

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

1a-Varlık

1

Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır*

M Arif AKŞİT , M. Erdal ÇAM*** , Irmak ULUSU******

*İnsanın/hekimin sorumluluğu konulu bir konferanstan alınmıştır

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 2. Bölümde sunulmaktadır.

İnsanlar birey olarak sorumludur, toplum öngörüsü veya başkasının söyledikleri ancak öğüt olabilir, tüm insanlar aynı genetik açıdan kardeşlerdir. Hekimlerin bunu algılaması gereklidir. Bu amaçla bu Makale kaleme alınmıştır.

Her kişi kendisine göre Demokrasi tanımı sunarak, başkasını demokrat olmadığı ithamında bulunmaktadır, ki burada birey fikri olarak sadece yorumlanabilir, ancak bireyin başkalarının kişisel haklarının yok sayılması, "Ortak Akıl, Kamu Vicdanı" gibi gerekçeler ile, hukuk yapısında geçersiz olan eski kültür kalıntısını belirtmektedirler. Demokrasi kavramı netleştirme ve insanlığın, medeniyetin gelişimi boyutu irdelenmektedir.

İnsanlar, kendi boyutu ile ayrı olduğu gerek adı gerek yapısı ile özgün ve özel olduğunu görmeleri ile, bir bakıma toplumdaki ayrıştırmaya başlar. Bir sosyal boyuta dayansa da diğerlerini dışlamak ile özel bir yapı oluşturur. Kıyafet ve yapılanma ile ayrışmaya çalışır.

Gerçekte ise Homo sapiens, sapiens canlı türü olarak, aynı kökenden gelmektedir. Dolayısıyla hiçbir kişi kendini ayrı olarak görmeli değil, farklı olduğunun algısı içinde olmalıdır. Kültürel yapılanma, onu birey olarak kalıba sokmamalı, kendisini ayrıcalıklı değil, birey olarak aynı tür içinde görmelidir. Her birey özel ve özgün olup, bu yapının başka gruptakiler ile karşılaştırarak, onları yüceltmesi veya aşağılatması için bir gerekçe olmamalıdır.

Kardeşlik, farklılığı kabul etme ile olmaktadır. İnsanlar bağımsız olmaları ile kendi istek ve arzuları ile oluşmalı, algılamalı, kardeşlik kavramını da eşitlik boyutu ile oluşturmalıdır. Hekimlerin mesleklerini icra için bu öne çıkmaktadır.

Sevgi boyutu, insanları birlikte oluşturan ve tutan en büyük yapıştırıcı niteliğindedir. Bunun genetik ve irksal boyutunun bu bilim dalı verileri incelendiğinde de görülecektir. Birçok açıdan, bu Makale ile insan türünün aynı olduğu, bir şekilde Dünyaya yayıldıkları ve *Hepimiz biriz, birimiz hepimiz*, kavramı açısından irdelenmek gerekir.

Bir zamanlar aynı yerde olan gruplar, daha sonra başka yerlere göç etmeleri ile, oluşturdukları kültürel yapı ile gurur duyabilirler ama bu çatışma, kavga ve hatta savaş gerekçesi yapılmıştır. Şehir Kentlerin devrinde, aynı yerde yerleşim yerleri birbirinden farklı olup, bunlar açısından aralarında savaşlar nedeniyle yüksek kaleleri olmaktadır. Buna karşın, Orta Asya'da kaleler olmayıp, kabileler oynak olması yanında, kendileri özel, bir tehlike durumunda da bütünleşerek savaşmaktadırlar. Bu açıdan çok büyük devletlerin olduğu, şehir devletler gurubunda ise devletlerin ancak kaleleri ve paralı askerleri ile ayakta durdukları izlenmektedir.

İnsanlar kendi kültürel algısına göre demokrasiyi tanımlamaktadırlar, ancak yeni yasal zemin, 2006 Yılından itibaren, birey hakkı ve bağımsızlığı olarak hukuk zeminine oturmuştur.

Özet

Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır

Amaç: İnsanların Evrene yayılması, temel gerekçesinin, sevgi temelinde saygı kazanılması ve birey haklarına uyulması ile oluştuğu görülmektedir. Demokrasi, seçim ile oluşan bir boyutun, yöneticilerin seçiminden çok daha öte olduğu vurgusu yapılmaktadır. Kardeşlik sosyal ve genetik anlamda gerektirir.

Dayanaklar/Kaynaklar: Demokrasi konusunda Wikipedia ve İnsan Hakları Bildirgeleri temel alınarak, kültürel açıdan B. Güvenç Sosyal Antropoloji bakışından yararlanılmıştır.

Giriş: Demokrasi basit olarak bireyin kendi yöneticisini seçmesi, halkın egemenliği, şeklinde tanımlanmış olsa da uygulamalarda gerekçeler kültürel bakışta farklı yorumlanmaktadır. İnsanın kendi sorumluluğu ve yönetimine sahip olması, bilgilendirme ve rıza boyutuna yakın zamanda tanımlanmaktadır.

Genel Yaklaşım: Demokrasi kavramı önemi, bir toplumu oluşturan ve tüm Evrendeki bireyler, varlıklarını sağlayan, yaratılışlarının bilimsel, sosyal ve kültürel olarak sahip çıkılmaları ile ve sevgi üzerinde, barış içinde olması ile devamlılığı oluşacağı algısında olmalıdırlar. Silah gücü ile hakimiyet olmayacağı, işgal olacağı, fetih işleminin ise toplumun sevgi üzerine kabulü ile oluşacağı, tarihe bakarak kavranmalıdır.

Başlıca boyutlar: Kültürel karakterlere göre gruplandırma yapılırsa, buna göre Kültürlerin demokrasi anlayışları: a) Göçebe; birey grubun varlığı için vardır, b) Tarım; insan yerleştiği yerin varlığını sağlamalıdır, c) Endüstri; kurumun varlığı için çaba harcamalıdır, d) Teknoloji; teknolojiyi kullanarak var olmalıdır, e) Birey Hakları; insanın kendi varlığı ve rıza önemli, için devlet çaba göstermeli, temin etmelidir.

Yaklaşım: İnsanlığın tarihsel oluşumu temelinde, literatürlere bakarak, kültürel açıdan yorumlanma yapılmıştır.

Sonuç: Bir toplum bireye insana sevgi temelinde saygı duyması ve insanlık içinde olması, etik ilkelere dayanması ile var olacağı, barış içinde bulunacağı, tarihsel bir gerçektir, ancak algılamada sorunlar yaşanmaktadır.

Yorum: Sevgi temelinde olmadan, bireyin rızasını alamaz, bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik kavramını da geliştiremez, hatta oluşturamazsınız.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, İnsanlığın tarihsel bakış, Kişi hak ve özgürlüğü, kardeşlik

Outline

Presence at Medicine; The Outcome of Homo sapiens, sapiens, Democracy point of view from individual Rights on Humanity

AIM: The distribution of Homo sapiens, sapiens, not by aggressive and by victory, just bey love and peaceful act, gaining of the heart, by mindful acts. Democracy is the choosing the leaders or representatives, so much perspective than election. Brotherhood is genetically and social a reality.

Grounding Aspects: Under the indicated notion of selected the leadership by census is not satisfactory for democracy meaning, thus, by Wikipedia and references and Declarations, on Human Rights be taken and considered, especially from the Cultural perspective, Social Anthropology, leading to individual responsibility of a person, by informative consent.

Introduction: The meaning of democracy, each person at the community, the Universe, by the values that owned, scientific, social and cultural be aware, and perceive them by love and in peaceful act, for continuing the civilization. Not any forceful be making them a ruler, just be an invasion, be a real victory, gaining of respect, by love configured also in mind, by looking the past, history.

General Considerations: By cultural perspective; a) Gathering Culture; a person is for the common, b) Agriculture Culture; person ve serve and care the land, c) Industry Culture; the factory or the duty/job be the main taking in consideration, d) Technology Culture; only the one who used the technology has the right to be, e) Civil Liberties Culture; individual rights and consent is the perspective, thus be all given from the governmental duty.

Proceeding: The evaluation be from the history of the humanity, by literature and cultural perspective. .

Conclusion: The presence at the Human being is only and just bey love, so the consent, indicating by independency, equality and brotherhood be advanced and be progressed.

Key Words: Democracy, Historical background, civil liberties, equality, brotherhood

Giriş: Hepimiz Kardeşiz İnsanlar kendilerini ayrıcalıklı yapmak isterler

Ayrıcalıklı olmak

Birey toplumda kendini yalnız hisseder ve mutlaka dayanacak bir zemin arar. Dayanmak doğal bir güdüdür. Bunun bilimsel; fiziksel olduğu kadar, sosyal açıdan da dayanakları veriye, kanıtlara dayalı olmalıdır. Örnek olarak Atatürk, o dönemlerde kurulan futbol takımlarının İngiliz işgalciler, askerleri ile Kadıköy’de yapılan maçlar ve kazanmaları üzerine, Atatürk bizim takımımızı tutuyor reklamını yapmaktadırlar. Ayrıca Beşiktaş, kırmızı beyaz rengini işgal nedeni ile siyah beyaz yapması da bir örnek olarak sunulabilir. Ancak Atatürk; “*Ben sporcumun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim*”¹ sözü ile olayı ilkelere dönüştürmüştür. Artık belirli grubun değil, insanlığın, İnsan Hakları, Birey Hakları temelinde ilkelere olmak gerekir.

İnsanlar, bazı ilkeleri, yine kendi gruplarını sağlamlaştırmak için kullanmaktadırlar. Bunların başında da demokrasi tanımını gelmektedir.

Demokrasi anlam olarak² *Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, yaklaşımı ile halkın bir şekilde bir erk tanımlaması, bu erkin bir yönetici olmasıdır. Bir bakıma 4-5 yıllık bir diktatörlük olabilmektedir. Bu açıdan birey hakkı boyutu yerine, ekseriyetin hakimiyeti olmaktadır. Bir açıdan bir kurumsal/parti idaresidir.*

Birçok yerde, haklar ele alınınca, birey hakkı öncelikli ve bu hakların devlet, kamu, kurum ve kuruluşlarından korunması ve gözetilmesi fikri ortaya atınca, hemen demokrasi, toplum görüşü gündeme getirilmektedir, dolayısıyla bu boyut, tam algılanmadığı için demokrasi, kısaca bu konuyu daha geniş irdelemek yerinde olacaktır.

Literatür Taramaları

1. Demokrasi nedir?³

Yunanca "halkın egemenliği" anlamındaki "demokratia" kelimesinden gelmiştir ve vatandaşların doğrudan ya da seçim yoluyla aralarından bir temsilci seçerek bir hükümet kurmasına dayanan yönetim şeklidir. Günümüzdeki demokrasi anlayışının temeli Antik Yunan ve Roma İmparatorluğuna dayanır. Demokrasi terimi M.Ö. 5. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır.

Antik Yunan'daki Atina gibi şehir devletlerinde "elit kesimin yönetimi" anlamına gelen aristokrasinin tersi olan "halkın yönetimi" anlayışını belirtmek için kullanılmıştır.

Demokrasi, yönetimin tek bir kişinin elinde olduğu mutlak monarşi ya da yönetimin bir grup insanın elinde olduğu oligarşi gibi hükümet şekilleriyle zıtlık gösterir.

Yorum

Burada tarihsel bir yanılığa ortaya atılmaktadır. Seçimi ancak konsüller yapabilmekte, erkek olması koşulu ile Roma vatandaşı olmalıydılar. Hizmetliler ile kölelerin seçim ile alakaları yoktur. Kısaca seçim ancak %10 kişiyi aile olarak ilgilendirmekte, onlar arasında geçmektedir. Kısaca tam sayı ile 50 kişi oylama yapar ve seçimi oluştururlar. Seçim Yöneticisi/Sezar, kısaca bir imparator seçimidir. Bu yaşamı boyunca veya dikta ile devrilmesi ile ancak değişecektir. Kısaca demokrasi kavramında muhalefet varken, burada muhalefet yok edilen, edilmesi gereken kişilerdir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi tarihi

Bilinen en eski demokratik sistem M.Ö. 510 yılında Atina'da görülmüştür. Ancak bazı araştırmacılar demokrasinin ilk örneklerinin Mezopotamya ve Hindistan'da, M.Ö. 6. yüzyılda görüldüğünü iddia etmektedir.

Atina'da görülen demokratik sistem günümüzde kullanılan temsili demokratik sistemin aksine direkt temsil esasına dayanmaktadır. Direkt temsil sisteminde tüm bireylerin hükümet politikası üzerindeki katılım şansı eşittir. Bu demokrasinin iki ön koşulu vardır:

1. Her bireyin tartışmalara ve oylamalara eşit oranda katılabilmesi için nüfus az olmalıdır

2. Vatandaşların tartışmalara ve oylamaya katılabilmek için yeterli zamanı olmalıdır.

Atina demokratik sisteminin bazı kısıtlamaları da vardır. O zamanlarda Atina nüfusu 250 bindir ancak yalnızca 50 bin kişinin oy verme yetkisi bulunmaktadır. Bunun sebebi oy vermek için 18 yaşından büyük olma ve Atinalı bir babanın soyundan gelme zorunluluğu bulunmasıdır.

451 yılında Atinalı bir anneyle sahip olma zorunluluğu da koşulmuştur. Ayrıca kadınların, kölelerin ve Atina'da ticaretle uğraşan yabancı uyruklu bireylerin oy verme hakkı bulunmamaktadır.

Solon ve Kleisthenes demokratik sistemin iki öncüsü olarak kabul edilmektedir. Atinalı Solon halk arasında yaşanan rahatsızlıkları sezerek ilk demokratik sistemin temellerini atmaya başlamıştır.

Solon, zengin kesimin ayrıcalıklarına dokunmadan, halkın yaşadığı sefaletin dindirilmesini amaçlayan bir sistem geliştirmiştir. Solon'un gerçekleştirdiği reformlar sayesinde ekonomik durum iyileşmiş ancak hükümetin aristokratik düzeni baki kalmıştır.

100 yıl kadar sonra Kleisthenes, halkı, ailelerin soyluluğuna göre değil politik organizasyona göre on gruba ayırma fikriyle gelmiştir.

Amacı, gücün azınlığın ellerine verilmesine dayanan aristokratik sistemi kontrol altına almaktır. .

M.Ö. 510 yılında Roma İmparatorluğu'nun politik yapısı; konsül, senato ve meclisten oluşmaktadır. Senato için gereken şartlar adayların maddi olarak belli bir değere denk gelen toprak sahibi olması, aristokrat bir aileden geliyor olması ve daha önce hayatında en az bir kez devlet dairesi idare etmiş olmasıdır.

Meclis aracılığıyla Roma vatandaşları; cezalandırmalara, savaş ve barış fermanlarına ve ittifak oluşumlarına dair fikirlerini belirtme hakkına sahip olmuşlardır. Meclis fazla güç sahibi değildir ve yalnızca sulh hakimleri tarafından talep edildiği durumlarda yasal olarak işlev görmektedir

Yorum

Burada da kavram kargaşası olduğu gözlenmektedir. Kabile kültüründe liderler, belirli yetenekleri olan ve kahramanlık olan seçilir. Var olma, lider altında bütünleşme ile olur. Burada parti, takımlardaki yaklaşım örnek alınabilir. Burada önemli olan grup, kabile, takımdır. Gerçek anlamda birey hakkı yoktur. Birey canını, malını ve her şeyini grup için vermelidir, bunu seve, seve yapmalıdır, yoksa ceza görür. Buna demokrasi denilmez, seçimden söz edilir. Seçme, demokrasi değildir. İnsanların ekonomik durumu, grubun güçlenmesi için gerektiğinden, onlara eğitim, beceri kazandırılmaktadır. Avcılık becerisi öğretilirse, fil gibi büyük hayvanların avlanması, ekip çalışması açısından önemsenmektedir.

Roma İmparatorluğunda yaklaşım, burada da kısaca söz edilmektedir. Konsüller kullanmak istediklerinde meclis dinlenmekte, bir bakıma konsüllere göre değişmektedir.

Demokrasi nedir?³

Modern demokratik sistemin evrimi 1296 yılında İngiltere’de başlamıştır. Bu konuda ilk önemli adım Magnacarta aracılığıyla İngiltere kralı 1. James’in yetkilerinin sınırlandırılması ile atılmıştır. 1265 yılında ilk parlamento seçimi oluşturulmuştur.

Sonraki üç yüz yıl boyunca parlamenter sistem gelişmiştir ve parlamento hükümet meseleleri üzerinde önemli bir söz sahibi olmaya başlamıştır. 1628 yılında 1. Charles İngiltere parlamentosunu lağvetmiştir. Bunun sonucunda monarşi yanlıları ile parlamento yanlıları arasında iç savaş yaşanmıştır. Savaşı parlamento yanlıları kazanmıştır ve tarihte ilk kez siyasi partilerin oluşumu görülmeye başlanmıştır.

1707 yılında İngiltere parlamentosu ve İskoçya parlamentosu birleşerek Büyük Britanya Parlamentosu adını almıştır. Birleşmiş Devletlerin doğuşuyla birlikte temsili demokrasi fikri daha da yaygınlaşmaya başlamıştır. Bunun ardından giderek çok daha fazla ulus demokratik sistemi benimsemiştir. 1893 yılında Yeni Zelanda kadınlara seçme hakkı veren ilk ülke olmuştur. Ardından Güney Avustralya’da kadınlara seçme hakkı tanınmıştır.

19. yüzyılda dünyada demokratik sistemi benimsemeyen çok az ülke kalmıştır. 21. yüzyılda yani günümüzde ise 100’den fazla ulus düzenli işleyen bir demokratik sisteme sahiptir ve dünya üzerinde demokratik sistemi benimsemeyen tek tük ülke kalmıştır.

Yorum

Magna-Carta, Büyük Anlaşma, İngiliz Kralına karşı, zor durumda iken verilen bir anlaşma olmuş olsa da daha sonra İngiliz Kralı, bu anlaşmayı imzalayanları yok etmeye çalışmıştır. Kısaca etkinliği, tarihsel ve daha sonra oluşmuştur.

Dünya temelinde bakıldığında zaman, demokrasi, çoğunluğun azınlığa tahakkümü anlamındadır. Birçok ülkenin kendi vatandaşları ile göçmenlere karşı, insanlık boyutunda olmayan yaklaşımları dikkate alındığında, demokrasi kavramının Roma Demokrasisi gibi belirli bir kesim için geçerli olduğu görülmektedir. 622 Medine Sözleşmesine bakılınca, birey haklarının daha ön planda olduğu ve bir bakıma insan Hakları açısından ilk tanımlama olmaktadır.

Demokrasi nedir?³

Demokrasinin temel ilkeleri

1. **İfade özgürlüğü:** Konuşma, basın, medya ve politik görüşlerde özgürlük sağlanmalıdır.
2. **Seçme hakkı:** Tüm bireylerin istedikleri adayı seçme hakkı bulunmalıdır.
3. **Güçler ayrılığı:** Yasama, yürütme ve yargı birbirinden bağımsız olmalıdır.
4. **İnsan hakları:** Tüm bireyler belli haklara sahiptir ve bu haklar bireylerin elinden alınmaz.
5. **İnanç özgürlüğü:** Her birey istediği inancı benimsemekte özgürdür.

Yorum

Burada belirtilen boyutların süslü, güzel sözler olduğu, işlevsel olmadıkları sürece anlamı tartışmalı olacaktır.

1—**İfade Özgürlüğü:** İstenilen ifade etmek değil, birey olarak haklarının, hiçbir talebi bile olmadan kendisine verilmesidir. Kişi gereksinimini öğrenmesi ile değil, kısaca toplumun ona öngördükleri değil, kendi arzu ve isteği ötesindekini bilmelidir. Kapalı toplumda olmaz ve beklenmez. Kölelik devrinde, kölelerin hiçbiri kaçıp, kurtulmak istememektedir. Köle olmak daha rahat ve iş garantisi sağlamaktadır.

2—**Seçme Hakkı:** Seçme, ancak size ayrılanlar arasında olmaktadır. Sizin oluşturduğunuz değil, partilerde onların genel merkezlerinin seçtiklerini seçebiliyorsunuz. Sizin oy hakkınız olmamaktadır. 1950 yılında ise, insanlar bireylere oy veriyorlar, saha sonra onlar partilerini seçmekteydiler.

3—**Güçler Ayrılığı:** Güçleri ayrı yaptığımız zaman, hepsi ayrı bir otorite, ayrı bir bağımsız yapı ile dikta kurmaktadır. Başlıca kuvvet olarak tanımlanan; Yürütme, Yasa Yapma ve Yargı denilirken, Basın Yayın, Üniversiteler, Demokratik Kuruluş denilen yapılar da bir kuvvet olmaktadır. Bu açıdan birey bir yere bağlanarak, bir dayanak ile onun elemanı olmaya zorunlu hissetmektedir. Bireyin korunması yoktur.

4—**İnsan Hakları:** İnsan Hakkı olarak belirtilenler, bireyin hakkı değil, Anayasa gibi Uluslararası İnsan Haklarında tanımlanan soyut anlamda alınanlardır. İnsanlar eşit demekte, ancak ırk veya cinsiyet gibi birçok faktörler, bağımsızlık adı altında insanları ayırıştırma ve bölme şeklinde kullanılmaktadır.

5—**İnanç Özgürlüğü**: Her birey belirli inanca inanabilir kavramı ile, her inancın bireyde sorgulanması, sorulması bile yasaktır farklı kavramlardır. İnanç özgürlüğü yapısı ile bireyler belirli tarikat ve gruplara teslim edilmektedir. Özet olarak söylenenler soyut ve oluşturulan kurumlar bireyi ele almak, onları hapsedmek üzeredir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi araçları

Demokrasinin oluşabilmesi ve gelişebilmesi için gerekli bazı kurum ve oluşumlar vardır. Bunlar:

- **Parlamento**
- **Siyasi partiler**
- **Anayasa**
- **Sivil toplum örgütleri**
- **Kolluk kuvvetleridir.**

Yorum

Burada araç olarak birey, kişi ve insanın fert hakkı yoktur. Temsilci seçmesi ile katılmaktadır, ki kendisi yoktur. Anayasa sosyal, demokratik denilse bile dikta yönetimlerini engellemez, çünkü dikta kendi idaresini, yönetimi ele geçirdiği için kurmaktadır.

Parlamento, Siyasi partiler, Anayasa, Sivil toplum örgütleri, Kolluk kuvvetleri belirtilirken, yargı tanımlanmamaktadır. Bireyi koruyacak kimdir sorusu akla gelmektedir! Bu açıdan bireyin bağımsızlığı ile Birey Hakkının farklı kavramlar altında toplandığı vurgulanmaktadır⁶. Eğitim, işinin olması, kamu yararlarını kullanma, ev, yerleşim hakkı bu grupta sayılabilmektedir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi çeşitleri

Demokrasinin birçok çeşidi bulunmaktadır ancak bunlar, vatandaşların fikirlerini beyan etme şekline göre iki ana başlığa ayrılmıştır. Bunlardan ilki doğrudan demokrasi, diğeri ise temsili demokrasidir.

1. Doğrudan demokrasi

Doğrudan demokraside vatandaşlar yönetimde direkt olarak hak sahibidir. Devlet meselelerinin tartışılmasında halk tamamen katılım gerçekleştirir. Antik Yunan'da Atina şehrinde görülen Klasik Demokrasi bu demokrasi şekline iyi bir örnektir.

2. Temsili demokrasi

Temsili demokraside halk, kendi seçtiği temsilci aracılığıyla yönetimde dolaylı olarak hak sahibi olur. Liberal demokrasi buna iyi bir örnektir, liberal demokraside bireysel ve kamusal özgürlük korunma adına alınır.

Demokrasi sözlük anlamı

İsim, toplum bilimi Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, demokratik

Yorum

Burada birey yönetime katılmasından söz edilmektedir. Birey olarak haklarından söz yoktur. Doğrudan katılım, ancak topluma sorulan anayasa değişikliğinde, evet, hayır şeklinde olmakta, bunlar ancak usulü seçtirmektedir. Daha önce belirtildiği gibi, Atina'da sadece konsüller karar alabilmektedirler. Bunun demokrasi olduğu söylenemez, ama bir yöneticiler arası seçim olduğu belirtilebilir. Yaşam Hakkı, cins, ırk ve yaş ayırımı yapılmaması⁷ da eklenmektedir.

Genel Yorum

Bir birey, toplum takım tutar gibi kendi takımını/millet, devletini öne çıkarmak ve bu kalıptan bakmak isterse, tüm değerleri onda, onun simgelerinde birleşmelidir. Bu Kabile, Kurum Kültür yapısında belirgindir. Değerlendirmeler diğer, ötekileştirdiğinin tenkidi üzerinedir. Dolayısıyla, Demokrasi kendi algısına göre yapılır, birey hakkı çerçevesinde olamaz.

İnsan Hakları temel alınan boyut olmalı, bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması esas olmalıdır. İnsan hakları boyutunda Fransız İhtilali boyutu da öne çıkarılmalıdır ki 3 İlkesi: Bağımsızlık, Eşitlik ve Kardeşlik olarak tanımlanmaktadır.

Özet olarak, insan hakkı denilerek, bu hakkın bireyin olduğu, soruşturmalarda nasıl birey sorumlu ile, aynı şekilde de hakların birey üzerine olması, vatandaşlık, azınlık veya demokratik kuruluşlar ile değil, doğrudan bireye verilmelidir. Suç dışında diğer yaklaşımlarda, önce bilgilendirme ve sonra rızası öne çıkmalıdır.

Osmanlı yönetimi konusunda ise değerlendirme olmadığı görülmektedir. Tüm para sultan/padişah adına toplanmakta, ancak bundan padişahın kullanım hakkı yoktur. Padişah bir karar alırken, vezir ve şuradan izin çıkarmalıdır. Kanuni ölürken mezarına konulmasını istediği kutuda, fetvaların onanması vardır. Fatih İstanbul'u fethedince 2yıl kadar Rum idarecileri görevde tutmuştur. Halkın Osmanlı Hilalini (Bayrağını) görmeyi tercih ettikleri, bir anımsama olarak tarihte belirtilmektedir. Bir Rum olanın arazisinden bir parça cami için alınmasını belirttiği için, Kadı tarafından kolunun kesilmesi (bu meblağda para ödenmesi) cezası verilmiştir. Hırsızlığa el kesme değil, hırsızlık eylemini engelleme cezası verilmiştir. Tüm bireylere eşit hukuksal yaklaşım yapılmıştır. İsteyen istediği kanun ile yargılanma imkânı getirilmiştir. Burada temel alınanın Kuran olduğu, diğer sözlerin geçerli olmadığı da eklenmelidir.

Bu konuda bilgi sorgulanması yerinde olacaktır.

2. Demokrasi⁴

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Demokrasi, dünyadaki tüm üye veya vatandaşların, organizasyon veya **devlet** politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir tür yönetim biçimidir. **Yunanca *dimokratia* (yardım-bilgi)** (δημος, yani *dimos*, halk zümresi, ahali + κράτος, yani *kratos*, iktidar) sözcüğünden türemiştir. **Türkçeve, Fransızca *démocratie*** sözcüğünden geçmiştir. Genellikle devlet yönetim biçimi olarak değerlendirilmesine rağmen, **üniversiteler**, işçi ve işveren organizasyonları ve bazı diğer sivil kurum ve kuruluşlar da demokrasi ile yönetilebilir.

Ana yurdu **Antik Yunanistan**'daki filozoflar **Aristo** ve **Platon** (Eflatun) tarafından eleştirilmiş, halk içinde "ayak takımının yönetimi" gibi aşağılayıcı kavramlarla nitelendirilmiştir. Fakat demokrasi diğer yönetim şekillerinin arasından sıyrılarak günümüzde en yaygın kullanılan devlet sistemi haline gelmiştir. Artık siyasetbilimciler hangi sistemin daha iyi işlediğinden çok hangi demokrasinin daha iyi işlediği tartışmalarına girmişler ve **liberal**, **komünist**^[1], **sosyalist**^[2], **muhafazakâr**^[3], **anarşist**^[4] ve **faşist**^[5] düşünürler kendi sistemlerinin erdemlerini ön plana çıkarmaya çalışmışlardır. Bu sebeple demokrasinin çok sayıda değişik tanımı ortaya çıkmıştır.

Yorum

Burada açık ifade ile yönetime ve yönetim politikasını şekillendirme hakkı olarak tanımlanmaktadır. Bireyin kendisini yönetmesi konusuna ve bunun korunması, yönetimin bunu sağlaması belirtilmemektedir. Bu bakış açısı ile bazı terimler ile farklı algıların olması; **liberal**, **komünist**, **sosyalist**, **muhafazakâr**, **anarşist** ve **faşist** gibi yaklaşımların tanımlanması doğaldır. Devlet yönetimi, bireyi ve toplumu yönetmek amaçındadır, birey bir sürü gibi ele alınmakta, ancak seçim hakkı verilmesi, gerçek olarak onun hakkının sağlanması olamaz.

Belirtilen değil, gelecek yapılanma farklıdır. Liberal ekonomi, parası olanın toplumu ezdiği bir yapıdır, sosyalist olan, sosyal adalet denilirse de dikta temelinde, ayrıcalıklı olanların, muhafazakâr olan örf, adet ve kalıpları tüm inançlara göre yapılandırır, tüm sistemlere karşı olup, sistem oluşturmayanlarda anarşist bir yapıdaki yönetimdir. Dikkat edilirse, birey yok, bir seçimin değiştiği bir yönetim diktasının seçimi vardır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Democracy** (**Greek**: δημοκρατία *dēmokratía*, literally "rule by people") is a form of **government** in which **the people** have the **authority** to choose their governing **legislation**. Who people are and how authority is shared among them are core issues for democratic development and **constitution**. Some cornerstones of these issues are **freedom of assembly** and **speech**, **inclusiveness** and **equality**, **membership**, **consent**, **voting**, **right to life** and **minority rights**.

Generally, there are two types of democracy: direct and representative. In a **direct democracy**, the people directly **deliberate** and decide on **legislation**. In a **representative democracy** the people elect representatives to deliberate and decide on legislation, such as in **parliamentary** or **presidential democracy**. **Liquid democracy** combines elements of these two basic types.

The most common decision making approach of democracies has been the **majority rule**.^{[1][2]} Others are **supermajority** and **consensus**.

In the common variant of **liberal democracy**, the powers of the majority are exercised within the framework of a representative democracy, but the **constitution** limits the majority and protects the minority, usually through the enjoyment by all of certain individual rights, e.g. freedom of speech, or freedom of association.^{[3][4]} Besides these general types of democracy, there have been a wealth of further types (**see below**). **Republics**, though often associated with democracy because of the shared principle of rule by **consent of the governed**, are not necessarily democracies, as **republicanism** does not specify *how* the people are to rule.^[5]

Democracy is a system of processing conflicts in which outcomes depend on what participants do, but no single force controls what occurs and its outcomes. The uncertainty of outcomes is inherent in democracy. Democracy makes all forces struggle repeatedly to realize their interests and devolves power from groups of people to sets of rules.^[6] **Western**

[democracy](#), as distinct from that which existed in pre-modern societies, is generally considered to have originated in [city-states](#) such as [Classical Athens](#) and the [Roman Republic](#), where various schemes and degrees of enfranchisement of the free male population were observed before the form disappeared in [the West](#) at the beginning of [late antiquity](#). The English word dates back to the 16th century, from the older [Middle French](#) and [Middle Latin](#) equivalents. According to American political scientist [Larry Diamond](#), democracy consists of four key elements: a political system for choosing and replacing the government through free and fair [elections](#); the active participation of the people, as citizens, in politics and civic life; protection of the [human rights](#) of all citizens; a [rule of law](#), in which the laws and procedures apply equally to all citizens.^[2] Todd Landman, nevertheless, draws our attention to the fact that democracy and [human rights](#) are two different concepts and that "there must be greater specificity in the conceptualisation and operationalisation of democracy and human rights".^[3]

The term appeared in the 5th century BC to denote the political systems then existing in [Greek city-states](#), notably [Athens](#), to mean "rule of the people", in contrast to [aristocracy](#) ([ἀριστοκρατία](#), *aristokratia*), meaning "rule of an elite". While theoretically, these definitions are in opposition, in practice the distinction has been blurred historically.^[3] The political system of Classical Athens, for example, granted democratic citizenship to free men and excluded slaves and women from political participation. In virtually all democratic governments throughout ancient and modern history, democratic citizenship consisted of an elite class, until full enfranchisement was won for all adult citizens in most modern democracies through the [suffrage](#) movements of the 19th and 20th centuries.

Democracy contrasts with forms of government where power is either held by an individual, as in an [absolute monarchy](#), or where power is held by a small number of individuals, as in an [oligarchy](#). Nevertheless, these oppositions, inherited from Greek philosophy,^[3] are now ambiguous because contemporary governments have mixed democratic, oligarchic and monarchic elements. [Karl Popper](#) defined democracy in contrast to [dictatorship](#) or [tyranny](#), thus focusing on opportunities for the people to control their leaders and to oust them without the need for a [revolution](#).^[11]

Yorum

Burada belirtilen hürriyetlerin, birey değil grup ve belirli derneklerin olduğu anlaşılacaktır. Dernek kurma hürriyeti, konuşma, katılma ve ortak üye olması, rıza göstermesi, oylama, yaşam hakkı ve azınlık hakkı belirtilmektedir. Dikkat edilirse, bunların birey olarak değil, bir grup olarak sağlandığı açıktır. Bağımsızlık ve bireysel eşitlik ve itiraz hakkı değil, uyması, grup adı altına oluşturması öne çekilmektedir.

Doğrudan ve katkılı demokraside, kendi hakkını bağımsız değil, sadece doğrudan veya temsilcisi ile ifadesidir. Sadece suç olanların yapılması yasaklanmalı, diğerleri serbest olmalıdır. Eğer bir toplantıda, derste su, çay içmek isterseniz gitmek için izin almamanız gerekir, gerekçesini de söylememeniz gerekir, toplumu rahatsız etmeme koşulu ile yapabilmemiz beklenmelidir. Benim derslerimde toptan ortak çay içilmektedir. Dersin yapısını bozulur demek, oradaki öğrencilere yapılacak bir haksızlıktır, ders onlar için önemli olduğu için, aksaması söz konusu olmamıştır, olmaz.

issues are [freedom of assembly](#) and [speech](#), [inclusiveness](#) and [equality](#), [membership](#), [consent](#), [voting](#), [right to life](#) and [minority rights](#)

Yönetimin değişmesi için, seçim tek başına değil, yapılan hizmetlerin de etkisi yanında, politika, yalan, iftira ve gruplar üzerine olunca gerçeklik kaybolabilmektedir. Futbol takımlarında takımlar, galibiyet olması temelinde seçim ve diğer yaklaşımlarını yaparlar, demokratik yapı olmaz. Atatürk'ün dediği gibi "ben sporcumun çevik ve ahlaklısını severim" gibi ilkeler olursa, birçok takım taraftarsız kalacaktır. Bu açıdan, birey hakkı temelinde ilkeleşme önemli olmalıdır.

Demokrasi⁴

Tanımı

Demokrasinin tanımı tartışması günümüzde hâlâ devam eden bir tartışmadır. Bunun sebepleri arasında ülkelerdeki bazı kurumların görüşlerini haklı çıkartmak adına demokrasi tanımını kullanmaları, demokratik olmayan devletlerin kendilerini demokratik olarak tanıtmaya çabaları ve aslında genel bir kavram olan demokrasinin tek başına kullanılması ([Anayasal demokrasi](#), [sosyal demokrasi](#), [liberal demokrasi](#) vb.) gibi sebepler gösterilebilir. Demokrasiye farklı atıflar:

- Çoğunluğun yönetimi^[6]
- Azınlık haklarını güvenceye alan yönetim;
- Fakirin yönetimi;
- Sosyal eşitsizliği yok etmeye çabalayan yönetim;
- Fırsat eşitliği sağlamaya çalışan yönetim;
- Kamu hizmetinde bulunmak için halkın desteğine dayanan yönetim.

Yorum

Yönetim eğer seçim yapıyorsa, iktidara dikta ile geldikten sonra da seçim yaparak, demokrasi iddiasında bulunmaktadır. Tüm diktatörlerin devletlerinin adında da yukarıda da belirtildiği gibi

Halk Cumhuriyeti veya Demokratik Devlet adı bulunmaktadır. Hepsinin Anayasası, diğer demokratik kanun ve kuralları olup, adalet anlayışı da lidere bağlı olmaktadır. Kısaca yine seçim olup, seçime göre dikta yapılanmaktadır.

Madde olarak belirtilenler tüm dikta rejimlerde de vardır. Belirtilenler:

- Çoğunluğun yönetimi, seçilmişlerin azınlığı ezmesi olmasın! Tarihte çoğunluk elinde olan, beyaz/Kafkas kökenli olanların Afrika kökenli olanlara herhangi bir söz hakkı tanımaması, Roma yönetiminde Romalı erkeklerin söz hakkı olması gibi, elinde güç ve çoğunluk olan hâkim olmaktadır. İsrail Yönetiminde Filistin çoğunluk olduğu için, devamlı savaş ortamı ve seçimin bu açıdan ancak belirli grup arasında yapılması ile etkinlik tek taraflı olmaktadır. 1950 Seçimlerine kadar, serbest seçim değil, belirli saptananların seçimi yapılmıştır. Daha sonra diktalar ile istenmeyen idareler devrilmıştır.
- Azınlık haklarını güvenceye alan yönetim, yaklaşımı da azınlığın, belirli yapı ile tam ayrışmasıdır. Avrupa'da Yahudiler devamlı ayrılmış ve bunlara özel haklar verilmiştir. Eşit haklar elde edince, kısaca kendi kurdukları devlet yapısında da Filistinlilere eşit hak tanımamışlardır.
- Fakirin yönetimi, demek, sermayedara karşı bir yapı oluşacağı var sayılabilir. Fakir, zengin olarak etkinlik kurmaktadır. Sosyal Devlet yapısında toplanan vergilerin, temel amacının fakirlere destek olduğu, Sosyal Yardımlaşma boyutunun öne alındığı gözlenmektedir.
- Sosyal eşitsizliği yok etmeye çabalayan yönetim, çalışmadan, destekleme ile tembelliğe yatırım yapılmaktadır. Bunun anlamı, her kişiye işsizlik sigortası ile asgari ücret uygulamasıdır. Burada hesap, temelde günlük alacağı kaloriye göre hesaplanmakta, tek birey açısından hesaplanmaktadır.
- Fırsat eşitliği sağlamaya çalışan yönetim, bankaların belirli kuruluş ve kişilere düşük faizli kredi vermesi, yönetimde devamlı ekonomik yapıya göre oluşan bir yaklaşımdır. Ancak, bu konuda etkin ve verimli birey olmasını gerekli kılmaktadır.
- Kamu hizmetinde bulunmak için halkın desteğine dayanan yönetim;

Tüm yukarıdalar, bireyin hakkı çerçevesinde çözüme ulaşacak, diğer yaklaşımlar sadece bölünmeyi arttırdığı gözlenmiştir. Ekonomi, Etkinlik, Verimlilik, Bulunabilir, elde edilebilme ve Mutluluk yaratan olmalıdır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but [legal equality](#), [political freedom](#) and [rule of law](#) have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being [equal before the law](#) and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a [representative democracy](#), every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[according to whom?] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a [constitution](#).^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of [direct democracy](#).

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[12]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for [liberal democracy](#), which is a variant of representative democracy that may include elements such as [political pluralism](#); equality before the law; the [right to petition](#) elected officials for redress of grievances; [due process](#); [civil liberties](#); [human rights](#); and elements of [civil society](#) outside the government.^[citation needed] [Roger Scruton](#) argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of [civil society](#) are also present.^[18]

In some countries, notably in the [United Kingdom](#) which originated the [Westminster system](#), the dominant principle is that of [parliamentary sovereignty](#), while maintaining [judicial independence](#).^{[19][20]} In the [United States](#), [separation of powers](#) is often cited as a central attribute. In [India](#), parliamentary sovereignty is subject to the [Constitution of India](#) which includes [judicial review](#).^[21] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#).

There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "[tyranny of the majority](#)". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "[fair](#)," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[22][23]}

It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25] While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Yorum

Yönetimi ele geçiren İnsan Hakları temelinde etik ilkelerde olmadığı zaman, iktidarı kaybetmemek için, "ekseriyeti ele geçirmek" bazı milliyetçi ve belirli kesimlere yaranacak yaklaşımlar yapabilirler. Ancak, toplumun büyük kısmının aleyhine olan zarar ve zulüm ile düşebilirler. Birçok ülke, Suriye'de olduğu gibi, muhalifleri terörist ilan ederek, öldürme ve sürmektedir. Türkiye bu grupları alarak, kısaca onlara göre beynini yıkayarak, karşı muhalefet oluşturduğu düşünülmektedir. Kabileler toplanıp, belirli grup içinde olmaları istenmiş, ancak tümünün Türkiye talebi onları mutsuz kılmıştır. Türkiye talebi, onlara karışmayacak olmasından kaynaklanmaktadır. Her kabile kendi idaresini yapabilecektir, zalimlik yapmadıkça geçerlidir.

Neron Roma'da bir bölgeyi çevirip, insanlar içinde yakarken, orada bir yapılanma yapmak istediğini ve en başarılı çözümün, tüm yapılar ve insanların ölmesi olacağını düşünmüştür. Roma'yı gezerken acaba bu durum dikkate alınıyor mu? Bugün aynı şey, kendi yapısında olmayanları öldürme, terör ile onları kovma, bir kukla yönetim oluşturulmaktadır.

Yasal eşitlik, politik serbestlik ve yasaların yönetimi boyutu olarak, sosyal bir anlaşma, kolektivizm olarak görülmekte ve yapı birey hakkı konusu dikkate alınmamaktadır. Yüksek Teknoloji ve Endüstri Kültüründe olan bir yapılanmadan söz edilmektedir. Nitekim, 2006 yılında tanımlanan civil liberties yaklaşımı ile bu hakkın tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan sakınılması gündeme gelmiştir.

Ayrıca belirtilenler;

a) [Anayasal demokrasi](#): Her devletin bir Anayasa denilen bir genel yönetim esasları vardır. Bu yapının İnsan Hakları temelinde olduğu gözlenmiştir. Zamanımızda Uluslararası denetleme mercileri ile bu genel eşitlik sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak kuvvet ayrılığı kavramının, her bir kuvvetin kendi özel yapısı ile bir açıdan ayrıcalık yaratmaktadır. Bir profesörün verdiği nota öğrenci nasıl itiraz edecektir? Tüm usuller belli olmasına karşın, yapabileceği, daha doğrusu elde edeceği sonuç olamaz. Bu nedenle sözlü sınavlarda sınava giren öğrencilerin tümü birlikte alır, her biri kendisi kendi notunu vermekte, sebep ve nedenlerini de belirtmelidir. Gerekirse cevabı ben kendim verir, dayanakları ve gerekçelerini sorular, ona göre not taktirini kendisi yapardı. Birey hakkı ötesinde, sınavlarda bir eğitim yöntemi olmalıdır.

b) [Sosyal demokrasi](#): Sosyal Demokrasi kavramında birey, toplum, ortak akıl, ortak görüş adı altında ezilmektedir.

c) [Liberal demokrasi](#): Serbest piyasa yönetimi ile zengin daha zengin olduğu bir boyuta yol alındığı belirgindir. Bu açıdan sosyal programların oluşması şarttır.

Yukarıdaki yaklaşımlarda, demokrasi adı altında, tüm dikta yönetimlerde de bunlar liderin istediği yönde oluşmakta ama şeklen vardır.

Demokrasi⁴

Halk

Çoğunluk, azınlık, fakir veya zengin olsun demokrasilerin ortak yönü halka dayanmasıdır. Günlük hayatta [halkın](#), bir ülkede yaşayan tüm insanları kapsadığı düşünülse de pratikte demokrasi tarihinden beri –sürekli olarak genişletilse de- halka bir sınırlama konmuştur. Örneğin [Fransız Devrimi](#)'nden sonra yapılan [seçimlerde](#) oy verme hakkı sadece belli miktarda [vergi](#) verebilen [vatandaşlara](#) tanınıyordu, [ABD](#)'de güney eyaletlerdeki siyah ırkın ilk kez oy kullanabildiği tarih 1960'lardır.^[2] Kadınlara seçme hakkı ilk kez 1893'te [Yeni Zelanda](#)'da verilmiştir. Seçimlere tam katılım hakkı ise 20. yüzyıla kadar hiçbir ülkede verilmemiştir.^[3] Bu verilere, halkı oluşturan bireylerin öz iradelerinden kaynaklanan mutabık olmama durumunu da katarsak; pratikte [halk](#) çoğunluk anlamına dönüşür.

Demokrasiye yapılan atıflarda görüleceği üzere, halkın kendi kendini yönetmesi temel dayanaktır. Bu ise kendileri adına karar alacak kişileri seçmeyi sağlayan oy vermenin yanında [referandumlar](#) gibi doğrudan etki yoluyla veya miting, gösteri gibi dolaylı yollarla sağlanır.

Yorum

Eğer halk olarak tanımlanan, toplumda belirli bir gruba dayanmanız durumunda, politikada yapısında olduğu gibi, belirli gruplaşma ve kendilerine yönelik çıkar çağlama girişimleri de kaçınılmaz olacaktır. Halk homojen olmadığı için, azınlık hakları, belirli meslek grupları ve çeşitli gruplamaların, hakimiyet savaşı gözlenecektir. Burada birey hakkı değil, belirli yapıların hakları olmaktadır. Hekimin değil, Tabipler Odası ile oluşan haklar öne çıkmaktadır. Zaten hekimlerin disiplin cezası kılıcı da bu teşkilatın elindedir.

Sonuç olarak, halk diye tanımlanan o memleketteki yapının, kendi arasında gruplaşması ve doğal olarak çatışması beklenir ve sonuçta gözlenmektedir. Birey Hakkı temel olmadıkça çözüme de ulaşılmayacak, daha da bölünme/çatışma daha hızlanacaktır.

Demokrasi⁴

Demokrasi teorileri

Demokratik devletlerle ilgili iki değişik demokrasi teorisi vardır.

Normatif demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasinin tam anlamıyla sağlanabilmesi için, alınan kararların halkın tamamını memnun etmesi gerekir. Ancak gerçek hayatta bu durum imkânsızdır. Zira her bireyin beklentileri, istekleri, ihtiyaçları farklıdır; herkesi aynı anda memnun etmek imkânsızdır. Dolayısıyla bu teori ideal ve ütopyik bir teoridir. Günümüzde hiçbir devlette uygulanmamaktadır.^[9]

Ampirik demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasi, halkın tamamını değil olabildiğince büyük kısmını memnun etmeye çalışır. Amacı herkes değil mümkün olduğunca çok kişiyi memnun etmektir. Dolayısıyla gerçek hayatta uygulanması en mümkün teoridir. **Robert Dahl**, bu teoriye göre dizayn edilmiş olan demokrasilere "**poliarsi**" der. Bir demokratik devletin demokratik bir poliarsi olup olmadığını belirleyen kistalar şunlardır:

- Üst düzey siyasî makamları kullanacak kişiler (Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar vb.) seçim yoluyla belirlenir.
- Seçimler belirli aralıklarla, kesintisizce yapılır.
- Muhalefet partilerine iktidarı ele geçirme olanağı sağlanır. (Örneğin seçim barajı düşük tutulur veya aynı cumhurbaşkanının üst üste seçilmesi yasaklanır.)
- Tek parti yönetimi yoktur. Birden fazla parti kurulmasına izin verilir.
- Temel insan hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- Seçimler serbesttir; hiçbir seçmen oy kullanıp kullanmamak konusunda zorlanmaz.

Robert Dahl, bu şartları sağlamayan devletleri demokratik saymaz.^[9]

Yorum

Normatif Demokrasi ideal olarak sunulmakta ise, alınan kararlar halkın tümünü memnun etmesi değil, bireyin mutluluğu temelinde olursa, olası olacağı algısı kaçırılmaktadır.

Ampirik Demokrasi toplumun çoğunluğunu memnun etmek amacı ile olunca, o zaman bir tür dikta rejimi olmaktadır, zayıf ve yaşam hakkı bile tanınmayacak bir sınıf ortaya çıkabilmektedir.

Seçim: Seçim ile demokrasinin değil, çoğunluğun gücü oluşmakta ve azınlığın ezilmesi gündeme gelmektedir. Yasama ve Yürütme ekseriyetin elinde olduğu için, hukuk haklara uyma değil, toplum kararına uyma (jüri sistematiği) modeline benzer yapı gelişecektir.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but **legal equality**, **political freedom** and **rule of law** have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being **equal before the law** and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a **representative democracy**, every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[according to whom?] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a **constitution**.^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of **direct democracy**.

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[17]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for **liberal democracy**, which is a variant of representative democracy that may include elements such as **political pluralism**; equality before the law; the **right to petition** elected officials for redress of grievances; **due process**; **civil liberties**; **human rights**; and elements of **civil society** outside the government.^[citation needed] **Roger Scruton** argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of **civil society** are also present.^[18]

In some countries, notably in the **United Kingdom** which originated the **Westminster system**, the dominant principle is that of **parliamentary sovereignty**, while maintaining **judicial independence**.^{[19][20]} In the **United States**, **separation of powers** is often cited as a central attribute. In **India**, parliamentary sovereignty is subject to the **Constitution of India**

which includes [judicial review](#).^[24] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#). There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "[tyranny of the majority](#)". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "fair," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[22][23]} It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25] While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Yorum

Demokrasinin karakteristikleri olarak tanımlamaların, Suriye ve diğer göçmen durumuna düşmüş olan insanları kapsamadığı, bunları yapanların demokrat olarak nitelendirildiği, çünkü yönetime baş kaldırdıkları ifade edilmektedir. Gerçekte ise, yönetim ekseriyeti kaybedince, muhalifleri öldürmekte ve kovmaktadırlar.

Liberal demokraside serbest ekonomik ve diğer sosyal yapılar olmakta, ancak güçlü olan ve sermayedarların lehine işlemektedir. Sosyal devlet yapısı olmaz ise tam bir ezilme boyutundan söz edilebilir. İşleyiş açısından bunları sağlamak; isteğe göre yapılanmak, birey hakkı, insan hakları gibi faktörlerin sosyal olarak gerçekleşmesi ile olanaklı olduğu vurgusu yapılmaktadır. Buna karşın, birey veya grupların haklarının korunması, ekseriyet tarafından zorla da olsa, tolere edilecek haklar ile geçiştirildiği, bu açıdan basın ve internet yolu ile bireylerin bilgilensinin önemi belirtilmektedir. Buna karşın, internet kanalı ile yalan, yanlış haberler, yolsuzluk ve diğer yaklaşımlara itirazlar ve mahkeme ile yalan olduğu ispat edilse bile geçen 1-2 hafta veya ay içinde topluma yaygınlaşmaktadır. Bu açıdan seçime aylar kala, karalama kampanyaları ile yönetim değiştirme olanağı oluşmaktadır. "Sizler Tarım kültüründe olan birisine oy veremezsiniz, çünkü siz şehirlisiniz, Endüstri Kültüründesiniz" yaklaşımı ve benzer durumlar sıklıkla gözlenmektedir.

Bir başka açıdan da İskoçya Avrupa Birliğinde kalmak isterken, İngiltere çıkmak istemiş ve oylamada çıkma kararı çıkmıştır, ancak İskoçya'da ekseriyet kalalım demiştir. Bu bir paradoks yaratmaktadır. Benzer durum İspanya'da ayrılıkçılar ile devleti elinde bulunduranlar arasında görülmektedir.

Bir başka ifade de "bizleri ekseriyet olan üniversite diploması olmayanlar mı idare edecek, fakirler mi idare edecek, onlar ne bilebilir" yaklaşımıdır. Demokrasi ancak elitlerin işidir yaklaşımı gözlenmektedir.

Demokrasi⁴

Demokrasi tarihçesi

Antik dönem

Demokrasi ilk olarak [Eski Yunanistan](#)'da, şehir devletlerinde uygulandı. Demokrasiye çok yakın olan bu sistem Atina demokrasisi olarak da anılır. Teoride bütün yurttaşlar mecliste oy verme ve fikrini söyleme hakkına sahipti fakat o günün koşullarına göre kadınlar, köleler ve o şehir devletinde doğmamış olanlar (metikler, yerleşik yabancılar) bu haklara sahip değildi. Bu sistemin en güçlü uygulayıcısı olarak [Atina](#)'yı ele alırsak: M.Ö. 4. yüzyılda nüfusun 250.000-300.000 arasında olduğu tahmin edilir. Bu nüfusun 100.000'i Atina vatandaşı ve Atina vatandaşları arasında da sadece 30.000'inin oy verme hakkına sahip yetişkin erkek nüfusu bulunduğu tahmin edilir.^[10]

[Roma İmparatorluğu](#) döneminde uygulanan devlet sistemi, [temsili demokrasiye](#) yakın bir nitelik taşımaktaydı. Demokratik haklar genellikle sosyal sınıf ayrımına göre şekillenirdi ve güç elitlerin elindeydi.^[11] Bununla beraber, Eski [Hindistan](#)'da bazı bölgelerde uygulanan sistemler de temsili demokrasiye benzetilir. Roma İmparatorluğu ile paralel olarak, kast sisteminin varlığı, [gücün](#) varlıklı ve asil bir azınlığın elinde olduğu söylenebilir.^[12]

Yorum

300 bin olduğu bir toplumda 30 bin kişinin oy kullanması, demokratik olduğu söylenemez, sadece seçim olduğu belirtilebilir. Kast sistematığı ile asil denilen bir zengin grubun hakimiyeti söz konusudur.

Bir örnek verilecek olursa, Neron, Roma'da yeniden yapılanma yapmak istediği alanı çevirip, insan dahil tüm her şeyi yakmıştır. Bu toplumun hakkı yok olup, sorun yaratmaması için toptan imha edilmişler ve yeni yapılanma yapılmıştır.

Demokrasi⁴

Orta çağ

Orta çağda demokrasinin gelişme süreci içindeki en büyük olay İngiltere'de kralın yetkilerini din adamları ve halk adına sınırlayan [Magna Carta Libertatum](#)'un (Büyük sözleşme) imzalanmasıdır. Bu belge doğrultusunda ilk seçimler 1265 yılında yapılmıştır. Fakat bu seçimlere, yapılan kısıtlamalar sebebiyle halkın çok az bir bölümü katılabiliyordu. Birçok ülkede devlet yönetiminde zaman zaman demokrasiye benzer uygulamalar yapılmıştır. Örneğin [İtalyan şehir devletlerinde](#), [İskandinav ülkelerinde](#), [İrlanda](#)'da ve değişik ülkelerde bulunan küçük otonom bölgelerde demokrasinin prensiplerinden seçim yapılması, meclis oluşturulması gibi uygulamalar oluyordu. Fakat hepsinde demokrasiye katılım erkek olma, belli miktarda vergi verme gibi standartlarla kısıtlanıyordu.

Yorum

Magna Carta'dan söz edilmekte, ancak imzalayan İngiliz Kralı tarafından, tüm imzalayanları öldürme girişimine girmesini engellememiştir, kendisi başarısız olmuş ise de ortak düşmana karşı birleşmede sıkıntılar belirgindir. Sonuçta seçim, az bir azınlığın hakkı olduğu anlaşılmaktadır.

Selçuk ve Osmanlı yönetimindeki idareden söz eden olmadığı görülmektedir. Hazine sultan adına toplanır, ama sultanın kullanma yetkisi yoktur. Bacılar sistemi, sosyal yardımlaşma, medrese eğitimi sağlayan, gazacılar mühendislik hizmetlerini, ticaret için genellikle azami ücret ve mübadele için danışman olan tüccarlar ve hamam, yıkama, ocaklar ortak işletim olup, devlet veya imce usulü ile yapılmakta idi. Kısaca devlet, kamu malı olarak kullanılmakta idi.

Demokrasi⁴

18. ve 19. yüzyıllar

18. ve 19. yüzyıllarda demokrasi, [Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi](#) ve Fransız [İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) ile hızla yükselen bir değer haline gelmiştir. Bu yüzyıllardan önce demokrasi büyük devletlere değil, sadece küçük topluluklara uyan bir hükümet şekli olarak anılıyor ve esas itibarıyla doğrudan demokrasi olarak tanımlanıyordu.^[13] ABD'nin kurulmasını sağlayanların oluşturduğu sistem ilk liberal demokrasi olarak tanımlanabilir.^[14] 1788 yılında kabul edilen Amerikan anayasası hükümetlerin seçimlerle kurulmasını ve insan hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlıyordu. Bundan daha önce de koloni döneminde Kuzey Amerika'daki [kolonilerin](#) birçoğu demokratik özellikler taşıyordu. Koloniden koloniyeye farklılaşmakla beraber, hepsinde belli miktarda vergi veren veya istenen bazı sıfatları karşılayabilen beyaz erkeklerin seçme hakları vardı.^[15] [Amerikan İç Savaşı](#)'nın ardından 1860'larda yapılan değişikliklerle kölelere özgürlük sağlandı ve demokrasinin temel ilkelerinden biri olan oy verme hakkı [On Beşinci Anayasa Değişikliği](#) ile tanındı.^{[16][17]} ancak güney eyaletlerinde siyahlar 1960'lara kadar oy verme hakkını kullanamamışlardır.^[18]

1789 [Fransız Devrimi](#)'nde ise bir anayasa hazırlanarak iktidar halkın seçeceği bir parlamento ile kral arasında paylaştırıldı.^[19] Ulusal Konvansiyon hükümeti genel oy ve iki dereceli bir seçimle iş başına geldi.^[19] Fakat ilerleyen yıllarda [Napolyon](#)'un başa geçmesiyle demokrasi den oldukça uzaklaştı.

Yorum

Amerika'da kadınların mahkemelerde eşit olarak haklarının sağlanması, 1970 yıllarına yakın zamanda olmuştur. Kadın toplumda çalışabilmekte ancak söz sahibi olamamakta idi.

Demokrasi⁴

20. yüzyıl

20. yüzyılda demokrasi hızlı bir değişim ve gelişme göstermiştir. Yüzyılın başlarında, [I. Dünya Savaşı](#)'nın sonunda [Avusturya-Macaristan İmparatorluğu](#) ve [Osmanlı İmparatorluğunun](#) yıkılmasıyla birçok yeni devlet ortaya çıktı ve bu yeni ülkelerin devlet yönetimi genellikle, o döneme göre demokratik sayılabilecek yöntemlere sahipti. 1929 yılında ortaya çıkan [Büyük Buhran](#) döneminde [Avrupa](#), [Latin Amerika](#) ve [Asya](#)'da birçok ülkede diktatörler ortaya çıktı. [İspanya](#), [İtalya](#), [Almanya](#) ve [Portekiz](#)'de [faşist](#) diktatörlükler ortaya çıkmışken, [Baltık](#) ve [Balkan](#) ülkelerinde, [Küba](#), [Brezilya](#), [Japonya](#) ve [Sovyet Rusya](#)'da demokratik olmayan yönetimler iktidara geldi. Bu sebeple 1930'lar [Diktatörler çağı](#) olarak nitelendirilir.^[20]

[II. Dünya Savaşı](#)'ndan sonra sömürgecilik anlayışı son buldu ve tekrar birçok bağımsız ülke ortaya çıktı. Demokratikleşme hareketleri [Batı Avrupa](#)'da yoğunlaştı. Almanya ve Japonya'da diktatörlükler son buldu, silahlanma politikası yerine, II. Dünya Savaşı sonunda imzalanan anlaşmaların da etkisiyle refah devleti olma amacını güttüler.

20. yüzyıldaki en büyük çekişmelerden biri de demokratik olmayan [Sovyet Bloğu](#) ülkeleriyle Batı demokrasileri arasında gerçekleşen [Soğuk Savaş](#)'tı. Komünizmi yaymaya çalışan Sovyet Rusya ile diğer demokrasi çeşitleri arasında sınırlı liberal demokrasiyi yaymaya çalışan [ABD](#) liderliğindeki batı grubu arasındaki çekişme 1989 yılında son bulmuştur. [Francis Fukuyama](#) [Tarihin Sonu](#) adlı makalesinde, Soğuk Savaşın bitmesiyle liberal demokrasinin tüm dünyada yayılacağı haberi verir. Nitekim bu [demokratikleşme](#) süreci, yakın dönemdeki [Gürcistan](#)'daki [Gül Devrimi](#), [Ukrayna](#)'daki [Turuncu Devrimi](#) ile devam etmektedir.

Yorum

20. Yüzyılda imparatorlukların yıkılması, millet ve ulus devletleri yapısından kaynaklanan, bizim olsun, kendimizin olsun yaklaşımı egemen olmuştur. Ancak, be egemenlikte tek bir grup

olduğumuza karşın, diğerleri öteki olduğuna göre, demokratik denilen, seçimle iş başına gelenler sonra savaş çıkararak boyuta gelmişlerdir. Kendi ülkesi tek yapıda olmuş, diğerlerini de ele geçirmişler, sonra tam hakimiyet sorunu olunca başarısız olmuşlardır. İlk kutuplu yapıda da Yüksek Teknoloji bu yapıyı yıkmış olsa da, egemenliğin bu sefer, farklı gerekçelerle devamlılığını sürdürmektedirler. Terörist dedikleri gruplar ile petrol ve diğer zenginlikler üzerinde olup, bu değerleri çok ucuz sömürmekte, karşılığında verdikleri silah ile ölüm ve nüfus ve ekonomik güçleri, tarihsel bina ve evleri yok edilip yıkılmaktadır. Birleşmiş Milletlerde de 5 daimî üye vetosu ile etkinlik, önlem olmamaktadır. Gerekçe bu ülkelere demokrasi götürmek olup, başa diktatörler yerleştirmektedirler.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **History**

Historically, democracies and republics have been rare.^[29] Republican theorists linked democracy to small size: as political units grew in size, the likelihood increased that the government would turn despotic.^{[29][30]} At the same time, small political units were vulnerable to conquest.^[29] [Montesquieu](#) wrote, "If a republic be small, it is destroyed by a foreign force; if it be large, it is ruined by an internal imperfection."^[31] According to Johns Hopkins University political scientist [Daniel Deudney](#), the creation of the United States, with its large size and its system of checks and balances, was a solution to the dual problems of size.^[29]

Historic origins and proto-democratic societies

Retrospectively different polity, outside of declared democracies, have been described as proto-democratic

Ancient origins

The term "democracy" first appeared in ancient Greek political and philosophical thought in the city-state of [Athens](#) during [classical antiquity](#).^{[32][33]} The word comes from *demos*, "common people" and *kratos*, "strength".^[34] Led by [Cleisthenes](#), Athenians established what is generally held as the first democracy in 508–507 BC. Cleisthenes is referred to as "the father of [Athenian democracy](#)".^[35]

Athenian democracy took the form of a direct democracy, and it had two distinguishing features: the [random selection](#) of ordinary citizens to fill the few existing government administrative and judicial offices,^[36] and a legislative assembly consisting of all Athenian citizens.^[37] All eligible citizens were allowed to speak and vote in the assembly, which set the laws of the city state. However, Athenian citizenship excluded women, slaves, foreigners (*μέτοικοι* / *métōikoi*), non-landowners, and men under 20 years of age.^{[38][39][40][41]} The exclusion of large parts of the population from the citizen body is closely related to the ancient understanding of citizenship. In most of antiquity the benefit of citizenship was tied to the obligation to fight war campaigns.^[39]

Athenian democracy was not only *direct* in the sense that decisions were made by the assembled people, but also the *most direct* in the sense that the people through the assembly, boule and courts of law controlled the entire political process and a large proportion of citizens were involved constantly in the public business.^[40] Even though the rights of the individual were not secured by the Athenian constitution in the modern sense (the ancient Greeks had no word for "rights"^[42]), the Athenians enjoyed their liberties not in opposition to the government but by living in a city that was not subject to another power and by not being subjects themselves to the rule of another person.^[42]

[Range voting](#) appeared in [Sparta](#) as early as 700 BC. The [Apella](#) was an assembly of the people, held once a month, in which every male citizen of at least 30 years of age could participate. In the Apella, Spartans elected leaders and cast votes by range voting and shouting. [Aristotle](#) called this "childish", as compared with the stone voting ballots used by the Athenians. Sparta adopted it because of its simplicity, and to prevent any bias voting, buying, or cheating that was predominant in the early democratic elections.^{[43][44]}

Even though the [Roman Republic](#) contributed significantly to many aspects of democracy, only a minority of Romans were citizens with votes in elections for representatives. The votes of the powerful were given more weight through a system of [cerrymandering](#), so most high officials, including members of the [Senate](#), came from a few wealthy and noble families.^[45] In addition, the Roman Republic was the first government in the western world to have a [Republic](#) as a nation-state, although it didn't have much of a democracy. The Roman model of governance inspired many political thinkers over the centuries,^[46] and today's modern representative democracies imitate more the Roman than the Greek models because it was a state in which supreme power was held by the people and their elected representatives, and which had an elected or nominated leader.^[47] Other cultures, such as the [Iroquois Nation](#) in the Americas between around 1450 and 1600 AD also developed a form of democratic society before they came in contact with the Europeans. This indicates that forms of democracy may have been invented in other societies around the world.

Middle Ages

During the [Middle Ages](#), there were various systems involving elections or assemblies, although often only involving a small part of the population. These included:

- the [Things](#) of [Scandinavia](#), The [1061 Papal election](#), the [Althing](#) in [Iceland](#),^{[48][49]} the [Løgting](#) in the [Faeroe Islands](#), [Papal conclaves](#), [Elections of Bishops](#), Abbots, Abbesses carried on, and evolved from their classical roots. the [election of Uthman](#) in the [Rashidun Caliphate](#), the South Indian Kingdom of the [Chola](#) in the state of [Tamil Nadu](#) in the [Indian Subcontinent](#) had an electoral system at 920 A.D., about 1100 years ago,^[50] [Carantania](#), old [Slavic/Slovenian](#) principality, the Ducal Inauguration from 7th to 15th century, the upper-caste election of the [Gopala](#) in the [Bengal](#) region of the [Indian Subcontinent](#), the [Holy Roman Empire](#)'s [Hoftag](#) and [Imperial Diets](#) (mostly Nobles and Clergy but 100 Free Cities were included), [Frisia](#) in the 10th–15th Century (Weight of vote based on landownership) including the peasant republic of the [Dithmarschen](#), the [Polish–Lithuanian Commonwealth](#) (10% of population), certain [medieval Italian](#) city-states such as [Venice](#), [Genoa](#), [Florence](#), [Pisa](#), [Lucca](#), [Amalfi](#), [Siena](#) and [San Marino](#), the 200+ Royal and [Imperial Free Cities](#) of Central and Northern Europe, including [Strasbourg](#), [Cologne](#), [Frankfurt](#), [Lübeck](#), [Hamburg](#), [Bremen](#), [Nuremberg](#), [Bruges](#), [Ghent](#), [Augsburg](#), [Amsterdam](#), [Prague](#), [Krakow](#), and [Gdansk](#), organized under [Stadtrecht](#) or German Town

Law, the [Hanseatic League](#), the various permanent town leagues or [Städtebund](#) such as the [Lusatian League](#), the [Decapole](#), and the [Pentapolitana](#), the [Republic of Ragusa](#) (now Dubrovnik) on the Dalmatian coast in what is today Croatia, the free pirate groups of the Baltic such as the [Victual Brothers](#), the [Cortes of León](#), the [tuatha](#) system in early medieval Ireland, the [Veche](#) in [Novgorod](#) and [Pskov Republics](#) of medieval Russia, [The States](#) in [Tirol](#) and the [Old Swiss Confederacy](#) in [Switzerland](#), the autonomous merchant city of [Sakai](#) in the 16th century in Japan, Volta-Nigeric societies such as [Iqbo](#), the Mekhk-Khel system of the [Nakh peoples](#) of the North Caucasus, by which representatives to the Council of Elders for each [teip](#) (clan) were popularly elected by that teip's members. The 10th Sikh [Guru Gobind Singh](#) ji (Nanak X) established the world's first Sikh democratic republic state ending the aristocracy on day of 1st Vasakh 1699 and Gurbani as sole constitution of this Sikh republic on the Indian subcontinent.^[citation needed]

Most regions in medieval Europe were ruled by clergy or feudal lords. The [Kouroukan Fouga](#) divided the [Mali Empire](#) into ruling clans (lineages) that were represented at a great assembly called the [Gbara](#). However, the charter made Mali more similar to a [constitutional monarchy](#) than a [democratic republic](#). The [Parliament of England](#) had its roots in the restrictions on the power of kings written into [Magna Carta](#) (1215), which explicitly protected certain rights of the King's subjects and implicitly supported what became the English writ of [habeas corpus](#), safeguarding individual freedom against unlawful imprisonment with right to appeal.^{[51][52]} The first representative national assembly in [England](#) was [Simon de Montfort's Parliament](#) in 1265.^{[53][54]} The emergence of [petitioning](#) is some of the earliest evidence of parliament being used as a forum to address the general grievances of ordinary people. However, the power to call parliament remained at the pleasure of the monarch.^[55] Studies have linked the emergence of parliamentary institutions in Europe during the medieval period to urban agglomeration and the creation of new classes, such as artisans,^[56] as well as the presence of nobility and religious elites.^[57] Scholars have also linked the emergence of representative government to Europe's relative political fragmentation.^[58] New York University political scientist David Stasavage links the fragmentation of Europe, and its subsequent democratization, to the manner in which the Roman Empire collapsed: Roman territory was conquered by small fragmented groups of Germanic tribes, thus leading to the creation of small political units where rulers were relatively weak and needed the consent of the governed to ward off foreign threats.^[59]

Modern era

Early modern period

In 17th century England, there was [renewed interest in Magna Carta](#).^[60] The Parliament of England passed the [Petition of Right](#) in 1628 which established certain liberties for subjects. The [English Civil War](#) (1642–1651) was fought between the King and an oligarchic but elected Parliament,^{[61][62]} during which the idea of a political party took form with groups debating rights to political representation during the [Putney Debates](#) of 1647.^[63] Subsequently, the [Protectorate](#) (1653–59) and the [English Restoration](#) (1660) restored more autocratic rule, although Parliament passed the [Habeas Corpus Act](#) in 1679 which strengthened the convention that forbade detention lacking sufficient cause or evidence. After the [Glorious Revolution](#) of 1688, the [Bill of Rights](#) was enacted in 1689 which codified certain rights and liberties and is still in effect. The Bill set out the requirement for regular elections, rules for freedom of speech in Parliament and limited the power of the monarch, ensuring that, unlike much of Europe at the time, [royal absolutism](#) would not prevail.^{[64][65]} Economic historians [Douglass North](#) and [Barry Weingast](#) have characterized the institutions implemented in the Glorious Revolution as a resounding success in terms of restraining the government and ensuring protection for property rights.^[66]

In the Cossack republics of Ukraine in the 16th and 17th centuries, the [Cossack Hetmanate](#) and [Zaporizhian Sich](#), the holder of the highest post of [Hetman](#) was elected by the representatives from the country's districts.

In North America, representative government began in [Jamestown, Virginia](#), with the election of the [House of Burgesses](#) (forerunner of the [Virginia General Assembly](#)) in 1619. English Puritans who migrated from 1620 established colonies in New England whose local governance was democratic and which contributed to the democratic development of the [United States](#);^[67] although these local assemblies had some small amounts of devolved power, the ultimate authority was held by the Crown and the English Parliament. The [Puritans \(Pilgrim Fathers\)](#), [Baptists](#), and [Quakers](#) who founded these colonies applied the democratic organisation of their congregations also to the administration of their communities in worldly matters.^{[68][69][70]}

18th and 19th centuries

The [first Parliament of Great Britain](#) was established in 1707, after the merger of the [Kingdom of England](#) and the [Kingdom of Scotland](#) under the [Acts of Union](#). Although the monarch increasingly became a [figurehead](#),^[71] only a small minority actually had a voice; Parliament was elected by only a few percent of the population (less than 3% as late as 1780).^[72] During the [Age of Liberty](#) in Sweden (1718–1772), [civil rights](#) were expanded and power shifted from the monarch to parliament. The taxed peasantry was represented in parliament, although with little influence, but commoners without taxed property had no suffrage.

The creation of the short-lived [Corsican Republic](#) in 1755 marked the first nation in modern history to adopt a democratic constitution (all men and women above age of 25 could vote^[73]). This [Corsican Constitution](#) was the first based on [Enlightenment](#) principles and included [female suffrage](#), something that was not granted in most other democracies until the 20th century.

In the [American colonial period before 1776](#), and for some time after, often only adult white male property owners could vote; enslaved Africans, most free black people and most women were not extended the franchise. This changed state by state, beginning with the republican State of New Connecticut, soon after called [Vermont](#), which, on declaring independence of Great Britain in 1777, adopted a constitution modelled on Pennsylvania's with citizenship and democratic suffrage for males with or without property, and went on to abolish slavery.^[74] On the [American frontier](#), democracy became a way of life, with more widespread social, economic and political equality.^[75] Although not described as a democracy by the [founding fathers](#),^[76] they shared a determination to root the American experiment in the principles of natural freedom and equality.^[77]

The [American Revolution](#) led to the adoption of the [United States Constitution](#) in 1787, the oldest surviving, still active, governmental [codified constitution](#). The Constitution provided for an elected government and protected civil rights and liberties for some, but did not end [slavery](#) nor extend [voting rights in the United States](#), instead leaving the issue of suffrage to the individual states.^[78] Generally, suffrage was limited to white male property owners and taxpayers,^[79] of whom between 60% and 90% were eligible to vote by the end of the 1780s.^[80] The [Bill of Rights](#) in 1791 set limits on

government power to protect personal freedoms but had little impact on judgements by the courts for the first 130 years after ratification.^[81]

The Polish Constitution of 3 May 1791 (Polish: Konstytucja Trzeciego Maja) is called "the first constitution of its kind in Europe" by historian Norman Davies. Short lived due to Russian, German, Austrian aggression, It was instituted by the Government Act (Polish: Ustawa rządowa) adopted on that date by the Sejm (parliament) of the Polish-Lithuanian Commonwealth.^{[83][84]} (Polish: Ustawa Rządowa, "Governance Act"), was a [constitution](#) adopted by the [Great Sejm](#) ("Four-Year Sejm", meeting in 1788–92) for the [Polish–Lithuanian Commonwealth](#), a [dual monarchy](#) comprising the [Crown of the Kingdom of Poland](#) and the [Grand Duchy of Lithuania](#). The Constitution was designed to correct the Commonwealth's political flaws and had been preceded by a period of agitation for—and gradual introduction of—reforms, beginning with the [Convocation Sejm of 1764](#) and the consequent [election](#) that year of [Stanisław August Poniatowski](#) as the Commonwealth's last king.

The Constitution sought to implement a more effective [constitutional monarchy](#), introduced political equality between townspeople and nobility, and placed the peasants under the protection of the government, mitigating the worst abuses of [serfdom](#). It banned pernicious parliamentary institutions such as the [liberum veto](#), which had put the Sejm at the mercy of any single deputy, who could veto and thus undo all the legislation that had been adopted by that Sejm. The Commonwealth's neighbours reacted with hostility to the adoption of the Constitution. [King Frederick William II](#) broke [Prussia's](#) alliance with the Polish-Lithuanian Commonwealth and joined with [Catherine the Great's Imperial Russia](#) and the [Targowica Confederation](#) of anti-reform Polish magnates to defeat the Commonwealth in the [Polish–Russian War of 1792](#).

The 1791 Constitution was in force for less than 19 months.^{[85][86]} It was declared null and void by the [Grodno Sejm](#) that met in 1793.^{[83][84]} though the Sejm's legal power to do so was questionable.^[86] The [Second](#) and [Third Partitions](#) of Poland (1793, 1795) ultimately ended Poland's sovereign existence until the close of [World War I](#) in 1918. Over those 123 years, the 1791 Constitution helped keep alive Polish aspirations for the eventual restoration of the country's sovereignty. In the words of two of its principal authors, [Ignacy Potocki](#) and [Hugo Kollataj](#), the 1791 Constitution was "the last will and testament of the expiring Homeland."^[84]

The Constitution of 3 May 1791 combined a [monarchic republic](#) with a clear division of executive, legislative, and judiciary powers. It is generally considered Europe's first, and the world's second, modern written national constitution, after the [United States Constitution](#) that had come into force in 1789.^{[86][87]}

In 1789, [Revolutionary France](#) adopted the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) and, although short-lived, the [National Convention](#) was elected by all men in 1792.^[89] However, in the early 19th century, little of democracy—as theory, practice, or even as word—remained in the North Atlantic world.^[90]

During this period, [slavery](#) remained a social and economic institution in places around the world. This was particularly the case in the [United States](#), and especially in the last fifteen [slave states](#) that kept slavery legal in the American South until the [Civil War](#). A variety of organisations were established advocating the movement of black people from the United States to locations where they would enjoy greater freedom and equality.

The United Kingdom's [Slave Trade Act 1807](#) banned the trade across the [British Empire](#), which was [enforced internationally](#) by the Royal Navy under treaties Britain negotiated with other nations.^[91] As the voting franchise in the U.K. was increased, it also was made more uniform in a series of reforms beginning with the [Reform Act 1832](#), although the United Kingdom did not manage to become a complete democracy well into the [20th century](#). In 1833, the United Kingdom passed the [Slavery Abolition Act](#) which took effect across the British Empire.

[Universal male suffrage](#) was established in [France](#) in March 1848 in the wake of the [French Revolution of 1848](#).^[92] In 1848, several [revolutions broke out in Europe](#) as rulers were confronted with popular demands for liberal constitutions and more democratic government.^[93]

In the [1860 United States Census](#), the slave population in the United States had grown to four million,^[94] and in [Reconstruction](#) after the Civil War (late 1860s), the newly [freed slaves](#) became citizens with a nominal right to vote for men. Full enfranchisement of citizens was not secured until after the [Civil Rights Movement](#) gained passage by the United States Congress of the [Voting Rights Act of 1965](#).^{[95][96]}

In 1876 the Ottoman Empire transitioned from an absolute monarchy to a constitutional one, and held two elections the next year to elect members to her newly formed parliament.^[97] Provisional Electoral Regulations were issued on 29 October 1876, stating that the elected members of the Provincial Administrative Councils would elect members to the first [Parliament](#). On 24 December a new constitution was promulgated, which provided for a [bicameral](#) Parliament with a [Senate](#) appointed by [the Sultan](#) and a popularly elected [Chamber of Deputies](#). Only men above the age of 30 who were competent in [Turkish](#) and had full civil rights were allowed to stand for election. Reasons for disqualification included holding dual citizenship, being employed by a foreign government, being bankrupt, employed as a servant, or having "notoriety for ill deeds". Full universal suffrage was achieved in 1934.

20th and 21st centuries

20th-century transitions to liberal democracy have come in successive "waves of democracy", variously resulting from wars, revolutions, [decolonisation](#), and religious and economic circumstances.^[98] Global waves of "democratic regression" reversing democratization, have also occurred in the 1920s and 30s, in the 1960s and 1970s, and in the 2010s.^{[99][100]}

[World War I](#) and the dissolution of the [Ottoman](#) and [Austro-Hungarian](#) empires resulted in the creation of new nation-states from Europe, most of them at least nominally democratic.

In the 1920s democracy flourished and [women's suffrage](#) advanced, but the [Great Depression](#) brought disenchantment and most of the countries of Europe, Latin America, and Asia turned to strong-man rule or dictatorships. [Fascism](#) and dictatorships flourished in [Nazi Germany](#), [Italy](#), [Spain](#) and [Portugal](#), as well as non-democratic governments in the [Balkans](#), the [Balkans](#), [Brazil](#), [Cuba](#), [China](#), and [Japan](#), among others.^[101]

[World War II](#) brought a definitive reversal of this trend in western Europe. The [democratisation](#) of the [American](#), [British](#), and [French sectors of occupied Germany](#) (disputed^[102]), Austria, Italy, and the [occupied Japan](#) served as a model for the later theory of [government change](#). However, most of [Eastern Europe](#), including the [Soviet sector of Germany](#) fell into the non-democratic [Soviet bloc](#).

The war was followed by [decolonisation](#), and again most of the new independent states had nominally democratic constitutions. India emerged as the world's largest democracy and continues to be so.^[103] Countries that were once part of the [British Empire](#) often adopted the British [Westminster system](#).^{[104][105]}

By 1960, the vast majority of country-states were nominally democracies, although most of the world's populations lived in nations that experienced sham elections, and other forms of subterfuge (particularly in "[Communist nations](#) and the former colonies.)

A subsequent wave of [democratisation](#) brought substantial gains toward true liberal democracy for many nations. [Spain](#), [Portugal](#) (1974), and several of the military dictatorships in South America returned to civilian rule in the late 1970s and early 1980s ([Argentina in 1983](#), [Bolivia](#), [Uruguay in 1984](#), [Brazil in 1985](#), and [Chile in the early 1990s](#)). This was followed by nations in [East](#) and [South Asia](#) by the mid-to-late 1980s.

Economic malaise in the 1980s, along with resentment of Soviet oppression, contributed to the [collapse of the Soviet Union](#), the associated end of the [Cold War](#), and the democratisation and [liberalisation](#) of the former [Eastern bloc](#) countries. The most successful of the new democracies were those geographically and culturally closest to western Europe, and they are now members or candidate members of the [European Union](#). In 1986, after the toppling of the most prominent Asian dictatorship, the only democratic state of its kind at the time emerged in the [Philippines](#) with the rise of [Corazon Aquino](#), who would later be known as the Mother of Asian Democracy.

The liberal trend spread to some nations in Africa in the 1990s, most prominently in South Africa. Some recent examples of attempts of liberalisation include the [Indonesian Revolution of 1998](#), the [Bulldozer Revolution](#) in [Yugoslavia](#), the [Rose Revolution](#) in [Georgia](#), the [Orange Revolution](#) in Ukraine, the [Cedar Revolution](#) in Lebanon, the [Tulip Revolution](#) in [Kyrgyzstan](#), and the [Jasmine Revolution](#) in [Tunisia](#).

According to [Freedom House](#), in 2007 there were 123 electoral democracies (up from 40 in 1972).^[106] According to [World Forum on Democracy](#), electoral democracies now represent 120 of the 192 existing countries and constitute 58.2 percent of the world's population. At the same time liberal democracies i.e. countries Freedom House regards as free and respectful of basic human rights and the rule of law are 85 in number and represent 38 percent of the global population.^[107]

Most electoral democracies continue to exclude those younger than 18 from voting.^[108] The voting age has been lowered to 16 for national elections in a number of countries, including Brazil, Austria, Cuba, and Nicaragua. In California, a 2004 proposal to permit a quarter vote at 14 and a half vote at 16 was ultimately defeated. In 2008, the German parliament proposed but shelved a bill that would grant the vote to each citizen at birth, to be used by a parent until the child claims it for themselves.

In 2007 the [United Nations](#) declared 15 September the [International Day of Democracy](#).^[109]

According to Freedom House, starting in 2005, there have been eleven consecutive years in which declines in political rights and civil liberties throughout the world have outnumbered improvements.^[110] as [populist](#) and [nationalist](#) political forces have gained ground everywhere from Poland (under the [Law and Justice Party](#)) to the Philippines (under [Rodrigo Duterte](#)).^{[110][88]}

In a Freedom House report released in 2018, Democracy Scores for most countries declined for the 12th consecutive year.^[111] [The Christian Science Monitor](#) reported that [nationalist](#) and [populist](#) political ideologies were gaining ground, at the expense of [rule of law](#), in countries like Poland, Turkey and Hungary. For example, in Poland, the President appointed 27 new Supreme Court judges over objections from the [European Union](#). In Turkey, thousands of judges were removed from their positions following a [failed coup attempt](#) during a [government crackdown](#).^[112]

Yorum

Her Yararı kavramı içinde olan toplumlarda, peygamberler yönetici değil, danışman, eğitici ve öğüt verici olarak görev almışlar, aynı zamanda da iletilen yazılı metin ile (Tevrat, İncil ve Kuran gibi Âdem Peygambere de iletilen metinler) yorumlama yapmışlardır. Her bireyin sorumluluğu kendine ait olduğu vurgusu da yapılmıştır. Kul hakkına uymanın temel ilke olduğu, buna karşı çıkanların zalim ve zulüm işledikleri vurgusu da vardır. Birey/kul hakkı söz konusu ise, toplumun görüşünün geçerli olmayacağı da vurgulanmıştır. Kısaca her birey bağımsızdır. Vurgu olarak (raina) herhangi bir şeyin kölesi olmamayı, çoban kabul etmemeleri, (unzurna) bilgilenip sorumluluk almaları belirtilmiştir. Buna karşın toplum daima diktanın çözüm olduğu, demokrasi de aralıklı dikta olması şeklinde bir dayatmaya gitmektedir.

Atinalılar MÖ508-507 yılında seçim yaptıkları belirtilmekte ve ilk başlangıç söylenmektedir. Ancak oy verenler seçilmiş kişilerdir.

Roma'da senatörler oy vermektedirler, ikili parlamenter sistemde de senatör olmak için toplumda seçici olması, sıklıkla akademik kişi olması ile, ekseriyet ile seçilmesi öngörülmektedir.

Yazılı ilk metin Magna Carta (1215) yılında belirtilirken, Muhammet Peygamberin Medine Yönetim esasları (622) dikkate alınmamaktadır. Magna Carta'dan sonra 1707 yılında ancak İngiliz Birliği oluşturulabilmiştir. 1718-1772 yılında da birey hakları, parlamento olarak ortaya konulmuş, Lortlar ve Avam Kamarası oluşturulmuştur.

Amerika'da sivil birey hakları hareketleri ile Kongre'de 1965 yılında zenci (Afrika Kökenli), beyaz (Kafkas Kökenli) eşitlik sağlanmıştır. Zenci/negro bir aşağılama olduğu için siyah (black) denilmiş, beyaz ise Anglosakson şekline dönmüştür.

Ülkemizde Tazminatla parlamento oluşması ile seçilmiş Türk oranı azınlıkta kalmış ve bir bakıma bağımsızlık, ulus devletlerin kurulması ile sonlanmıştır.

[Corazon Aquino](#) ilk seçilen bir başkan olmasına karşın, soykırım olarak tanımlanan bir boyut ile özellikle müslüman ve kıyı kesimindeki olan halkın, sınır ülkelerine kaçmasına neden olmuştur.

ÖZET OLARAK: Demokrasi eğer grupların etkinliği ile bir farklılık yaratılışa gittiği anda, bir parçalanma sürecine girmektedir. Her insanın Homo sapiens, sapiens türünden gelmesi ve 130-170 bin yıldır tüm Evrene yayılarak farklılaşması ile İnsan Haklarının emelinde, her birey bağımsız, bağlantısız, eşit ve kardeşlik bağı ile dedikten sonra, ancak eki getirerek bazı gruplara ek haklar tanınmamalıdır. Kadın, azınlık hakları değil, kadın; gebelik, doğum, emzirme durumunda özel hak kazanıyorsa, elbet bu sağlanmalı, kocasına da doğum ve bakım izni verilmelidir. Ayrıca bebek bakım ücretleri de eklenmelidir. Bu kadın hakkı gibi değil, annelik hakkı olarak bir işleve, işleme göre sağlanmalıdır.

3. Medine Sözleşmesi⁶

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Medine Sözleşmesi veya diğer yaygın kullanımları ile **Medine Anayasası**, **Medine Vesilası**, **Medine İmtiyazı**, **Hicret** sonrasında İslam peygamberi **Muhammed** tarafından 622'de düzenlenmiştir. Sözleşme Muhammed ve **Müslümanları**, **Yahudileri** ve **Pağanları** da içine alacak şekilde **Yesrib** şehrinin (daha sonraki ismi **Medine**) önde gelen aşiret ve aileleri arasında resmi bir anlaşma oluşturmuştur.^{[1][2]} Sözleşme **Evs Kabilesi** ve **Hazrec Kabilesi** kabileleri arasındaki şiddetli iç çatışmalara bir son vermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Medine'deki **Müslüman**, **Yahudi** ve **Pağan** toplulukları **Ummet** adı altında tek bir topluluk olarak toplamak için hepsinin payına düşen haklar ve sorumluluklar oluşturuldu.^[3] Siyasi birlik, toplumsal dayanışma, ortak savunma ve konferatif bir yapı öngörmüştür.^[4]

Yorum

622 yılında Muhammed, Medine ilinde resmi bir anlaşma yaparak, ilişkileri düzenlemiştir. Kabileler arasında çatışmayı önlemenin temel alındığı belirtilmekte, ancak kanımca bir birey hakkı temelinde bir yapının oluşmasıdır.

Peygamber öğüt verici, danışman ve uyarıcı olup, sorumluluk kişisel olarak, suçlu yine somut eyleme göre cezalandırılması, şüphe ve zan boyutu da kaldırılmıştır.

4. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine_sozlesmesi.htm⁷

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla:

1. Bu yazı Peygamber Muhammed tarafından Kureyşli ve Medinelî müminler, Müslümanlar, bunlara tabi olanlara sonradan iltihak edenler ve onlarla beraber cihat edenler içindir.
2. İşte bunlar, diğer insanlardan ayrı bir ümmet oluştururlar.
3. Kureyş'den olan muhacirler, kendi aralarında adet olduğu üzere, kan diyetlerini ödemeye iştirak ederler. Onlar savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
4. Beni Avflar, kendi aralarında adet olduğu üzere, önceki şekiller altında kan diyetlerini ödemeye iştirak edeceklerdir. Müslümanların teşkil ettiği her zümre savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
- (aynı maddeler, Beni Haris, Beni Saide, Beni Cuşem, Beni Neccar, Beni Amr b.Avıf ve Beni Evsler için tekrarlanmıştır. Bu nedenle aynı tekrarı yazmadık.)
5. Müminler, kendi aralarında ağır mali mesuliyetler altında bulunan hiç kimseyi bu durumda bırakmayacaklar. Kurtuluş fidyelerini veya kan diyeti gibi borçlarını iyi ve makul bilinen esaslara göre vereceklerdir.
6. Hiçbir mümin diğer müminin mevlası (kendisi ile akdi kardeşlik ilişkisi kurulan kimse) ile onun aleyhine olacak bir anlaşma yapmayacaktır.
7. Takva sahibi müminler, kendi aralarında, mütecevize, haksız bir fiili tasarlayana, bir cürüme veya bir hakka tecavüze ya da müminler arasında bir karışıklık çıkarma kasdını taşıyan kimseye karşı olacaklar ve bu kimse onlardan birinin evladı bile olsa, hepsinin elleri onun aleyhine kalkacaktır.
8. Hiçbir mümin, bir kafir için, bir mümini öldüremez ve mümin aleyhine hiçbir kafire yardım edemez.
9. Allah'ın zimmeti (himaye ve teminatı) tektir. Müminlerin en ehemmiyetsizlerinden birinin himayesi, onların hepsi için bağlayıcı bir hüküm ifade eder. Zira müminler, diğer insanlardan ayrı olarak birbirlerinin mevlası (dostu) durumundadır.
10. Yahudilerden bize tabi olanlar, zulme uğramaksızın ve onlara karşı olanlarla yardımlaşmazlarsa, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır.
11. Sulh müminler arasında bir tektir. Hiçbir mümin Allah yolunda girilen bir harbde, diğer müminleri hariç tutarak, bir barış anlaşması yapamaz. Bu sulh ancak müminler arasında genellik ve adalet esasları üzere yapılacaktır.
12. Bizimle beraber savaşa katılan bütün askeri birlikler, birbirleriyle nöbetleşeceklerdir.
13. Müminler birbirlerinin Allah yolunda akıtılan kanlarının intikamını alacaklardır.
14. Takva sahibi müminler en iyi ve en doğru yolda bulunurlar.
15. Hiçbir müşrik, bir kureyşlinin mal ve canını himayesi altına alamaz, hiçbir mümine bu hususta engel olamaz.

16. Herhangi bir kimsenin bir müminin ölümüne sebep olduğu kati delillerle sabit olur da, maktulün velisi rıza göstermezse, kısas hükümlerine tabi olur. Bu halde, bütün müminler ona karşı olurlar. Ancak, bunlara sadece bu kuralın tatbiki için hareket etmek helal olur.

17. Bu yazının muhteviyatını kabul eden, Allah'a ve Ahiret Gününe inanan bir müminin bir katile yardım etmesi ve ona sığınak temin etmesi helal değildir. Ona yardım ve yataklık eden, kıyamet günü Allah'ın lanet ve gazabına uğrayacaktır. O zaman artık kendisinden ne bir para ve ne de bir taviz kabul edilecektir.

18. Üzerinde ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şey, Allah'a ve Muhammed'e götürülecektir.

19. Yahudiler, müminler gibi savaş sürdüğü sürece harb masraflarını karşılamak mecburiyetindedirler.

20. Beni Avf Yahudileri müminlerle birlikte bir ümmet (toplum) teşkil ederler. Yahudilerin dinleri kendilerine, müminlerin dinleri kendilerine, Buna, Mevlaları da dahildir.

21. Yalnız, kim haksız bir fiil irtikab ederse veya bir cürüm işlese, o sadece kendine ve aile efradına zarar vermiş olacaktır.

22. Beni Neccar Yahudileri de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahiptirler. (Bundan sonra; Beni Haris, Beni Saide, Beni Cuşem, Beni Evs ve Beni Salebe Yahudileri için 21 ve 22. maddelerdeki aynı kayıtlar olduğu için tekrar zikretmedik.)

23. Cefne ailesi Salebenin bir koludur. Bu nedenle Salebeler gibi mutalaa edileceklerdir.

24. Beni Şuteybe de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahip olacaklardır. Kurallara mutlaka riayet edilecek ve bunlara aykırı davranılmayacaktır.

25. Yahudilere sığınanlar bizzat onlar gibi mülhaza olunacaklardır.

26. Yahudilerden hiç kimse Muhammed'in izni olmadan, Müslümanlarla birlikte bir askeri sefere çıkamayacaktır.

27. Bir yaralamanın intikamını almak yasak edilmeyecektir. Biri bir adam öldürecek olursa neticede kendini ve aile efradını mesuliyet altına sokar. Aksi halde haksızlık olacaktır. Allah bu yazıya en iyi riayet edenlerle beraberdir.

28. Bir savaş vukuunda Yahudilerin masrafları kendi üzerine ve Müslümanların masrafları kendi üzerinedir. Bu sahifede gösterilen kimselere harp açanlara karşı, onlar birbirleriyle yardımlaşacaklardır. Onlar arasında iyi davranma olacaktır. Kaidelere mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı davranış olmayacaktır.

29. Hiç kimse mütefiklerine karşı bir cürüm işleyemez. Zulmedilene mutlaka yardım edilecektir.

30. Yahudiler Müslümanlarla birlikte, beraberce harp ettikleri sürece masrafta bulunacaklardır.

31. Bu sahifenin gösterdiği kimseler için Medine, vadisi dahil mukaddes bir yerdir.

32. Himaye altındaki kimse, bizzat himaye eden kimse gibidir. Ne zulmedilir ne de kendisi zulmedebilir.

33. Himaye verme hakkına sahip olanların dışında hiç kimse himaye veremez.

34. Bu sahifede yazılı kimseler arasında zuhurunda korkulan bütün öldürme ve münazaa vakalarının Allah'a ve Rasulüne götürülmeleri gerekir. Allah sahifeye en iyi riayet edenlerle beraberdir.

35. Ne Kureyşliler ne de onlara yardım edecekler, himaye altına alınmayacaklardır.

36. Müslümanlar ve Yahudiler arasında Medine'ye saldıracaklara karşı yardımlaşma yapılacaktır.

37. Şayet; Yahudiler, Müslümanlar tarafından bir sulh yapmaya veya bir sulh aktine iştirake davet olunurlarsa, bunu doğrudan doğruya aktedecekler veya ona iştirak edeceklerdir. Şayet Yahudiler, Müslümanlara aynı şeyleri teklif edecek olurlarsa, müminlere karşı aynı haklara sahip olacaklardır. Din konusunda girişilen harp vakaları müstesnadır.

38. Her zümre, kendine ait mıntıkadan sorumludur.

39. Bu sahifede gösterilen kişiler için ortaya konan şartlar, aynı şekilde Evs Yahudilerine, yani onların Mevlalarına ve bizzat kendilerine, yine bu sahifede gösterilen kimseler tarafından sıkı ve tam bir şekilde tatbik olunur. Kurallara mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı hareket edilmeyecektir. Haksız yollarla kazanç temin edenler, sadece kendilerine zarar ermiş olurlar. Allah, bu sahifede gösterilen maddelere en doğru ve en mükemmel riayet edenlerle beraberdir.

40. Bu yazı, bir haksız fiil veya cürüm işleyenin ceza görmesine engel olamaz. Harbe çıkan da Medine'de kalan da emniyet içindedir. haksız bir fiil işlemek müstesnadır. Allah ve Rasulü Muhammed himayelerini, bu sahifeyi tam bir sadakat ve dikkat içinde muhafaza edenler üzerinde tutacaklardır.

Yorum

1) Taraf olanlar: Bazı vurgular: 1) Taraflar; peygamber ile a) mümin, b) müslüman, c) tabi olanlar, d) sonradan katılanlar, e) onlarla cihat edenler karşı taraftır.

Burada inanan ile müslüman (anlamı kurala uyan, inanç sahibi olmayanlardır, çünkü "49/14 Bedeviler: "İman ettik." dediler. De ki: "Siz iman etmediniz. Ancak 'Müslüman' olduk deyin. İman sizin kalplerinize girmemiştir" ifadesi ile, inanç akıl ve davranışa oturmamıştır denilebilir⁸⁾ ayrılmaktadır. Yerçekimine inanma; emin olma, güvenme ve dayanmadır ki her bireye her zaman, eşit yaklaşım yapmaktadır.

Türk Ticaret Kanununun 1530 (1) Maddesi "Aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, ticari hükümlerle yasaklanmış işlemler ve şartlar batıldır" denilerek yasaklamanın ancak kanunla olabileceği, ancak zarar ve zulüm yapmanın da karşılıklı TCK göre suç olduğuna göre yine Kanunla yasaklanmış işlem olmaktadır. Birey her anlaşmaya kendisi kişi olarak imza atmakta, sorumluluk taşımaktadır. Burada bir kurul ve Kuran değil, doğrudan Peygamber birey olarak imza atmakta, mesuliyet almaktadır. Nikahta da imza birey olarak atıldığı, kimsenin buna ortak olmadığı belirtilmekte, benzer olarak oy atma gibi durumlar için de vekalet geçerli değildir.

2) Kardeşlik: Ümmet cemaat, aynı anneden doğan çocuklara verilen addır. Toplum bunu ayırımı, kendi topluluğu olarak belirtmiş ise de ilk en eski tanımlama olarak kardeşler demektir. Kısaca tüm bu anlaşmaya giren kardeşler demek, aralarında düşmanlık ve menfaat temini olamayacağı demektir.

3)Ortaklık: Savaş bedelleri bireysel veya aile ödemesine karşın, burada toplu tümünün ödeyeceği vurgusu, o dönem için, kardeşliğin belirgin, maddi olarak da paylaşımı demektir. Bir bakıma sosyal boyut vurgusu açıktır.

4)Suç Şahsidir, sorumluluk şahsidir, yaklaşımlar hak ediş veya sorumluğa göre olmalıdır: Metinde yazılan “*arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir*” vurgusu adaletin eşitlik değil, hak edişe göre, iyi ve makul esaslara ve adalet temelinde olması demek, bir mahkeme gibi bir düzene ve bir yasal boyuta gereksinimi vardır. TTK 1530 Maddesinde olduğu gibi, aksine karar olmadıkça engellenememektedir.

5)Sosyal Yardımlaşma Boyutu: Toplum kendi aralarında “*Müminler, kendi aralarında ağır mali mesuliyetler altında bulunan hiç kimseyi bu durumda bırakmayacaklar*” ifadesi ile birey olarak, kimseye ağır maliyetler altına sokmama koşulu vardır.

6)Kimse, başkası aleyhine girişime bulunamaz: Yasaklar belirtilir, geri kalanlar ise bireylerin davranışları ve sorumluluğu altındadır, “*Hiçbir mümin diğer müminin mevlası (kendi ile akdi kardeşlik ilişkisi kurulan kimse) ile onun aleyhine olacak bir anlaşma yapmayacaktır*” ifadesi açıktır. Bu açıdan genel kurallar ve usuller tanımlama yerine, modern birey hakkı çerçevesinde, kimsenin aleyhine girişimde bulunmayın uyarısı yapılmaktadır.

7)Suçu yapan ile suça iştirak eden, suça sessiz kalanda suçludur, evladın olsa bile: Eski yaklaşımda suç tanımlandıktan sonra cezalar sosyal duruma göre farklı olmaktadır.

Hierapolis Harabeleri yapan İtalyan Arkeolog ile Pamukkale Rektörü olarak konuşurken, hediye ettiği hukuksal düzenlemeler kitabı hakkında konuşmuş ve ona şu soruyu sormuştum; “*Her toplumda bir ceza uygulaması vardır, özellikleri ne olabilir?*” demiş, kendisi “*ceza uygulamalarındaki farklılığa bak*” demiştir. Nitekim; “*keçinin ırzına geçen kişi, a) köylü ise öldürülür, keçi yenir, b) tüccar ise para öder, keçi yenir, c) komutan ise ihtar yapılır, birlikte keçi yenir*” yaklaşımını akılda tutmuşum

Burada sınıf, ayırım veya hepsi, evladı bile olsa karşı, sessiz kalamayacağı, olumlu oy kullanacağı vurgusu açıktır. “*Takva sahibi müminler, kendi aralarında, mütecevize, haksız bir fiili tasarlayan, bir cürüme veya bir hakka tecavüze ya da müminler arasında bir karışıklık çıkarma kastını taşıyan kimseye karşı olacaklar ve bu kimse onlardan birinin evladı bile olsa, hepsinin elleri onun aleyhine kalkacaktır*”

8)İnsanlık dışı, etik dışı olan kimseye yardım edilemez: Kafir, kelime anlamı olarak eski dönem olarak bakılmalı, zamanla bunun farklı yorumlar getirildiği de görülmüştür. Kelime anlamı “*Kelime, gizlemek, saklamak anlamlarına gelen ___ kökünden gelir. Sözlük anlamıyla, tohumları toprağın altına gizlemesi sebebiyle çiftçi için de kullanılmıştır*” denilmektedir. Kısaca “” ifadesinde belirtilenlerin “*Hiçbir mümin, bir kafir için, bir mümini öldüremez ve mümin aleyhine hiçbir kafire yardım edemez*” yaklaşımı, ölüm anlamında değil, çünkü yokluğu, zararına gibi hukuk yaklaşımlarını da yardım etmez vurgusu ile kapsamaktadır. Burada mümin olan boyut, müslüman/Eslemna/kurala uyanlardan ayrılmaktadır. Hukuka/haklara/birey hakkına inanan, güvenen, dayanan demektir.

9)Himaye, koruma ve gözetme tektir, bağlayıcıdır: Ceza Kanunlarının bağlayıcı ve kanuni olmaları, yazılı olarak Anayasal ve Hukuk açısından koruma altındadır (TCK Maddeleri). Herhangi bir kişi bunu yorumlayamaz, kıyasa yapamaz ve genişletemez, geleneğe dayandıramaz. “*Allah'ın zimmeti (himaye ve teminatı) tektir. Müminlerin en ehemmiyetsizlerinden birinin himayesi, onların hepsi için bağlayıcı bir hüküm ifade eder. Zira müminler, diğer insanlardan ayrı olarak birbirlerinin mevlası (dostu) durumundadır*” ifadesi ile öncelikle mümin kelime anlamı olarak¹¹ emin, “Emn”; emin olmak, korkusuz, güvenli olmak, dayanmak demektir. Burada önemli olmayanların bile emin olacağı anlamındadır. Diğerlerinin ötesinde aradaki bağı kardeşliğin bir ötesine mevlası/dostu olarak tanımlamaktadır.

10)Bu anlaşmaya tabi olanlar, yasal düzenleme geçerlidir. Zorunluluk taşımadığı, bireyin talebi ve rızası ile uyum olduğu görülmektedir. Zafer kazanılmış ise, ilk yapılan tüm halk, bizim kurullara uymalıdır denilir. Burada ise, isteyen uyabilir demektir. Tek hak kazanma gerekçesi “zulme uğramaksızın ve onlara karşıt olanlarla yardımlaşmazlarsa, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır” olup, burada da yapılan suçun karşılığı ödeneceği, zalim olunmayacağı, zulüm yapılmayacağıdır, suç ve ceza eşit karşılığı olacaktır denilmektedir.

11)Toplumu ilgilendiren anlaşmaların bireyler olarak yapılamayacaktır. Genellik arz edenlerde, ayrıca adalet üzere olması, burada toplumun onayı, kısaca katkısı ve bir bakıma demokrasi ifadesi “Sulh müminler arasında bir tektir. Hiçbir mümin Allah yolunda girilen bir harpte, diğer müminleri hariç tutarak, bir barış anlaşması yapamaz. Bu sulh ancak müminler arasında genellik ve adalet esasları üzere yapılacaktır” yaklaşımı ile geçerli demektir.

12)Nöbet kardeşler ve güven esasına olacağına göre, eşit nöbet, görev paylaşımı getirilmektedir. Yaşam bir mücadele, büyük cihat olduğuna göre, bu “Bizimle beraber savaşa katılan bütün askeri birlikler, birbirleriyle nöbetleşeceklerdir” olarak tanımlanan genel yaşam ortamı içinde geçerlidir.

13)Hiçbir suç cezasız kalmayacaktır. Mücadele, normal yaşam sırasında da olandır ve bu mücadelede işlenen suçların mutlaka cezası alınacak “Müminler birbirlerinin Allah yolunda akıtılan kanlarının intikamını alacaklardır”, bunun da kadı, mahkeme ile olduğu da dikkate alınmalıdır.

14)Takva (korunma, sakınma/suçlardan, sorumluluk içinde niyet ve gayret azim içinde korunmak demektir¹¹) olarak, Etik ilke tanımında, primum non nocere ifadesi ile yerini bulan, önce zararımız dokunmaması, burada da korunma, sakınma niyet ve davranışı/amaç ve güdü içinde olunmalıdır

15)Koruma, mal, can himayesine alma, ancak insanlık, kardeşlik için olabilir, herhangi bir menfaat amacı, başka bir ortaklık veya menfaat içinde olanlar (müşrik kelime anlamı olanlar¹¹) ile olamaz “Hiçbir müşrik, bir kureyşlinin mal ve canını himayesi altına alamaz, hiçbir mümine bu hususta engel olamaz.”.

16)Ceza hukuk olarak karşılık, mukabele ile (kisas-kıyas hükümlerine tabi olur) olmalı, bu belirli mahkeme ile “sebepe olduğu kati delillerle sabit olur” ayrıca ceza ödemesini vekalet edebilecek kişi var ise, ödemeleri, tazminatları rıza ile yapabileceği “maktulün velisi rıza göstermezse” (cezaı çekmek değil), kararın tüm toplum tarafından onaylanması (zamanımızda Anayasa ve Yargıtay kararlarında Millet Adına ifadesi ile hüküm “bütün müminler ona karşı olurlar” verirler. Birey ancak kural tatbiki için hareket edebilir, tazminattan hak ediş alabilir “sadece bu kuralın tatbiki için hareket etmek helal olur” olarak anlam çıkarmak gerekir. Hapis cezasını kendisi yapacak demek değildir, ancak toplum yararına eylem yapma cezası buna karşılık gelebilir.

17)Suça yardım ve yataklık yapmanın bedeli sadece geçici bir zaman içinde değil, tüm yaşantı, varlık için geçerlidir ve hiçbir şekilde zaman aşımı olmaz demektir. Burada “bir katile yardım etmesi ve ona sığınak temin etmesi helal değildir. Ona yardım ve yataklık eden, kıyamet günü Allah’ın lanet ve gazabına uğrayacaktır. O zaman artık kendisinden ne bir para ve ne de bir taviz kabul edilecektir”, bu vurguyu imza edenlerin kabul etmesi gerektiği, para ve taviz/tazminat ile ceza ödemesi yapılabilecekken, bundan da hariç tutulacağı, pişmanlık, affedişin olmayacağı (NOT: affetme suçu kaldırmaz, cezaı 2 basamak altına indirebilir) belirtilmektedir. Zaten inanmayan, dayanmayanlara bir anlamı olmayacağını belirtmektedir. Yasaları kabul etmeyen kişi, hukuk dışı, toplum dışıdır, bunun imzası sadece yalan beyana girecektir.

18)İhtilaflar mahkemelere götürülecektir. Peygamberin dediği olduğu gibi kabul edilmediği, “Üzerinde ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şey, Allah’a ve Muhammed’e götürülecektir” sözünün ancak Kuran temelinde ise yapıldığı bilinmektedir. Bazı örnekle söylenebilir; a)

Hendek savaşı sırasında ayet dayanağı olmadığı için toplumun dediğini kabul etmişler, b) Mekke kuşatmasında ise Fetih Suresi inmiş ve karşıda çok zayıf düşman olmasına karşın anlaşma yapılmıştır. Ayrıca c) Hz. Ömer Irak ve İran fethi ile toprakların komutanlara değil, devlete kalmasını istemiş, bunun Kuran dayanağı sorgulanmış ve 3 gün sonra dayanaklar ile toprak devlete kalmıştır. Devlet, kamu yararı olan yerlerde bir kişilik gibi bireysel toplu hakkın oluşmasıdır. İmece kapsamı da benzeridir. Kısaca her görüşün, dayanakları ve gerekçeleri olması prensibi, keyfililiğin kabul edilmediği görülmektedir. Peygamber dahil tüm yetkili ve yetkin olanlar dayanakları ve gerekçeleri Kuran Ayetleri olmuştur.

19)Devletin yapacağı masraflar ortak gider olmaktadır, ben tarafsızım, beni ilgilendirmiyor diyemezler. “Yahudiler, müminler gibi savaş sürdüğü sürece harp masraflarını karşılamak mecburiyetindedirler” ifadesinde mecburiyet koşulu vardır.

20)Din ve inanışta bağımsızlık kesin, buna aynı olarak tanımlansa bile Tanrı olarak bildikleri bile örnek, emsal veya aynı kabul edilmemektedir. Aynı adı olsa bile inanışta, “... Yahudileri müminlerle birlikte bir ümmet (toplum) teşkil ederler. Yahudilerin dinleri kendilerine, müminlerin dinleri kendilerinedir. Buna, Mevlaları da dahildir” tanımladığın tanrı sıfatı kendisini bağlayacaktır.

21)Suçun şahsiliği ve sorumluluk taşıyanların da suça iştirak edebileceği vurgusu vardır. TCK birinci maddesi Ceza Kanunun amacı sunulmaktadır ve bura suç işlemesini önlemek de bir vurgu olarak vardır. Dolayısıyla “Yalnız, kim haksız bir fiil irtikab ederse veya bir cürüm işlerse, o sadece kendine ve aile efradına zarar vermiş olacaktır” suçlunun yakınları suç işlenmesini önlemeleri bir görevi olmaktadır.

22)Daha sonra gelenlerin de aynı eşit haklara sahip olacakları yasal belirtilmektedir. İsim olarak sunulmakta “Beni Neccar Yahudileri de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahiptirler. Cefne ailesi Salebenin bir koludur. Bu nedenle Salebeler gibi mütalaa edileceklerdir. Beni Şuteybe de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahip olacaklardır. Kurallara mutlaka riayet edilecek ve bunlara aykırı davranılmayacaktır.”, ancak bunların genel anlam olacağı vurgusu da belirgindir.

23)Anlaşmanın bağlayıcılığı: Bu anlaşmayı imzalayan, kabul edenlere de sığınanlar, aynı yasal düzenleme içinde olacağı vurgusu “Yahudilere sığınanlar bizzat onlar gibi mülahaza olunacaklardır” vardır. Avrupa Birliğinde de bir devlete sığınan kişi, tüm Avrupa kabulü almaktadır (Şenken vizesi).

24)İzin şartı: Tüm askeri gibi gerekli olanlar, kısaca devletin yaptıkları için, devlet başkanı, kısaca izin vermeye yetkin ve yetkili makamlarca izin alma zorunluluğu “Yahudilerden hiç kimse Muhammed’in izni olmadan, Müslümanlarla birlikte bir askeri sefere çıkamayacaktır” yaklaşımı ile getirilmektedir. Kısaca tüm kamu hizmetlerinde ortak bir karar olma zorunluluğu getirilmektedir. Peygamberin kendi başına karar almadığı, belirli bir dayanağını da ekleme zorunluluğu unutulmamalıdır.

Burada iki kaynağını hatırlamadığım iki örnek sunmak isterim. 1) Hendek savaşı sırasında Muhammet, grupları toplayı, kuşatmayı kaldırmak için bedel ödemesini teklif etmiştir. Toplumun sorgusu ise; “eğer bu, kişi olarak Muhammet görüşü ise karşıyız, eğer peygamber ifadesi ise uyarız, ama dayanak ve kaynak Kuran’dan getirilmelidir.” Peygamber görüş olarak sorduğunu ifade edince karşı çıkmışlardır. 2) Mekke’yi kuşattıkları zaman, anlaşma teklifini götürmüş, aynı sorgu yapılmış ve Kuran ayeti belirtilmiştir. 48/1-3 ayetleri⁸; “Şu bir gerçek ki, biz sana apaçık bir fetih nasip ettik. Ki Allah senin günahından geçmiş olanı da gelecek olanı da bağışlasın, nimetini senin üzerinde tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola kılavuzlasın. Ve Allah, sana, onur ve kudret dolu bir yardımla destek verecektir.”

Bu açıdan dayanak ve gerekçelerin oluşması şarttır, toplumun yararı içinde yine ortak yaklaşım gerekmektedir.

25)Ceza ancak mahkemeden sonra, intikam duygusundan yoksun, suça göre ceza verilecektir: Ceza mukabele demektir ve yapılan işin karşılığıdır ki ödül de bunun içindedir. Kısaca “Bir yaralamanın intikamını almak yasak edilmeyecektir. Biri bir adam öldürecek olursa neticede kendini ve aile efradını mesuliyet altına sokar. Aksi halde haksızlık olacaktır. Allah bu yazıya en iyi riayet edenlerle beraberdir” yaklaşımında suçu işleyenin toplumu da etkilediği ve etkileyeceği vurgusu önemlidir.

26)Masrafları yapan karşılar, ancak yardımlaşılabilir: Sosyal yardımlaşmada, iyi davranma koşulu, zamanımızda etik ve hukuka uygunluk olarak geçmektedir “Bir savaş vukuunda Yahudilerin masrafları kendi üzerine ve Müslümanların masrafları kendi üzerinedir. Bu sahifede gösterilen kimselere harp açanlara karşı, onlar birbirleriyle yardımlaşacaklardır. Onlar arasında iyi davranma olacaktır. Kaidelere mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı davranış olmayacaktır”. Zarara yönelik davranış olmayacağı vurgusu önemsenmelidir.

27)Suç kendi dostlarına karşı da işlenemez: Hak yiyenler, zulüm yapan, zalim olanlara karşı dava açılması zorunlu ve mutlaka sosyal ihbar, kısaca yardımı öngörmektedir “Hiç kimse müttetiklerine karşı bir cürüm işleyemez. Zulmedilene mutlaka yardım edilecektir”.

28)Ortak masraflara katılım ortaktır: Vergi genel olarak ortak harcamalar için ise tüm halktan alınacak “Yahudiler Müslümanlarla birlikte, beraberce harp ettikleri sürece masrafta bulunacaklardır”, ancak bireysel yapılanları ise birey ödeyecektir. Bina vergisini bina sahibi öder.

29)Barış tüm vatandadır, “Yurtta sulh, Cihanda sulh” kavramı gözlenmektedir: Kimse yasaların uygulandığı yeri kanun dışı kabul edemez ve ayrıca “Bu sahifenin gösterdiği kimseler için Medine, vadisi dahil mukaddes bir yerdir” olarak göremez. “Vatan kutsaldır, bölünemez” yaklaşımı da bunun bir ifadesidir.

30)Himaye altında olan, himaye eden kişi de hakkı teslim edilmeli, hakkı yenmemelidir: Kısaca inancı ne olursa olsun, Osmanlı fetih yaptığı yerde, silah çekmeye silah çekmemiş ve himayesinde kabul etmiş ve onların bile zulüm yapmasını engellemiştir “Himaye altındaki kimse, bizzat himaye eden kimse gibidir. Ne zulmedilir ne de kendisi zulmedebilir”. Adalet her bireye kapsar, EŞİTLİK ilkesi geçerlidir.

31)Himaye vermeye yetkin ve yetkili olanlar özel hak ile sahip olabilirler: Her bir kimse ben sağlık hizmeti vereceğim diyemez, sağlık hizmeti de insanın sağlığı konusunda himaye eden kişilerdir. Bunlar diploma ötesinde, hukuken de yetkinlik belgesi almaları, izinleri olmalıdır. Bu açıdan sosyal yaklaşımlarda izin alma durumu “Himaye verme hakkına sahip olanların dışında hiç kimse himaye veremez” söz konusudur.

32)Tüm bireysel ve kamu, toplum değerlendirmeleri belirli ilgili makama götürülmelidir: Kişiler kendi başlarına hareket edemezler “Bu sahifede yazılı kimseler arasında zuhurunda korkulan bütün öldürme ve münazaa vakalarının Allah’a ve Resulüne götürülmeleri gerekir. Allah sahifeye en iyi riayet edenlerle beraberdir”, vurgusu ile, Kuran böyle dedi diyerek yorumlarını kendileri yapamazlar, Resul makamı zamanımızda parlamento/yasama, yürütme/karar alma ile yargı/hukuka uygunluğu, yasaklanmış dışı olmasını denetleme yapılması anlamındadır. Uyum anlamı, buna uygun yaklaşım yapma olarak irdelenmelidir.

33)Himaye alınma, belirli bir zümre değil, hak edişe göre olmalıdır: Madde açık dikkate alındığında, daha sonra belirli kesime getirilen özel boyut, şefaet ile tanımlanan ekstra hak edişlerin olmadığı, her bireyin eşit ve bağlantısız olduğu vurgusu “Ne Kureyşliler ne de onlara yardım edecekler, himaye altına alınmayacaklardır” yaklaşımı ile açıktır.

34)Savunma, saldırıya karşı olmakta, tüm bireylerin ne olursa olsun, insanlık amacı ile bunu yapmaları beklenmelidir: Anayasa’nın 137. Maddesi suç unsuru olanın yapılmayacağı, TCK 280 Maddesi de ihbar zorunluluğu getirmektedir. Bu nedenle “Müslümanlar ve Yahudiler arasında Medine’ye saldırıcılara karşı yardımlaşma yapılacaktır” vurgusu nettir.

35)Barış karşılıklı ve tüm tarafları bağlayıcıdır: Her bir taraf anlaşma istediğinde, mücadeleden kaçındığında, bu teklif iki kesimden de yapılabilir ve yazılı metin ile karşılıklı haklara uyum ile bağlanır. Her insanın inanışları konusunda ortak bir anlaşma olamaz, kişilik bireylere özgü bir haktır, anlaşma olamaz, her bireyin inancı kendine göredir, sorgulanmaz, sorgu uyum sağlamak içindir, ki bu savaş dışında hürriyet sabitti (*Şayet; Yahudiler, Müslümanlar tarafından bir sulh yapmaya veya bir sulh aktine iştirake davet olunurlarsa, bunu doğrudan doğruya aktececekler veya ona iştirak edeceklerdir. Şayet Yahudiler, Müslümanlara aynı şeyleri teklif edecek olurlarsa, müminlere karşı aynı haklara sahip olacaklardır. Din konusunda girişilen harp vakaları müstesnadır*).

36) Mülkiyet bireye aittir, devlet, kamu da bir birey olarak hakkı, toplumun ortak yararlı olduğu ortak alanları şeklinde vardır: Bir kişi elde ettiğinin kendisine mülk edinmesi ile ancak sahip olabilir, devlet gibi kamu, sosyal, toplum da bir zümre olarak hakkı vardır ve "*Her zümre, kendine ait muntikadan sorumludur*". Zapt etmek ile bir bedel alabilir, ama araziler devletin malıdır. Hz. Ömer bu gerçekle ile fetih yapılan arazileri, Irak ve İran'ı devlet mülkü yapmış, Peygamber örneği gibi komutanlara vermemiştir. Burada da yasal yaklaşımın, peygamber davranışından üstün olduğu, daha doğru ifade ile geçerli olduğu vurgusu önemsenmelidir.

37)Mahkemede, hukuk olarak her birey, her toplum sorumludur ve eşittir: Yazılı olma koşulu ile, ortaya konan şartlar, tüm toplumdaki bireyleri bağladığı, uygulanmasının gerektiği, ancak haksız kazanç dahil zarar oluşturmanın kabul edilmeyeceği belirtilmektedir "*Bu sahifede gösterilen kişiler için ortaya konan şartlar, aynı şekilde Evs Yahudilerine, yani onların Mevlalarına ve bizzat kendilerine, yine bu sahifede gösterilen kimseler tarafından sıkı ve tam bir şekilde tatbik olunur. Kurallara mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı hareket edilmeyecektir. Haksız yollarla kazanç temin edenler, sadece kendilerine zarar ermiş olurlar. Allah, bu sahifede gösterilen maddelere en doğru ve en mükemmel riayet edenlerle beraberdir*".

38)Ceza suç işleyenlere, haksız fiil yapanlara uygulanır. "*Bu yazı, bir haksız fiil veya cürüm işleyenin ceza görmesine engel olamaz. Harbe çıkan da Medine'de kalan da emniyet içindedir. haksız bir fiil işlemek müstesnadır. Allah ve Rasulü Muhammed himayelerini, bu sahifeyi tam bir sadakat ve dikkat içinde muhafaza edenler üzerinde tutacaklardır*".

Yorum

622 yılındaki Medine Antlaşmasındaki ilkeler; NOT: Yazılı düzende olmayıp, konuya göre dizilmiştir.

- 1) Anlaşma, tüm tarafları bağlamaktadır, ayrıcalık gözetilmemektedir.
- 2) Tüm insanlar kardeş olduğu, buna göre irdelenecekleri vurgulanmaktadır.
- 3) Anlaşmanın bir ortaklık boyutu olarak oluştuğu belirtilmektedir.
- 4) Birey Hakkı, bağımsızlığı; rızası olan için anlaşma geçerli.
- 5) Bu anlaşmaya tabi olanlar, yasal düzenleme geçerlidir.
- 6) İzin şartı Anlaşmanın bağlayıcılığıdır.
- 7) Daha sonra gelenlerin de aynı eşit haklara sahip olacakları yasal belirtilmektedir.
- 8) Hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.
- 9) Kimse, başkası aleyhine girişimde bulunamaz.
- 10) Suç Şahsidir, sorumluluk şahsidir, yaklaşımlar hak ediş veya sorumluluğa göre olmalıdır.
- 11) Suçun şahsiliği ve sorumluluk taşıyanların da suça iştirak edebileceği vurgusu vardır.
- 12) Ceza suç işleyenlere, haksız fiil yapanlara uygulanır hukuk olarak her birey, her toplum sorumludur ve eşittir.
- 13) Suçu yapan ile suça iştirak eden, suça sessiz kalanda suçludur, evladın olsa bile fark etmeyecektir.
- 14) Suç kendi dostlarına karşı da işlenemez.
- 15) Suça yardım ve yataklık yapmanın bedeli sadece geçici bir zaman içinde değil, tüm yaşantı, varlık için geçerlidir ve hiçbir şekilde zaman aşımı olmaz demektir.
- 16) Ceza hukuk olarak karşılık, mukabele ile (kısas-kısas hükümlerine tabi olur) olmalı.

- 17) Serbest yargılanma, İhtilaflar mahkemelere götürülecektir.
- 18) Herhangi tek taraflı, adaletsiz yaklaşımla bir menfaat amacı, başka bir ortaklık veya menfaat içinde olanlar ile anlaşma olamaz.
- 19) Mülkiyet bireye aittir, devlet, kamu da bir birey olarak hakkı, toplumun ortak yararlı olduğu ortak alanları şeklinde vardır.
- 20) İnsanlık dışı, etik dışı olan kimseye yardım edilemez.
- 21) Barış karşılıklı ve tüm tarafları bağlayıcıdır.
- 22) Toplumu ilgilendiren anlaşmaların kamu onayı gerekir, bireyler olarak yapılamayacaktır
- 23) Tüm bireysel ve kamu, toplum değerlendirmeleri belirli ilgili makama götürülmelidir.
- 24) Koruma, mal, can himayesine alma, ancak insanlık, kardeşlik için olabilir
- 25) Korunma, sakınma/suçlardan kaçma, sorumluluk içinde niyet ve gayret azim içinde olunmalıdır.
- 26) Himaye, koruma ve gözetme tektir, bağlayıcıdır, her bireyi bağlamaktadır.
- 27) Himaye alınma, belirli bir zümre değil, hak edişe göre olmalıdır.
- 28) Himaye vermeye yetkin ve yetkili olanlar özel hak ile sahip olabilirler.
- 29) Himaye altında olan, himaye eden kişi de hakkı teslim edilmeli, hakkı yenmemelidir.
- 30) Savunma, saldırıya karşı olmakta, tüm bireylerin ne olursa olsun, insanlık amacı ile bunu yapmaları beklenmelidir.
- 31) Nöbet eşit olarak tutulacaktır. Kardeşlik ve güven esasına olacağına göre, eşit nöbet, görev paylaşımı getirilmektedir.
- 32) Barış tüm vatandadır, “Yurtta sulh, Cihanda sulh” kavramı gözlenmektedir.
- 33) Ortak masraflara katılım ortaktır.
- 34) Masrafları yapan karşılar, ancak yardımlaşılabilir intikam duygusundan yoksun, suça göre ceza verilecektir.
- 35) Devletin yapacağı masraflar ortak gider olmaktadır, ben tarafsızım, beni ilgilendirmiyor diyemezler.
- 36) Din ve inanışta bağımsızlık kesin, buna aynı olarak tanımlansa bile Tanrı olarak bildikleri bile örnek, emsal veya aynı kabul edilmemektedir.

Genel Yorum

Anlaşmaya rıza ile imza koyanları bağlamaktadır ki bu bireye bağlıdır. Kardeşlik bağı ile bağlı, eşit yargılanma ve bağımsız karar verme boyutu getirilmektedir. Suçun cezasız kalamayacağı, toplumu bağlayan kararların da ortak alınması getirilmektedir. Hak edişe göre himaye, bakım yaklaşımı tanımlanmaktadır. Masraflar ortak, bireyin yaptıklarını ise birey ödeyecektir. Her bireyin inancı, tanrısı bile sorgudan uzak olduğu ayrıca not edilmektedir.

Medine anlaşmasının bir anayasadan da daha ileri olduğu incelenince görülecektir.

5. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>⁹

Ümmet: [İslam](#) toplumunun tamamını ifade eden bir kavram. Ümmet kelime olarak bir anneden doğan çocuklara verilen isimdir. Daha sonra İslam inancına sahip herkesi içine alan bir anlama kavuşmuştur. İslam inancının en önemli kaynağı [Kur'an](#) da bir çok yerde geçmiştir. Müslümanların içindeki bir cemaate de zaman zaman ümmet denildiği görülmektedir. Ümmet bu bakımdan bazen bütün bir müslüman toplumunu ifade ederken, bazen de müslümanların içinde farklı özelliklere sahip daha küçük gruplardan her birini de ifade etmektedir

Yorum

Kuran'da ümmet topluluk olarak geçmekte, 2/134, 141 başka toplumlardan, şeklinde İslam dışı boyutları olanlardan da söz edilmektedir.

Burada kabile olarak, gelip geçtikleri, kendi yaptıkları kendilerine, sizlerin yaptıklarınızda size ait olacağı, sorumluluk boyutu dile getirilmektedir.

6. Kâfir¹⁰.

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Kâfir (Arapça: كافر - *kâfir*, çoğulu: كفار - *kuffar*, kadın için *kâfire* kullanılır, çoğulu: *kevâfir*⁽¹⁾), İslam dini terminolojisinde **küfür** işleyerek dinden çıktığı düşünülen veya hiç **Müslüman** olmamış kişiye denir.

Etimoloji

Kelime, gizlemek, saklamak anlamlarına gelen (ك ف ر) kökünden gelir. Sözlük anlamıyla, tohumları toprağın altına gizlemesi sebebiyle çiftçi için de kullanılmıştır.^[2] Müslüman olmayanlara bu isim "İslam inancının getirdiği gerçekleri gizledikleri veya inkar ettikleri" düşünülerek verilmiştir.^[3] [Laynak belirtme!](#)
 Fıkıhta kâfir
 İslam inancına göre kâfir, küfür işleyendir, küfür ise geleneksel Sünnilikte [İslam amentüsünü](#) oluşturan, [imanın altı şartını](#) kabul etmemek, inanmamak veya küçük veya hakir görmek gibi eylemlere verilen addır.
[Mümin](#) ve kâfir tanımları mezheplere göre farklılıklar gösterir. [Es'ari](#) ve [Matürîdî](#) mezheplerinde iman öзде kalbin tasdik olarak kabul edilir. Buradan hareketle bu mezhepler, kalben tasdik edilmesi gereken itikadî şartları tasdik etmeyen, yani bunları bütünüyle veya kısmen reddeden kişiyi kâfir olarak tarif etmişlerdir.^[3]
 Kalbin tasdikinin yanı sıra, imanını diliyle belirtmeyi de içeren iman tariflerine göre bu her iki şarttan birini yerine getirmeyen kişi kâfir olarak tarif edilir.^[4]
 Ameli de imanın bir parçası sayan tariflerde ise iman üç bölümden oluştuğu için bu üç bölümden birinin terki ile kişi kâfir olur.^[5] Bununla birlikte bu iman tarifini kabul eden [Selefiler](#) kalp ile tasdik, dil ile ıkrar etmesine rağmen, ibadeti ret değil de [tembellik](#) sebebiyle terk eden kişinin kâfir olmayacağı kanaatindedir.^[6] Küfür konusundaki görüşlerin en katışı [Hâricilerindir](#) ve bu gruba göre herhangi bir ibadetin [-nafile](#) ibadetler dahil- terki küfürdür ve dolayısıyla faili kâfirdir.^[6] İslam'a göre kâfir teriminin kullanılabileceği gruplar, İslam dışındaki dinlere mensup insanların tümü ve İslam dışı felsefi düşüncelere bağlı insanların tümüdür. İslam'da, kâfir olarak ölen herkesin ahirette [cehenneme](#) gideceği inancı vardır.

Yorum

Kuran'da 109 Sure Kâfurun suresidir. Başlıca vurguların; hakikat bilgisini inkar etmek, tapınılanlara bizlerin tapınmadığımız, inandığı ve güvendiğimizin farklı olduğu, din ve inanışların da farklı olduğu vurgusu vardır.

Kısaca gizleyen, saptıran ve soyut yerine somut olarak şekillendirme boyutudur.

7. <https://profesyoneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>⁸

Yorum

Medine anlaşmasının yazılı metnidir, altında da Peygamberin mührü vardır.

8. <https://hzmuhammedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>⁹

Medine Sözleşmesi

Medine sözleşmesi, Hz Muhammed'in Medine'de huzur ve barış ortamını sağlamak için bütün gruplar arasında 622 yılında düzenlenen bir antlaşmadır. Medine İmtiyazı olarak ta anılmaktadır. Bu antlaşma İslam'ın ilk yazılı anayasası olması itibarıyla önem taşımaktadır. Peygamberimizin dehasını ve büyüklüğünü göstermektedir. Peygamberimiz Allah'ın öğrettiği gibi insanların sorunlarını, değerlerini gözeterek sosyal bir toplum oluşturmuştur.

Medine antlaşmasının amacı nedir?

Antlaşma Hz Muhammed, Yahudiler, Müslümanlar, Paganlar ve şehrin ileri gelen aileleri ile kabilelerini içermekteydi. Medine'de bulunan Hazrec ve Evs kabileleri arasında yaşanan iç çatışmalara son vermek için, şehirde yaşayan Yahudi, Müslüman ve Pagan topluluklarını Ümmet adlı tek çatı altında toplayarak, her birine sorumluluk ve payları verilmiştir. Antlaşmanın düzenlenme amacı hangi dine mensup olursa olsun, şehirde bulunan toplulukların özgürce ve huzur içerisinde yaşamasını sağlamaktır.

Medine sözleşmesinin önemli maddeleri nelerdir?

- Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.
- Şehir dışından gelen saldırılarda, hep birlik olunacak ve şehir savunması birlikte yapılacaktır.
- Yahudiler dinlerinde serbest olacaktır.
- İki taraftan birinin, üçüncü bir tarafa olan anlaşmazlığında diğer taraf yanında yer alacaktır.
- Yahudiler ve Müslümanlar arasında olacak anlaşmazlıklarda, Hz Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.
- Her topluluk kendine ait bölgeden sorumlu olacaktır.
- Çıkacak bütün anlaşmazlıklar Allah'a ve Resul'üne sunulacaktır.

Medine sözleşmesinin içeriğinde bulunan konular nelerdir?

Adalet: Antlaşmanın çoğu maddesi herkese eşit olarak adalet sağlanmasını öngörüyordu. Bu anayasa herkese adalet götürme, adli işlerin idare edilmesi konularında devrim yapmıştır. Adalette yetkiler kişilerden alınarak, merkezi idareye bağlanmıştır. Artık kabileler içinde suçlular cezalandırılmayacak, her şey merkezi idarenin elinde olacaktır. Suçlular ve mağdurlar merkezi idare tarafından değerlendirilecekti. Bütün mümin kişiler suç işleyenlere karşı, merkezi idareye yardım etmekle mükellef kılınmıştır. Yahudilerin topluluğa girme nedeni de, zaten herkesin eşit muamele görmesidir. Artık kabile reislerinin otoritesi alınmış, merkezi idare kişilerde adaletin olduğu duygusunu uyandırmıştır.

Suçun şahsiliği: Antlaşmada suçun şahsiliği konusunda vurgular yapılmış, hiçbir günah başkasına yüklenemez denilmiştir.

Sigorta: Antlaşma savaşta esir düşenlerin, ölüm ya da yaralama hallerinde diyet ödeyebilmek için, sigorta kurumu olmasını öngörmüştür. Artık Müslümanlar kendi aralarında değil, kabileler arasında da, paylaşım kabul edilmiştir.

Vatandaşlık ve savunma: Antlaşma din, dil ve ırk gözetmeksizin herkese eşit bir şekilde vatandaş olarak kabul etmiştir. Savaş durumunda herkesin kendi giderini karşılaması gerektiği kabul edilmiştir.

Medine şehrinin sınırları: Antlaşmadan önce dağınık bir yerleşimin olması sebebiyle, şehrin sınırları belirlenmiştir. Medine merkezini ve ovasının sınırları bu şekilde belirlenmiştir.

Din özgürlüğü ve takva: Antlaşma herkese din özgürlüğünü getirmiştir. Yahudilerin kendi dinlerine göre muhakeme edilebilmesinin önü açılmıştır. Bazı maddelerde ise, Allah korkusu ve toplum hayatındaki rolü üzerinde durulmuştur. Takvanın adaletin temel olduğu konusu üzerinde açık ifadeler konmuştur. Takvanın en üstü kanunlara itaat etmektir, denmiştir.

Müslümanlarla ilgili maddeler: Antlaşma Müslümanların birbirlerine yardımcı olmakla mükellef olduğunu ifade etmektedir. Müminlerin kardeşliğine değinilmiş, müminlerin suçluları korumaması gerektiği belirtilmiştir.

Yorum

Yorumlar değil, sonuç öne alınmalıdır. Bunlar; 1) Eşit muamele esas, inançlar ayrımcılık gerekçesi olamaz, eşit vatandaşlık hakkı tanınmış, Müslümanlar kardeş denilmiş, ancak tüm Medine halkı kardeş yaklaşımı yapılmıştır, 2) Kabile reislerinin otoritesi kaldırılmış, 3) Mahkemeler bağımsız, yetişmiş, devlet tarafından yapılmış, 4) Her birey yardım ve katkıda bulunması getirilmiştir. Ayrıca 5) suç şahsidir, başkası yüklenemez, 6) Sigorta ve paylaşım esası getirilmiş, 7) İnanç ve din özgürlüğü tanınmış, Etiyopya'dan gelen naif Hristiyanlara inançlarını değiştirme zorunda olmadıkları belirtilmiştir. Takva korunma kelime anlamı olarak kanunlara uyum esasında toplanmıştır.

Demokrasi modelleri

Demokrasi tarihinde uygulanan sistemler oldukça çeşitlidir. Bunları kısaca beş grup içinde toplanabilir:

Klasik Demokrasi

Eski Yunan şehir-devletlerine dayanır. En iyi uygulayıcısı ve o dönemde en güçlü şehir olan **Atina**'dan dolayı **Atina demokrasisi** olarak da adlandırılır. Belli başlı tüm kararlar, bütün vatandaşların üye olduğu meclis veya Eklezya tarafından alınıyordu. Bu meclis senede en az kırk defa toplanıyordu. Tam zamanlı çalışacak kamu görevlilerine ihtiyaç duyulduğunda, bütün vatandaşları temsil eden küçük bir örnek olmaları için kura usulü ile veya dönüşümlü olarak seçiliyorlardı ve mümkün olan en geniş katılımın sağlanması için görev süreleri kısa tutuluyorlardı. Meclisin yürütme komitesi olarak faaliyet gösteren ve beş yüz vatandaştan oluşan bir konseyi vardı ve elli kişilik bir komite de bu konseye teklifler hazırlardı. Komite başkanlığı görevi sadece bir günlüktü^[21]. Bunun tek istisnası askerî konularla ilgili on generalin tekrar seçilebilme imkânıydı.

Atina demokrasisinin özelliği vatandaşlarının siyasi sorumluluklara geniş çapta katılma isteğinin bulunmasıydı. Tabi bunun en önemli sebebi, demokrasiye zıt bir şekilde uygulanan **kölelik** sistemiydi. Böylelikle oy verme hakkına sahip Atina doğumlu yirmi yaş üstü tüm erkeklerin günlük hayattaki sorumluluklarının çok büyük bir kısmını kölelerin sırtına yüklemişlerdir. Bunun dışında Atina demokrasisinde kadınların, metiklerin (şehirlî olmayanlar) ve kölelerin oy kullanma hakları yoktu.

Günümüzde **Isivictre**'nin küçük kantonlarında halk meclisleriyle varlığını sürdürebilen klasik demokrasi, daha büyük ülkelerde uygulanması teknik nedenlerden ötürü tercih edilmez.

Koruyucu demokrasi

Orta Çağ yönetimlerinden çıkmaya çalışan Avrupalılar, 18. ve 19. yüzyılda demokrasiyi daha çok kendilerini **hükümetin** zorbalıklarından korunmanın bir yolu olarak görmekteydiler.

'Koruyucu demokrasi sınırlı ve dolaylı bir demokrasi modeli sunar. Pratikte, yönetilenlerin rızası düzenli ve rekabetçi seçimlerle sağlanır. Siyasi eşitlik böylelikle eşit oy hakkını ifade eden teknik bir kavrama dönüşür. Dahası, oy hakkı gerçek bir demokrasi için yeterli değildir. Bireysel özgürlükleri korumak için **yasama**, **yürütme** ve **varı** üzerinden güçler ayrılığına dayalı bir sistemin tesisi şarttır.^[22]

Kalkınmacı demokrasi

Bireyin ve toplumun gelişimini esas saymıştır. Bu tip demokrasi en radikal olanı **Jean-Jacques Rousseau** tarafından dile getirilmiştir. Ona göre bireyler ancak içinde buldukları toplumun kararlarını şekillendirebilmesine doğrudan ve sürekli olarak katılmaları halinde 'özgür' olabilirler. Bu açıdan bakıldığında, doğrudan demokrasiyi tanımlamakla birlikte bu şekilde oluşturulacak genel iradeye vatandaşların itaat etmesi durumunda özgürlüğe kavuşacakları saviyle ayrılır.

Kalkınmacı demokrasinin, liberal demokrasiye daha ilımlı hali ise [John Stuart Mill](#) tarafından dile getirilmiştir. Mill'e göre demokrasinin en büyük yararı, vatandaşların siyasi hayata katılmalarını sağlayarak, onların anlayışlarını ve duyarlılıklarını güçlendirmesidir. Bu yüzden kadın olsun fakir olsun herkesin oy verme hakkının olması gerektiğini savunur. Fakat bu oy hakkını 'eşit' olarak savunmamıştır. Örneğin vasıfsız işçinin bir oy vasıflı işçinin iki oy, donanımlı meslek sahiplerinin ise beş oy hakkına sahip olması gerektiğini, böylelikle demokraside "çoğunluğun tiranlığı" korkusundan kurtulabileceğini savunuyordu. Basitçe herkesin oy hakkının olmasını savunurken çoğunluğun verdiği kararların her zaman doğru olmayabileceğini belirtiyordu.

Liberal demokrasi

Demokraside önceliğin [özgürlüğe](#) mi yoksa [eşitliğe](#) mi verilmesi gerektiği tarih boyunca tartışılmış ve tarih, bu ikisini bir arada tutacak sistem teorisini üretme çabalarıyla sıklıkla karşılaşmıştır. Liberal demokrasi sistemi de bunlardan biridir. İçinde barındırdığı [liberal](#) kelimesiyle özgürlüğü, demokrasideki [siyasi eşitlik](#) kavramıyla da eşitliği temsil etmektedir. Bunu düşünürken ekonomi disiplindeki liberalizm ile siyaset disiplinindeki liberalizmin birbirinden ayırmamız gerekir.

Basit olarak liberal demokrasi; iktidarı halkın belirlediğini ancak bu iktidarın bireysel özgürlüklerle sınırlandırıldığı bir siyasal sistem olarak belirtilebilir.

[Hosşörü](#) ve tüm fikirlerin var olabildiği bir rekabet ve siyasi eşitlik prensiplerinde gerçekleştirilen seçimlerle iktidara temsili bireylerin getirilmesi liberal demokrasilerin temel nitelikleridir.

Sosyal demokrasi

Bu kavram [komünist](#) rejimlerde gelişmiş demokrasi çeşitlerini kapsamaktadır. Kendi aralarında farklar bulunmasına rağmen liberal demokrasi sistemleriyle kesin olarak karşıt bir çizgidedir. Genel olarak siyasi eşitliğin yanında sosyal demokrasi ile ekonomik eşitliğin de sağlanması gerekliliğini savunmuşlardır.

[Karl Marx](#), [kapitalizmin](#) yıkılmasından sonra geçici bir [proletarvanın devrimci diktatörlüğü](#) hün olacağını sonradan ise [proleter demokrasi](#) sistemiyle komünist bir toplumun oluşacağını savunmuştur.^[24] Komünist devletlerde görülen demokrasi sisteminin fikir yapısı Marx'tan çok [Lenin](#)'e aittir.

Bu ülkelerde, partilerin denetimsiz gücünün demokrasiyi gölgede bıraktığı eleştirisi yaygın olarak yapılmaktadır.^[24]

Yorum

Yukarıda belirtilen modellerin, birey hakkını üstün gören yapı olmadığı, metin incelendiğinde anlaşılacaktır.

Bir bireyin hakkını doğrudan sağlamayan, onu bağımsız, eşit ve kardeşlik bağı ile toplumla olan bağlantısını kabul etmeyen, çoğunluğa esir eden yaklaşıma, eski boyutlarda demokrasi denilse bile, zamanımızda kabul edilmemelidir. Sorumluluk bireysel ise, tüm haklarda bireysel üzere olmalıdır.

1998 Amerika Yüksek Mahkemesi ve 2006 yılında Avrupa Konseyi, birey hakkını öne alarak yaklaşımı kabul ettiği, bu hakkın tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunmasını esas almıştır. Bu boyuttan sonra ancak demokrasi kavramı gündeme gelebilmiştir.

Democracy⁵

Measurement of democracy

Several [freedom indices](#) are published by several organisations according to their own various definitions of the term and relying on different types of data:^[115]

- [Freedom in the World](#) published each year since 1972 by the U.S.-based [Freedom House](#) ranks countries by political rights and [civil liberties](#) that are derived in large measure from the [Universal Declaration of Human Rights](#). Countries are assessed as *free*, *partly free*, or *unfree*.^[114]
- [Worldwide Press Freedom Index](#) is published each year since 2002 (except that 2011 was combined with 2012) by France-based [Reporters Without Borders](#). Countries are assessed as having a *good situation*, a *satisfactory situation*, *noticeable problems*, a *difficult situation*, or a *very serious situation*.^[116]
- The [Index of Freedom in the World](#) is an index measuring classical [civil liberties](#) published by Canada's [Fraser Institute](#), Germany's [Liberale Institute](#), and the U.S. [Cato Institute](#).^[117] It is not currently included in the table below.
- The [CIRI Human Rights Data Project](#) measures a range of human, civil, women's and workers rights.^[118] It is now hosted by the [University of Connecticut](#). It was created in 1994.^[119] In its 2011 report, the U.S. was ranked 38th in overall human rights.^[120]
- The [Democracy Index](#), published by the U.K.-based [Economist Intelligence Unit](#), is an assessment of countries' democracy. Countries are rated to be either *Full Democracies*, *Flawed Democracies*, *Hybrid Regimes*, or *Authoritarian regimes*. Full democracies, flawed democracies, and hybrid regimes are considered to be democracies, and the authoritarian nations are considered to be dictatorial. The index is based on 60 indicators grouped in five different categories.^[121]
- The U.S.-based [Polity data series](#) is a widely used data series in political science research. It contains coded annual information on regime authority characteristics and transitions for all independent states with greater than 500,000 total population and covers the years 1800–2006. Polity's conclusions about a state's level of democracy are based on an evaluation of that state's elections for competitiveness, openness and level of participation. Data from this series is not currently included in the table below. The Polity work is sponsored by the [Political Instability Task Force](#) (PITF) which is funded by the U.S. [Central Intelligence Agency](#). However, the views expressed in the reports are the authors' alone and do not represent the views of the US Government.
- [MaxRange](#), a dataset defining level of democracy and institutional structure(regime-type) on a 100-graded scale where every value represents a unique regime type. Values are sorted from 1–100 based on level of democracy and political accountability. MaxRange defines the value corresponding to all states and every

month from 1789 to 2015 and updating. MaxRange is created and developed by Max Range, and is now associated with the university of Halmstad, Sweden.¹²²

Dieter Fuchs and Edeltraud Roller suggest that, in order to truly measure the quality of democracy, objective measurements need to be complemented by "subjective measurements based on the perspective of citizens".¹²³ Similarly, Quinton Mayne and Brigitte Geißel also defend that the quality of democracy does not depend exclusively on the performance of institutions, but also on the citizens' own dispositions and commitment.¹²⁴

Difficulties in measuring democracy

Because democracy is an overarching concept that includes the functioning of diverse institutions which are not easy to measure, strong limitations exist in quantifying and econometrically measuring the potential effects of democracy or its relationship with other phenomena—whether inequality, poverty, education etc.¹²⁵ Given the constraints in acquiring reliable data with within-country variation on aspects of democracy, academics have largely studied cross-country variations. Yet variations between democratic institutions are very large across countries which constrains meaningful comparisons using statistical approaches. Since democracy is typically measured aggregately as a macro variable using a single observation for each country and each year, studying democracy faces a range of econometric constraints and is limited to basic correlations. Cross-country comparison of a composite, comprehensive and qualitative concept like democracy may thus not always be, for many purposes, methodologically rigorous or useful.¹²⁵

Yorum

Hürriyetler temelinde yaklaşım: Hürriyet insanın istediğini söylemesi değil, gerçek, doğru kanıt ve somut olmalı, haber doğru, yorum bireysel olmalıdır. burada demokrasi, yalanın söylenmesi, basın ve yayında yer alması doğru değil, yalanın kullanılması ancak yayılması demektir. Kişilik haklarına karşı olanları belirtmek hürriyet demek değildir. Karşı yaptırımlar yavaş işlediği için, internet kanalı ile hızla yayılan boyutu kontrol değil, bunu çıkaran ve yayanlar doğrudan ceza görmelidir.

- Dünyada hürriyet boyutu; tam, kısmen, bağımsız olmayan şekilde belirtilmektedir. Burada zararlı ve suç unsuru olanların hürriyeti anlamında olamaz.
- Basın mensubu olmaları onları yalan ve zarar verme hürriyetini vermez. Bu açıdan demokrasi kavramları, fırsatçı, kötülük yayan, zan üreten, iftira atanların olması şeklinde yorumlanmamalıdır ki bu sıklıkla gözlenmektedir.
- Endüstri Kültüründe temel olan Kurum Kültürü mantığı ile oluşan yapılanma ve değer demokrasi adı altında kabul edilmemelidir. Birey hakkı değil, kurum hakkı geçerli ve bunun seçim olması ile dengelendiği varsayılmaktadır.
- Amerika 1998 yılında Üst Yargı Kurumu aldığı karar ile birey hakkını toplum isteğinden üstün tutulmuş, 2006 yılında da Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Mahkemesi ile yasal boyuta gelen birey hakkı öne çıkmıştır. Bu durum Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı ile ülkemizde de genişletilmiştir. Buna karşın, Amerika, Avrupa devlet girişimleri ile Irak ve Suriye'de açık ihlalleri vardır, Filistin halkını yok sayması, Birleşmiş Milletlerin tüm kararlarını geçersiz kabul eden İsrail planına destek vermesi, bu belirtilenlerin birer karşı olanlara kullanılan bir gerekçe olmuştur
- Tam demokrasi tanımı alanların, kendi aralarında yapılan irdeleme ile olduğu, Fransa işçi eylemleri gözlenince bunun kendilerinde geçersiz olduğu belirgin ortadadır.

Demokrasinin ölçümündeki zorluklar: Demokrasi tanımı için elde edilen değerler, genel ölçütler olup, birey hakkı gözetenilmemektedir. Göçmen krizi olan yerlerde insanlara yapılan muameleye karşın, çok demokratik puan almaları bir karşı boyuttur. Metotlar yerine, bireylere bakılmalıdır.

Demokrasiyle ilintili kavramlar

Demokrasi ile cumhuriyet

Cumhuriyet bir rejim, demokrasi ise cumhuriyetin uygulanış şekillerinden biridir. Demokratik cumhuriyetin yanında dini cumhuriyet, oligarşik cumhuriyet ve sosyalist cumhuriyet biçimleri vardır. Demokratik cumhuriyetlerde, meclisi ve ülkenin başkanını belli aralıklarla halkın seçmesi temeldir. Bu sistem genellikle Kara **Avrupa**'sında kabul görmüşken örneğin **İngiltere**'de ülkenin başında görünüşte halkın seçmediği bir **kral** ya da kraliçe bulunmasına rağmen yönetim halkın elindedir (oligarşik demokrasi).

"Bir cumhuriyetin tam demokratik cumhuriyet olabilmesi için, gönüllü birlikleliklerle bir arada bulunan o ülke halklarının tüm kesimlerinin, çoğulcu özgür iradeleri ile katılımcı olarak yönetim ve denetim süreçlerine doğrudan katıldığı, demokrasiyi tüm sivil kurum, kuruluş ve kadroları ile var ettiği ve çok kimlikli, değişik inançlı ve çeşitli kültürlerin bir mozaik oluşturacak şekilde bir arada yaşamasına olanak veren bir devlet yapılanmasının gerçekleştirilmesi gerekir."¹²⁵

Demokrasi ile sekülerizm

Sekülerizm, liberal demokrat düşünürler tarafından ortaya atılan dinin siyasetten ayrılması düşüncesinin genel adı olarak karşımıza çıkar. Liberal demokratlar, demokrasi'nin "çoğunluğun tiranlığına" dönüşmesini engellemek için devletin tüm dinlere aynı mesafede kalmasını bir zorunluluk olarak görürler.

Farklı dinlerin din bilgileri ve din bilimciler, çeşitli dinler açısından düşünsel anlamda sekülerizme karşı çıksalar da bu konular genellikle tartışmalıdır. Bununla birlikte dini planda demokrasi genelde kabul görmüştür, hatta sekülerizm karşıtı bazı din adamları demokrasinin sekülerizm olmaksızın var olabileceği görüşünü ileri sürmüştür.^{[26][27][28]}

Güçler ayrılığı

Güçler ayrılığı ilkesi [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) kurumlarının, devletin farklı organlarında bulundularak iktidarın tek elde toplanmasını engellemek ve bu üç kurumun birbirlerini denetleyebilmesini sağlamak anlamına gelir. "Devlet iktidarının üçe bölünmesi ve bunların ayrı organlara verilmesi gerektiği yolundaki yaklaşım, siyasal rejimlerin sınıflandırılmasında da temel alınmıştır. Buna göre yasama ve yürütme güçlerinin bir elde toplandığı rejimlere "güçler birliği", bu yetkilerin birbirinden bağımsız ayrı organlara verildiği sistemlere ise "güçler ayrılığı" sistemleri adı verilmektedir."^[29]

[John Locke](#) ise iktidarın gücünü yasama, yürütme ve federatif olarak ayırır. "Burada federatif güç, bütün topluluk, savaş, barış, birlik, ittifak ve devletin kendi dışındaki bütün kişiler ve topluluklarla her türlü işlemi yapma gücü olarak ifade edilir."^[30] İktidarın paylaşımı sayesinde demokratik yollarla iktidara gelen kişiler kendi tiranliklarının kurmaları engellenmeye çalışılmıştır. Güçler ayrılığı ilkesi ile karşılıklı denetimin önemi, özellikle [II. Dünya Savaşı](#) öncesi [Adolf Hitler](#)'in demokratik yollarla iktidara gelmesinden sonra artmıştır.

Yorum

Cumhuriyet; rejim olarak, uygulanış şekillerinden biri demokrasidir. Demokratik olanlarda başkanı halk seçer, diğerleri ise asil olma, dini boyutlar gibi şekilde seçilebilir, ki bunlar da cumhuriyet tanımını kullanmaktadırlar.

Demokraside devletin herhangi bir dini görüşü benimsememesi gerektiği, sekülerizm boyutu öne çıkarılmaktadır. Yönetimde aynı gücü kullananların sosyolojik çatışma içinde olması doğaldır. Hırsızlık devlet ve din açısından da suç niteliklidir. Burada mahkeme ve cezayı verme boyutuna bakılmalıdır. Osmanlı burada kadıların verdiği, onların ise din eğitimi değil, medrese eğitimi aldıkları, şimdiki hakimler rolü üstlendiği görülmektedir. Burada her bireyin inancının serbest olması, sadece somut eyleme göre karar vermesi öne çıkarılmalıdır. Türk Ceza Kanunu'nda somut olayda devreye girmektedir. Suçun işlenmesi açısından kolluk gücünün etkinliği belirgindir.

Güçler ayrılığı ilkesi [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) kurumlarının, yönetimin farklı organlarında toplanması ile tek elde toplanmasını önleneceği sanılmaktadır. Tariht tam tersi olduğu, tarikatların tüm organizasyonlar etkinlik kurarak veya dikta rejimleri oluşturdukları kanunlarda işlevsizlik oluşmuştur. Bunun yanında üniversiteler, basın-yayın ve diğer kuruluşlar da bağımsızlık örtüsü altında güç kazanmaya çalışmışlar ve yönetimde etkin olmaya çalışmışlardır. Cumhurbaşkanı tüm bu kurumlara üçte bir gibi bir oranda atama yaptığı, ekonomik baskı uygulayabildiği açısından, demokratik kuruluşlarda darbelerin oluşması gözlenmektedir. Bunların başka ülkeler tarafından yönlendirilerek, ekseriyet olmasa bile yönetimde etkinlik kurdukları tarihsel bir gerçekçiliktir.

Kısaca, demokrasi adı altında çeşitli kanunlar ile güçlü etkinliğini, ekseriyet olmasa bile korumaktadır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Types of governmental democracies**

Democracy has taken a number of forms, both in theory and practice. Some varieties of democracy provide better representation and more freedom for their citizens than others.^{[126][127]} However, if any democracy is not structured to prohibit the government from excluding the people from the legislative process, or any branch of government from altering the [separation of powers](#) in its favour, then a branch of the system can accumulate too much power and destroy the democracy.^{[128][129][130]}

Basic forms

Several variants of democracy exist, but there are two basic forms, both of which concern how the whole body of all eligible citizens executes its will. One form of democracy is [direct democracy](#), in which all eligible citizens have active participation in the political decision making, for example voting on policy initiatives directly.^[131] In most modern democracies, the whole body of eligible citizens remain the sovereign power but political power is exercised indirectly through elected representatives; this is called a [representative democracy](#).

Direct

In [Switzerland](#), without needing to register, every citizen receives [ballot papers](#) and information brochures for each vote (and can send it back by post). Switzerland has a [direct democracy](#) system and votes (and elections) are organised about four times a year; here, to [Berne](#)'s citizen in November 2008 about 5 national, 2 cantonal, 4 municipal referendums, and 2 elections (government and parliament of the City of Berne) to take care of at the same time.

Direct democracy is a political system where the citizens participate in the decision-making personally, contrary to relying on intermediaries or representatives. The use of a lot system, a characteristic of [Athenian democracy](#), is unique to direct democracies. In this system, important governmental and administrative tasks are performed by citizens picked from a lottery.^[132] A direct democracy gives the voting population the power to:

1. Change constitutional laws,

2. Put forth [initiatives](#), [referendums](#) and suggestions for laws,
3. Give binding orders to elective officials, such as revoking them before the end of their elected term or initiating a lawsuit for breaking a campaign promise.

Within modern-day representative governments, certain electoral tools like referendums, citizens' initiatives and [recall elections](#) are referred to as forms of direct democracy.^[133] However, some advocates of direct democracy argue for local assemblies of face-to-face discussion. Direct democracy as a government system currently exists in the [Swiss cantons](#) of [Appenzell Innerrhoden](#) and [Glarus](#),^[134] the [Rebel Zapatista Autonomous Municipalities](#),^[135] communities affiliated with the [CIPO-RFM](#),^[136] the [Bolivian](#) city councils of [FEJUVE](#),^[137] and Kurdish cantons of [Rojava](#).^[138]

Representative

Representative democracy involves the election of government officials by the people being represented. If the head of state is also [democratically elected](#) then it is called a democratic [republic](#).^[139] The most common mechanisms involve election of the candidate with a majority or a [plurality](#) of the votes. Most western countries have representative systems.^[134]

Representatives may be elected or become diplomatic representatives by a particular district (or [constituency](#)), or represent the entire electorate through [proportional](#) systems, with some using a combination of the two. Some representative democracies also incorporate elements of direct democracy, such as [referendums](#). A characteristic of representative democracy is that while the representatives are elected by the people to act in the people's interest, they retain the freedom to exercise their own judgement as how best to do so. Such reasons have driven criticism upon representative democracy,^{[140][141]} pointing out the contradictions of representation mechanisms with democracy.^{[142][143]}

Parliamentary

Parliamentary democracy is a representative democracy where government is appointed by, or can be dismissed by, representatives as opposed to a "presidential rule" wherein the president is both head of state and the head of government and is elected by the voters. Under a parliamentary democracy, government is exercised by delegation to an executive ministry and subject to ongoing review, checks and balances by the legislative parliament elected by the people.^{[144][145][146][147]}

Parliamentary systems have the right to dismiss a Prime Minister at any point in time that they feel he or she is not doing their job to the expectations of the legislature. This is done through a Vote of No Confidence where the legislature decides whether or not to remove the Prime Minister from office by a majority support for his or her dismissal.^[148] In some countries, the Prime Minister can also call an election whenever he or she so chooses, and typically the Prime Minister will hold an election when he or she knows that they are in good favour with the public as to get re-elected. In other parliamentary democracies, extra elections are virtually never held, a minority government being preferred until the next ordinary elections. An important feature of the parliamentary democracy is the concept of the "loyal opposition". The essence of the concept is that the second largest political party (or coalition) opposes the governing party (or coalition), while still remaining loyal to the state and its democratic principles.

Presidential

Presidential Democracy is a system where the public elects the president through free and fair elections. The president serves as both the head of state and head of government controlling most of the executive powers. The president serves for a specific term and cannot exceed that amount of time. Elections typically have a fixed date and aren't easily changed. The president has direct control over the cabinet, specifically appointing the cabinet members.^[149]

The president cannot be easily removed from office by the legislature, but he or she cannot remove members of the legislative branch any more easily. This provides some measure of [separation of powers](#). In consequence, however, the president and the legislature may end up in the control of separate parties, allowing one to block the other and thereby interfere with the orderly operation of the state. This may be the reason why presidential democracy is not very common outside the Americas, Africa, and Central and Southeast Asia.^[148]

A [semi-presidential system](#) is a system of democracy in which the government includes both a prime minister and a president. The particular powers held by the prime minister and president vary by country.^[149]

Hybrid or semi-direct

Some modern democracies that are predominantly representative in nature also heavily rely upon forms of political action that are directly democratic. These democracies, which combine elements of representative democracy and direct democracy, are termed [hybrid democracies](#),^[149] [semi-direct democracies](#) or [participatory democracies](#). Examples include Switzerland and some [U.S. states](#), where frequent use is made of [referendums](#) and [initiatives](#).

The [Swiss confederation](#) is a semi-direct democracy.^[150] At the federal level, citizens can propose changes to the constitution ([federal popular initiative](#)) or ask for a [referendum](#) to be held on any law voted by the [parliament](#).^[151] Between January 1995 and June 2005, Swiss citizens voted 31 times, to answer 103 questions (during the same period, French citizens participated in only two referendums).^[152] Although in the past 120 years less than 250 initiatives have been put to referendum. The populace has been conservative, approving only about 10% of the initiatives put before them; in addition, they have often opted for a version of the initiative rewritten by government.^[153]

In the [United States](#), no mechanisms of direct democracy exists at the federal level, but over half of the [states](#) and many localities provide for citizen-sponsored ballot initiatives (also called "ballot measures", "ballot questions" or "propositions"), and the vast majority of states allow for referendums. Examples include the extensive use of [referendums](#) in the US state of [California](#), which is a state that has more than 20 million voters.^[150]

In [New England](#), [Town meetings](#) are often used, especially in rural areas, to manage local government. This creates a hybrid form of government, with a local [direct democracy](#) and a representative state government. For example, most [Vermont](#) towns hold annual town meetings in March in which town officers are elected, budgets for the town and schools are voted on, and citizens have the opportunity to speak and be heard on political matters.^[151]

Yorum

Demokrasi Türleri: Yönetimin iktidarı ele alması ile, etkinliğini oluşturması, kısaca hakimiyet bakımından üç temel yaklaşımı kontrol etmek ister; a) zenginlik, ekonomik yapı, ticaret ve iş üretimi için sermayeyi gözetmesi, b) akademik, bilirkışı ile kendisini tenkit boyutunu kapatması, gerçek yaratması, c) yönetimde başka alternatifler olmaması, muhalefetin sarı olması veya aykırılıkların saçma ve bilim dışı, hukuk dışı olmasıdır. Yargı konusunda,

seçilmişlerin yargıda etkin olacağı için, gerekçeler bilim adamları hazırlarsa sorun yaşamayacaktır. Bu açıdan kuvvet ayrılığı ayrı olsun denilip, kendi arasında ayrı bir güç, birbiri ile çelişen, çekişen yapı olmaktadır. Yargı kendisi yasa çıkarmadığı için, yasalar ile sınırlı kalacaklardır. Sıklıkla Başkan, yargılanamaz şerhini anayasalarına koymaktadırlar.

Temel Demokrasi Formları: Bireylerin istediğinin nasıl oluşacağı tartışması doğrudan demokrasiye itmektedir. Evet ve hayır ile seçim olmaktadır. İngiltere'nin, daha doğrusu, Birleşik Krallık Avrupa Birliğinden ayrılma oylaması yapmış, İskoçya birlikte kalalım oyu, genel içinde erimiştir, ki bu toplumu yatıştırmak ancak daha ileri bir refah sağlanırsa olası olacaktır.

Doğrudan Demokrasi: İsviçre'de parlamento yerine kararlar genel oylama (referandum) ile yapılmaktadır. Benzer durum Amerika'da Kaliforniya Eyaletinde eğer bir ev satın almak isterseniz, o ev mahallede satışı tenkit için bekletiliyor, daha sonra da şehir meclisinde tenkide açılmaktadır. Dolayısıyla ortalama iki ay sonra ev itiraz olmaz ise sizin mülkünüz olabilmektedir. Bu açıdan, Afrika Kökenlilerin bazı mahallelerde yer bulmaları zordur.

Temsili Demokrasi: Bireyler kendilerini temsil edecekleri seçerler. Amerika'da bunlar ayrıca başkanı seçerler. Bizde olduğu gibi ayrı seçim veya parlamentonun başkanı seçmesi olmaz. Genel oylama (referandum) ile anayasa, kanunla tanımlanan genel yönetimdeki değişiklikler, bazı kurumlara ek güç verilmesi açısından başvurulması önerilmektedir.

Parlamentar Demokrasi: Burada temsilcilerin seçilmesi, eskiden doğrudan birey seçilip, onlar partilerini seçerken, şimdi partilerin seçtiklerine listeye oy atılmaktadır. Bir adada liste sırasına göre işaretleme ile sonda olan ilk sırada seçilme imkânı gelmiş, ancak genel merkezler bunu temsilciler kanalı ile kaldırmışlardır.

Başkanlık Demokrasisi: Başkanın seçim ile işe gelmesi demokratik olup, burada başkana yüklenen yükümlülükler önemlidir. Parlamentar sistemde de onaylamaların başkandan olması ile, başkanın sorumsuz etkinlik imkânı getirmektedir. Dolayısıyla seçimle gelmeye göre daha fazla güç verilmiş olmaktadır. Parlamentar sistemde de tüm üst görevlileri seçme hakkı başkana aittir ve başbakan veya meclis başkanı ancak üç imza ile (başkan, bakan ve başbakan) atama yapabilmektedir.

Karma, Hibrit Demokrasi: Burada seçimlerde genel oylama (referandum) boyutuna sık başvurulması yapılmaktadır.

Parlamento: Devletin başı, parlamentonun başkanıdır. İlkemizde ise bakanların başkanı temsil etmekte, diğeri meclis başkanı olmaktadır, başkan ise cumhurbaşkanı denilmektedir. Bu şekilde yönetimde 3 başlık olmakta, bazı güçler bu şekilde ekonomik ve politik etkinliklerini devam ettirmektedirler. Bu açıdan başkanlık kavgaları gözlenmektedir. Cumhurbaşkanı, benim dediğimi yapacaksınız diyerek başbakana anayasa metnini hatırlatmış (fırlatmış) ve dediklerini yaptırmış ama ülkenin bozulan düzeninin sorumlusu olmamıştır.

Demokrasi: Amerika'da etkin güçler idarede olsanız bile çokludur. Asker; Pentagon, lobiler; Ermeni, Rum, Türk gibi, Sermaye çevresi; New York Borsası, büyük sermaye sahipleri, Partiler; demokrat ve cumhuriyet ile parlamento, temsilciler ile senato ile Yüksek Mahkeme sayılabilir. Bu çeşitli politik oyunların oluşmasının ana nedeni olmaktadır. Sonuç, Amerika Devleti lehine olması temel kuraldır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Variants**

Constitutional monarchy

Many countries such as the United Kingdom, Spain, the Netherlands, Belgium, [Scandinavian countries](#), [Thailand](#), [Japan](#) and [Bhutan](#) turned powerful monarchs into constitutional monarchs with limited or, often gradually, merely symbolic roles. For example, in the predecessor states to the United Kingdom, constitutional monarchy began to emerge and has continued uninterrupted since the [Glorious Revolution](#) of 1688 and passage of the [Bill of Rights 1689](#).^{[9][64]}

In other countries, the monarchy was abolished along with the aristocratic system (as in France, China, Russia, Germany, Austria, Hungary, Italy, Greece and Egypt). An elected president, with or without significant powers, became the head of state in these countries.

Elite upper houses of legislatures, which often had lifetime or hereditary tenure, were common in many nations. Over time, these either had their powers limited (as with the British [House of Lords](#)) or else became elective and remained powerful (as with the [Australian Senate](#)).

Republic

The term [republic](#) has many different meanings, but today often refers to a representative democracy with an elected [head of state](#), such as a [president](#), serving for a limited term, in contrast to states with a hereditary [monarch](#) as a head of state, even if these states also are representative democracies with an elected or appointed [head of government](#) such as a [prime minister](#).¹⁵²

The [Founding Fathers of the United States](#) rarely praised and often criticised democracy, which in their time tended to specifically mean direct democracy, often without the protection of a constitution enshrining basic rights; [James Madison](#) argued, especially in [The Federalist No. 10](#), that what distinguished a direct [democracy](#) from a [republic](#) was that the former became weaker as it got larger and suffered more violently from the effects of faction, whereas a republic could get stronger as it got larger and combats faction by its very structure.

What was critical to American values, [John Adams](#) insisted,¹⁵³ was that the government be "bound by fixed laws, which the people have a voice in making, and a right to defend." As Benjamin Franklin was exiting after writing the U.S. constitution, a woman asked him "Well, Doctor, what have we got—a republic or a monarchy?". He replied "A republic—if you can keep it."¹⁵⁴

Liberal democracy

A liberal democracy is a representative democracy in which the ability of the elected representatives to exercise decision-making power is subject to the [rule of law](#), and moderated by a constitution or laws that emphasise the protection of the rights and freedoms of individuals, and which places constraints on the leaders and on the extent to which the will of the majority can be exercised against the rights of minorities (see [civil liberties](#)).

In a liberal democracy, it is possible for some large-scale decisions to [emerge](#) from the many individual decisions that citizens are free to make. In other words, citizens can "vote with their feet" or "vote with their dollars", resulting in significant informal government-by-the-masses that exercises many "powers" associated with formal government elsewhere.

Socialist

[Socialist](#) thought has several different views on democracy. [Social democracy](#), [democratic socialism](#), and the [dictatorship of the proletariat](#) (usually exercised through [Soviet democracy](#)) are some examples. Many democratic socialists and social democrats believe in a form of [participatory](#), [industrial](#), [economic](#) and/or [workplace democracy](#) combined with a [representative democracy](#).

Within [Marxist orthodoxy](#) there is a hostility to what is commonly called "liberal democracy", which is simply referred to as parliamentary democracy because of its often centralised nature. Because of orthodox Marxists' desire to eliminate the political elitism they see in capitalism, [Marxists](#), [Leninists](#) and [Trotskyists](#) believe in direct democracy implemented through a system of [communes](#) (which are sometimes called [soviets](#)). This system ultimately manifests itself as council democracy and begins with workplace democracy.

Democracy cannot consist solely of elections that are nearly always fictitious and managed by rich landowners and professional politicians.

Anarchist

[Anarchists](#) are split in this domain, depending on whether they believe that a [majority-rule is tyrannical or not](#). To many anarchists, the only form of democracy considered acceptable is direct democracy. [Pierre-Joseph Proudhon](#) argued that the only acceptable form of direct democracy is one in which it is recognised that majority decisions are not binding on the minority, even when unanimous.¹⁵⁶ However, [anarcho-communist Murray Bookchin](#) criticised [individualist anarchists](#) for opposing democracy,¹⁵⁷ and says "majority rule" is consistent with anarchism.¹⁵⁸

Some anarcho-communists oppose the majoritarian nature of direct democracy, feeling that it can impede individual liberty and opt-in favour of a non-majoritarian form of [consensus democracy](#), similar to Proudhon's position on direct democracy.¹⁵⁹ [Henry David Thoreau](#), who did not self-identify as an anarchist but argued for "a better government"¹⁶⁰ and is cited as an inspiration by some anarchists, argued that people should not be in the position of ruling others or being ruled when there is no consent.

Sortition

Sometimes called "democracy without elections", [sortition](#) chooses decision makers via a random process. The intention is that those chosen will be representative of the opinions and interests of the people at large, and be more fair and impartial than an elected official. The technique was in widespread use in [Athenian Democracy](#) and [Renaissance Florence](#)¹⁶¹ and is still used in modern [jury selection](#).

Consociational

A consociational democracy allows for simultaneous majority votes in two or more ethno-religious constituencies, and policies are enacted only if they gain majority support from both or all of them.

Consensus democracy

A consensus democracy, in contrast, would not be dichotomous. Instead, decisions would be based on a multi-option approach, and policies would be enacted if they gained sufficient support, either in a purely verbal agreement or via a consensus vote—a multi-option preference vote. If the threshold of support were at a sufficiently high level, minorities would be as it were protected automatically. Furthermore, any voting would be ethno-colour blind.

Supranational

[Qualified majority voting](#) is designed by the [Treaty of Rome](#) to be the principal method of reaching decisions in the [European Council of Ministers](#). This system allocates votes to member states in part according to their population, but heavily weighted in favour of the smaller states. This might be seen as a form of representative democracy, but representatives to the Council might be appointed rather than directly elected.

Inclusive

Inclusive democracy is a political theory and political project that aims for [direct democracy](#) in all fields of social life: political democracy in the form of face-to-face assemblies which are confederated, [economic democracy](#) in a [stateless](#), moneyless and marketless economy, democracy in the social realm, i.e. [self-management](#) in places of work and education, and ecological democracy which aims to reintegrate society and nature. The theoretical project of inclusive democracy emerged from the work of political philosopher [Takis Fotopoulos](#) in "Towards An Inclusive Democracy" and

was further developed in the journal [Democracy & Nature](#) and its successor *The International Journal of Inclusive Democracy*.

The basic unit of decision making in an inclusive democracy is the demotic assembly, i.e. the assembly of demos, the citizen body in a given geographical area which may encompass a town and the surrounding villages, or even neighbourhoods of large cities. An inclusive democracy today can only take the form of a confederal democracy that is based on a network of administrative councils whose members or delegates are elected from popular face-to-face democratic assemblies in the various demoi. Thus, their role is purely administrative and practical, not one of policy-making like that of representatives in representative democracy.

The citizen body is advised by experts but it is the citizen body which functions as the ultimate decision-taker. Authority can be delegated to a segment of the citizen body to carry out specific duties, for example, to serve as members of popular courts, or of regional and confederal councils. Such delegation is made, in principle, by lot, on a rotation basis, and is always recallable by the citizen body. Delegates to regional and confederal bodies should have specific mandates.

Participatory politics

A [Parpolity](#) or Participatory Polity is a theoretical form of democracy that is ruled by a [Nested Council](#) structure. The guiding philosophy is that people should have decision making power in proportion to how much they are affected by the decision. Local councils of 25–50 people are completely autonomous on issues that affect only them, and these councils send delegates to higher level councils who are again autonomous regarding issues that affect only the population affected by that council.

A council court of randomly chosen citizens serves as a check on the [tyranny of the majority](#), and rules on which body gets to vote on which issue. Delegates may vote differently from how their sending council might wish but are mandated to communicate the wishes of their sending council. Delegates are recallable at any time. Referendums are possible at any time via votes of most lower-level councils, however, not everything is a referendum as this is most likely a waste of time. A parpolity is meant to work in tandem with a [participatory economy](#).

Cosmopolitan

Cosmopolitan democracy, also known as *Global democracy* or *World Federalism*, is a political system in which democracy is implemented on a global scale, either directly or through representatives. An important justification for this kind of system is that the decisions made in national or regional democracies often affect people outside the constituency who, by definition, cannot vote. By contrast, in a cosmopolitan democracy, the people who are affected by decisions also have a say in them.^[162]

According to its supporters, any attempt to solve global problems is undemocratic without some form of cosmopolitan democracy. The general principle of cosmopolitan democracy is to expand some or all of the values and norms of democracy, including the rule of law; the non-violent resolution of conflicts; and equality among citizens, beyond the limits of the state. To be fully implemented, this would require reforming existing [international organisations](#), e.g. the [United Nations](#), as well as the creation of new institutions such as a [World Parliament](#), which ideally would enhance public control over, and accountability in, international politics.

Cosmopolitan Democracy has been promoted, among others, by physicist Albert Einstein,^[163] writer Kurt Vonnegut, columnist [George Monbiot](#), and professors [David Held](#) and [Daniele Archibugi](#).^[164] The creation of the [International Criminal Court](#) in 2003 was seen as a major step forward by many supporters of this type of cosmopolitan democracy.

Creative democracy

Creative Democracy is advocated by American philosopher [John Dewey](#). The main idea about Creative Democracy is that democracy encourages individual capacity building and the interaction among the society. Dewey argues that democracy is a way of life in his work of "Creative Democracy: The Task Before Us"^[165] and an experience built on faith in human nature, faith in human beings, and faith in working with others. Democracy, in Dewey's view, is a [moral ideal](#) requiring actual effort and work by people; it is not an institutional concept that exists outside of ourselves. "The task of democracy", Dewey concludes, "is forever that of creation of a freer and more humane experience in which all share and to which all contribute".

Guided democracy

Guided democracy is a form of democracy which incorporates regular popular elections, but which often carefully "guides" the choices offered to the electorate in a manner which may reduce the ability of the electorate to truly determine the type of government exercised over them. Such democracies typically have only one central authority which is often not subject to meaningful public review by any other governmental authority. Russian-style democracy has often been referred to as a "Guided democracy."^[166] Russian politicians have referred to their government as having only one center of power/ authority, as opposed to most other forms of democracy which usually attempt to incorporate two or more naturally competing sources of authority within the same government.^[167]

Non-governmental democracy

Aside from the public sphere, similar democratic principles and mechanisms of voting and representation have been used to govern other kinds of groups. Many [non-governmental organisations](#) decide policy and leadership by voting. Most [trade unions](#) and [cooperatives](#) are governed by democratic elections. [Corporations](#) are controlled by [shareholders](#) on the principle of [one share, one vote](#)—sometimes supplemented by [workplace democracy](#). [Amitai Etzioni](#) has postulated a system that fuses elements of democracy with [sharia law](#), termed *islamocracy*.^{[168]^[citation needed]}

Yorum

Yönetim Türleri

Yapısal Monarşi: Devletin yapısı kral ve kraliçe olarak belirtile de, bu yapı sadece bir temsil olarak bulunmakta, hukuki herhangi bir kararda yetkisi olmamaktadır. Sadece parlamento açılışları ve törenlere katılmaktadırlar.

Cumhuriyet: Franklin Amerikan Anayasayı yazarken, devletin yönetimi sorulduğunda, eğer koruyabilirsen Cumhuriyet demiştir. Bu açıdan demokrasilerde temsil ve gerçek demokrat olma ile cumhuriyet korunabilir. Birçok ülkede sadece devletin adı olarak kaldığı da gözlenmektedir.

Liberal Demokrasi: Devletin temsili demokrasi olarak işlevi, karar oluşturma kanuna göre olmakta ancak birey görüşü esas olmaktadır. Birçok ferdi görüş olmaktadır.

Sosyalist: Devletin sadece seçim ile olmadığı, arazi sahipleri ve profesyonel politikacılar tarafından olduğu algısı ile yönetimin halka yönelmiş şeklidir.

Anarşist: Devlet yönetiminde aynı görüş, rızaları olmadığı durumlarda, birbiri ile çatışmaların aynı anda etkileşimidir.

Seçim olmayan demokrasi (Sortition): Fikir üreticilerin, fikirleri kapsamını sağlaması, resmi seçim yerine, onların önerilerine göre yapılması. Bu yaklaşım jüri, Atina demokrasilerinde kullanılmıştır. Kabile ve tarikatlarda da buna benzer yapılar olabilmektedir.

Koalisyon: Devletin farklı grupların yönetiminde olması, bu şekilde ekseriyeti sağlamaları, kararların ortak benimsenmesi için, genel anlamda karar oluşturmaktadır.

Konsensüs Demokrasi: Kararların çok görüşlere açık olması beklenmektedir. Bunların yazılı olması beklenir.

Konfedere yapıda olan supra-ulusal yapılar: Devletin bölünmeden, farklı kişiler ile yönetilmesi, her şehirde belediye yapısı şeklinde bir yönetim olmaktadır.

Konsül usulü katılarak yönetimler: Dernek gibi yapılarda seçilenlerin yönetmesidir.

Katılımcı politikalar: Bölgesel kuruluşlar, şehirlerin kararları ile oluşmasıdır.

Kozmopolit: Her kural, değerler ve yasaların gruplara ve şehirlere göre farklı olmasıdır.

Yaratıcı Demokrasi: Devletin bireyin oluşturduğu görüşler ile karar vermesidir.

Güdümlü Demokrasi: Rusya gibi kararların bir otorite tarafından denetlenmesi. Dikta rejimlerinde de parlamento kararını dikta onaylarsa yürürlüğe girmesidir.

Devlet dışı demokrasi: Devletin yönetimi demokratik kuruluşlar olarak ifade edilen organizasyonların sayesinde oluşan bir sistemdir. Hekimliğin Sağlık örgütlerine bırakılmasıdır.

Demokrasinin araçları

Demokrasinin oluşmasını sağlayan, demokrasinin gelişmesini amaçlayan kurum ve oluşumlar arasında birçok siyasi sistemde de mevcuttur. Her devletin bir **anayasa**ya sahip olması veya her ülkede siyasi parti bulunmasına rağmen yönetim şekilleri olarak isimleri değiştirilir. Çünkü önemli olan bu kurumlar arasındaki ilişkilerdir.

Parlamento

Demokraside **meclis**, rekabet ve eşit oy ilkelileriyle halkın temsilcilerinin oluşturduğu bir kurumdur. Meclis sistemleri hem nitelik hem de nicelik olarak her ülkede farklı gelişmiştir.

Tek meclisli sistem, çift meclisli sistem ve **baskanlık sistemi** olarak genellendirebiliriz. Yine görev olarak, güçler ayrılığı ilkesindeki yasama yapan kurum olarak genellendirebiliriz. Meclislerin işlevleri: yasama, temsil, denetleme ve meşruluktur.

Siyasi partiler

Partiler temsil işlevi için kullanılan araçlardır. Demokratik ülkelerde siyasi parti bireylerin aktif siyaset yapacakları alanlardan biri ve en önemlisidir. Ülkelerdeki seçim sistemlerine göre **iki partili sistem** ya da **çok partili sistem** oluşur.

İngiltere'deki gibi iki partinin ağırlıklı olduğu sistemler, seçmenlerin çoğunluğunun bulunduğu 'orta alandaki' bir yoğunlaşmaya yol açma ve daha radikal düşünceleri dışlama eğilimindedir.^[31] Her bir partinin çok sayıda görüşü temsil ettiği düşünülür.

Çok partili siyasi sistemlerde ise düşünceler daha doğrudan temsil edilir. Dinsel, etnik veya sınıfsal düşünceleri temsil ettiği düşünülen partiler bulunur. Bu halkın egemenliğinin meclise daha fazla yansımaları sağlarken, mecliste farklı görüşlerde bulunan birçok parti olduğu için istikrarın sağlanması güçleşir.

Anayasa

Anayasa, bir devletin temel kurumlarının nasıl işleyeceğini belirleyen yazılı belgelerdir. Ayrıca kişisel hak ve özgürlükler bu belgede belirlendiği için çoğunluğun yönettiği bir toplumda iktidarda olanların sınırlarını belirler. Demokrat düşünürler tarafından **çoğunluğun tiranlığının** kurulmasını engelleyecek bir devlet organı olarak kabul edilir.

Sivil toplum örgütleri

Sivil toplum örgütleri demokrasiyle ortaya çıkan bir örgütlenme değildir ama demokrasiyle önem kazanmıştır. 'Sivil toplum, modern manada anlamını demokrasi ile kazanırken, demokrasi de katılım problemlerinin çözümünü sivil toplum ile sağlamıştır' ^[32]

Birbirleriyle ortak amaçlara sahip insanların oluşturdukları grupların seslerini ve isteklerinin daha fazla duyurabilmenin bir yoludur. Örneğin devletin ekonomideki katılımını azaltmaya çabalayan iş adamları, devletin sosyal hizmetlerinde eşitliğin sağlanmasını amaçlayan örgütler ve işçilerin veya memurların yaşam kalitelerini arttırmaya çalışan sendikalar gibi çeşitli amaçlarla toplanmış ve bunun için demokrasiye katılımı güçlendirmiş ayrıca bir bakıma halkın temsilcilerini kendi amaçları doğrultusunda denetleyebilen ya da kendi amaçlarına ulaşmak için kamuoyu yaratmaya çalışan gruplardır.

Sivil toplum örgütlerinin özelliği çoğulcu bir yapıya sahip olmasıdır. **Larry Diamond'**a göre 'sivil toplumun bu çoğulcu yapısı, siyaset alanını kontrol altına almaya çalışan etnik, dinci, devrimci ya da otoriter örgütlenmelerle anlaşamaz hale getirir.'^[33]

Kolluk kuvvetleri

Ordu ve **polis** güçlerinin demokraside ne kadar bulunduğu, ne kadar bulunması gerektiği her zaman tartışma konusu olmuştur. Dış tehlikelere karşı ordunun iç düzen içinde polisin silah tekelinin bulunması onları demokrasi için gerekli kılmakla birlikte demokrasiyi kaldırma veya kesintiye uğratma güçleriyle de tartışma konusu yapmıştır.

Gelişmiş demokratik ülkelerde sivil siyasetçiler, hem **hukukun** hem de fiilen ordunun üstündedir ve ordu siyasi karar alma mekanizmasının içine olabildiğince az katılır. Özellikle **Soğuk Savaş** sonrası sivil siyasetçinin üstünlüğü giderek artmaktadır.

Demokratik olarak yeterince gelişmemiş ülkelerde ise askerler, danışma kurullarıyla doğrudan ya da dolaylı olarak karar alma mekanizmasının içinde bulunur. Bu tip ülkelerdeki ortak özellik; ordunun ülke içindeki kurumlar arasında en ileri teknolojiye sahip

ve modern dünyaya en yakın olan kurum olmasıdır. "Ordu genellikle ekonomik gerilik, iç karışıklıkların artması, sivil yönetimin meşruluğunu kaybetmesi, ordu ve hükümet arasındaki ihtilaf veya uluslararası kamuoyunun darbe yönündeki olumlu yaklaşımı gibi sebeplerle siyasete müdahale eder."¹³⁴

Polis ise "yönetici sınıfın çıkarlarında hareket etmeye başlarsa ne olur?" sorusuyla düşünürlerin üzerinde durduğu bir konudur. [Aristo](#)'nun 'muhafızlardan kim muhafaza edecek?' sorusu bu kaygının çok eskilere dayandığını gösterir. Polis gücünün demokrasinin sağladığı hak ve özgürlükleri kısıtlamaması ve gerektiği zaman yargıya hesap verebilmesi gerekliliği demokratik düşünürlerin ortak tavrı olmasına rağmen bunun nasıl ve ne kadar yapılması gerektiği konusunda görüş ayrılıkları yaşanır.

Yorum

Burada demokratik puanlama ile yüksek not aldığını iddia eden ülkelerin, Suriye krizinde göçmenlere yaptıkları insanlık dışı muamele ortadadır. Ayrıca Orta Doğu ve diğer çatışma bölgelerinde doğrudan öldürülenlerin aleyhine aldıkları kararlar ve takındıkları boyut belirgindir. Birleşmiş Milletlerin kararlarında 5 daimî üyenin itiraz ve ret oyları ile bir bakıma kıyım sürmektedir. Bu yaklaşımların demokratik daha doğru ifade ile birey haklarına, yaşam haklarına uygunluk ile yakından alakası yoktur.

Mısır, %62 ile işbaşına seçime gelen devirenlerin tanınması, Suudi Arabistan krallığı gibi birçok ülkenin demokrasi ile alakası olmadığı, Suriye rejiminin karşı olanları öldürme ve sürme hareketine sessiz kalan, başta Avrupa, diğer ülkeler göz önüne alınca devletler arası ilişkilerde menfaatin öne çıktığı, demokrasi, halkın yönetimi olmadığı belirgindir.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Theory**

Aristotle

[Aristotle](#) contrasted rule by the many (democracy/[timocracy](#)), with rule by the few ([oligarchy/aristocracy](#)), and with rule by a single person ([tyranny](#) or today [autocracy/absolute monarchy](#)). He also thought that there was a good and a bad variant of each system (he considered democracy to be the degenerate counterpart to timocracy).^{[169][170]}

For Aristotle, the underlying principle of democracy is freedom, since only in a democracy can the citizens have a share in freedom. In essence, he argues that this is what every democracy should make its aim. There are two main aspects of freedom: being ruled and ruling in turn, since everyone is equal according to number, not merit, and to be able to live as one pleases.

But one factor of liberty is to govern and be governed in turn; for the popular principle of justice is to have equality according to number, not worth, ... And one is for a man to live as he likes; for they say that this is the function of liberty, inasmuch as to live not as one likes is the life of a man that is a slave.

Early Republican theory

A common view among early and renaissance [Republican](#) theorists was that democracy could only survive in small political communities.^[171] Heeding the lessons of the Roman Republic's shift to monarchism as it grew larger, these Republican theorists held that the expansion of territory and population inevitably led to tyranny.^[171] Democracy was therefore highly fragile and rare historically, as it could only survive in small political units, which due to their size were vulnerable to conquest by larger political units.^[171] [Montesquieu](#) famously said, "if a republic is small, it is destroyed by an outside force; if it is large, it is destroyed by an internal vice."^[171] [Rousseau](#) asserted, "It is, therefore the natural property of small states to be governed as a republic, of middling ones to be subject to a monarch, and of large empires to be swayed by a despotic prince."^[171]

Rationale

Among modern political theorists, there are three contending conceptions of the fundamental rationale for democracy: *aggregative democracy*, *deliberative democracy*, and *radical democracy*.^[172]

Aggregative

The theory of *aggregative democracy* claims that the aim of the democratic processes is to solicit citizens' preferences and aggregate them together to determine what social policies society should adopt. Therefore, proponents of this view hold that democratic participation should primarily focus on [voting](#), where the policy with the most votes gets implemented.

Different variants of aggregative democracy exist. Under *minimalism*, democracy is a system of government in which citizens have given teams of political leaders the right to rule in periodic elections. According to this minimalist conception, citizens cannot and should not "rule" because, for example, on most issues, most of the time, they have no clear views or their views are not well-founded. [Joseph Schumpeter](#) articulated this view most famously in his book *Capitalism, Socialism, and Democracy*.^[173] Contemporary proponents of minimalism include [William H. Riker](#), [Adam Przeworski](#), [Richard Posner](#).

According to the theory of [direct democracy](#), on the other hand, citizens should vote directly, not through their representatives, on legislative proposals. Proponents of direct democracy offer varied reasons to support this view. Political activity can be valuable in itself, it socialises and educates citizens, and popular participation can check powerful elites. Most importantly, citizens do not rule themselves unless they directly decide laws and policies.

Governments will tend to produce laws and policies that are close to the views of the median voter—with half to their left and the other half to their right. This is not a desirable outcome as it represents the action of self-interested and somewhat unaccountable political elites competing for votes. [Anthony Downs](#) suggests that ideological political parties are necessary to act as a mediating broker between individual and governments. Downs laid out this view in his 1957 book *An Economic Theory of Democracy*.^[174]

[Robert A. Dahl](#) argues that the fundamental democratic principle is that, when it comes to binding collective decisions, each person in a political community is entitled to have his/her interests be given equal consideration (not necessarily that all people are equally satisfied by the collective decision). He uses the term [polyarchy](#) to refer to societies in which

there exists a certain set of institutions and procedures which are perceived as leading to such democracy. First and foremost among these institutions is the regular occurrence of free and open [elections](#) which are used to select representatives who then manage all or most of the public policy of the society. However, these polyarchic procedures may not create a full democracy if, for example, poverty prevents political participation.^[178] Similarly, [Ronald Dworkin](#) argues that "democracy is a substantive, not a merely procedural, ideal."^[179]

Deliberative

[Deliberative democracy](#) is based on the notion that democracy is government by [deliberation](#). Unlike aggregative democracy, deliberative democracy holds that, for a democratic decision to be legitimate, it must be preceded by authentic deliberation, not merely the aggregation of preferences that occurs in voting. *Authentic deliberation* is deliberation among decision-makers that is free from distortions of unequal political power, such as power a decision-maker obtained through economic wealth or the support of interest groups.^{[177][178][179]} If the decision-makers cannot reach [consensus](#) after authentically deliberating on a proposal, then they vote on the proposal using a form of majority rule.

Radical

[Radical democracy](#) is based on the idea that there are hierarchical and oppressive power relations that exist in society. Democracy's role is to make visible and challenge those relations by allowing for difference, dissent and antagonisms in decision-making processes.

Yorum

[Aristo](#), demokraside insanların yaşamlarında mutlu ve mutsuz olanları olduğu, bu açıdan da kendi tercihlerinin oluşmadığı, bağımsız olamadıklarını belirtmektedir, konsül ile köle farkını söylemektedir.

[Erken Demokrasi Teoremi](#): Eğer yerleşim yeri büyük ise, toplumun desteği için demokrasi olabildiği, ancak küçük olanlarda zamanla teokratik bir yönetimin olduğu belirtilmektedir.

Akılcı yapılanma olarak: Üç tipten söz edilmektedir; a) ağırlık/toplulaştırılmış demokrasi; en çok oyu alan tercih edilmektedir, direkt, doğrudan demokrasidir, b) deliberatif/ihtiyatlı demokrasi; mutlaka kararlarda gerekçe olmasıdır, c) radikal/kesin, köklü demokrasi; baskı ile geleneksel yapılar arasında zorlayıcı yapıda olması güdülmektedir.

Demokraside hakların gelişimi

İnsan hakları

İnsan hakları, tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. İnsan hakları, her bir bireye bağımsız seçim yapma ve yeteneklerini geliştirme [özgürlüğü](#) sağlar. Klasik demokrasi tanımına benzerliğinden dolayı günümüzde *insan hakları* ve *demokrasi* sıklıkla beraber kullanılır.

İnsan hakları ile demokrasi arasındaki kesin tamamlayıcılık bağı: eğer insan hakları bireyin eksiksiz gelişmesi için gerekli bir koşulsuz demokratik toplum da, bireyin gelişimi için gerekli çerçeveyi oluşturması bakımından bu hakların kullanılması için gerekli bir koşuldur, ayrıca, demokratik bir toplum bireylerin topluluğun yaşaması için gönüllü olarak verdiği desteğe dayandığından insan hakları böyle bir toplumun ön koşulu olarak görülür.^[25]

Kadınlar

Demokraside siyasi eşitlik temel olsa bile kadınlar bu eşitliği ancak 20. yüzyılda kazanabilmişlerdir. Kadınların siyaset hayatına katılımını destekleyenler; bunun siyasi etliği geliştireceğini söylerken karşı çıkanlar aile yapısının bozulacağı düşüncesini dile getiriyorlardı.

Bazı ülkelerdeki kadınların erkeklerle eşit oy verme ve aday olma haklarını elde etme tarihleri:^[26]

Tarih	Ülke	Tarih	Ülke	Tarih	Ülke
1893	Yeni Zelanda	1928	Birleşik Krallık	1950	Hindistan
1906	Finlandiya	1934	Türkiye	1956	Mısır, Surinam
1913	Norveç	1937	Filipinler	1962	Cezayir
1918	Almanya, Rusya	1944	Fransa, Bulgaristan	1971	İsviçre
1919	Belçika, Ukrayna	1945	Gürcistan, İtalya	1974	Ürdün
1920	Arnavutluk, ABD	1947	Arjantin, Japonya	1976	Portekiz

Ayrıca 1999 istatistiklerine göre:^[27]

- Dünyadaki her 100 parlamenterden 13'ü kadın
- Dünyada devlet ya da hükümet başkanlığı yapan her 100 kişiden 5'i kadın
- Dünyadaki her 100 bakandan 12 tanesi kadın
- Dünyadaki 16 meclis dışında kalan meclislerdeki kadınların oranı %25'in altındadır

Demokraside kadınları sadece seçme, seçilme hakkına indirgemek gerekir. Ayrıca [feminist](#) sivil toplum örgütleriyle de demokrasiye etkin katılımı sağlanmaya çalışılmıştır.

Azınlıklar

Bir toplumun etnik, dini veya cinsel olarak genel ortaklıklarından ayrılan gruplar o toplumun azınlık statüsündedirler. Oligarşik, otoriter devlet yapılarından demokrasiye geçen toplumlarda, azınlıkların diğer gruplara göre daha fazla demokrasiyi savunmaları genel kabul gören bir olgudur. Ayrıca uluslararası kurumlar tarafından yapılan demokrasi seviyesi değerlendirmelerinde azınlık hakları önemli kistaslardan biridir.

Yorum

Türkiye'de 1930 Yılında önce belediye seçimlerine katılma, sonra muhtar olma, ihtiyar meclisine seçilme ve 5 Aralık 1934 yılında da milletvekili olarak seçme ve seçilme hakkı

tanınmıştır. Burada belirtilen milletvekilliği olmaktadır. Kadın hakları değil, eşit haklar tanınarak, kadının gereken haklarının verilmesi önemlidir. Bunun başında emzirme hakkıdır, bu hakkın her yerde sağlanmasıdır ki Amerika'da yeni sağlandığı bilinmektedir. Toplumda kadın sayısı değil, hak edenlerin olması önemlidir. Evde patron rolü oynayan kadınların, toplumda etkin olabilmeleri, belirli bir üniversite mezun olmasına bağlıdır. Çocuk Hekimi sayısı olarak Ülkemizde %60 civarında kadın iken, bunun Amerika'da %6 oranında olduğu gözlenmektedir. Akademik kadroda aynı şekilde belirgin Ülkemizde fazladır. Kadınlar toplumda genellikle yarıdan bir puan fazla sayıda olmalarının ötesinde, doğumlarda erkeklerin daha fazla doğmasına karşın, yaşam boyutu olarak toplumda kadınların sayısı öndedir. Bu boyutu sanki azınlık hakkı gibi ele alınması, ayrıca azınlık hakkı şeklinde tanımlama ile de bunların bir ayrımcılık yapılarak, farklı gruplaştırıldığı gözlenmektedir. Her bireye eşit hak tanınmalı, hak edişe göre ek haklar ile dengelenmelidir. Yoksa Afrika kökenlilere tanınan haklar kabul edilebilir değildir. Azınlık yerine her bireyi eşit tutmak, hak edişine göre haklarını vermek daha İnsan Hakları ve birey haklarına daha uygun olacağı en azından bir düşünülmalıdır.

Uygulamada farklı görüşler ve eleştiriler

Çoğulculuk görüşü

Çoğulcu bakış açısı [Montesquieu](#) ve [Locke](#)'a dayanır. [James Madison](#)'ın [Federalist Yazılar](#)'da yazdığı makalelerde sistemleşmiştir. Madison'a göre denetimden uzak demokratik sistemin bireysel hakların ihlal edileceği bir "çoğunlukçu" (Majoritarianism) sisteme dönüşebilir. Bunu engellemek için güçler ayrılığı ilkesi, federalizm ve iki meclisli bir hükümet biçimi önermiştir. 'Bu sistem, toplumdaki farklılığın ve "çokluluğun" varlığını tanıdığından ve bu tür bir çokluluk halini istenir gördüğünden dolayı, Madison'ın modeli çoğulcu demokrasinin ilk gelişmiş ifadesidir.'^[38]

[Noam Chomsky](#), Madison modelini eleştirerek, "1787'de ABD Anayasa Konferansı'nda James Madison'ın vurguladığı şekilde, hükümetin başlıca görevinin zengin azınlığı çoğunluktan korumak olduğu ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu nedenle, o dönemin tek yarı-demokratik ülkesi olan [İngiltere](#)'yi örnek vererek toplumun geneline kamusal işlerde söz hakkı verilirse, halkın eşitliğe yönelik reformları veya başka canavarlıkları gerçekleştirebileceği konusunda uyarıyor ve Amerikan sisteminin, savunulması (aslında hakim olması) gereken mülkiyet haklarına yönelik saldırılar karşısında uyanık olması gerektiğini söylüyordu" der.^[39]

Seçkinlik görüşü (Elitizm)

Bu görüşün en tipik temsilcisi filozof kralların iktidarda olmasını isteyen [Platon](#)'dur (M.Ö 427-347). Klasik elitizm, bir reçete sunmaktan ziyade bir olguyu tespit iddiasıyla elit yönetimin toplumsal hayatın kaçınılmaz ve değiştirilemez bir gerçeği olduğunu ileri sürer. [Vilfredo Pareto](#) (1848-1923) ve [Gaetano Mosca](#) (1857-1941) klasik elitizmin belli başlı teorisyenleridir.

Mosca toplumu "yöneten" ve "yönetilen" olarak iki sınıfa ayırırken Pareto, yönetenin iki özelliğini anlatırken [Machiavelli](#)'nin "tilkiler (kurnazlık) ve aslanlar (zor kullanma)" benzetmesine atıfta bulunur.

Modern dönem seçkinlik görüşü, rekabetçi seçkinlik (demokratik elitizm) diğer seçkinlik görüşlere göre daha yaygındır. Buna göre seçmenler gene oy verirler ama bu, sadece hangi elitin kendilerini yöneteceklerini seçmek içindir. Demokratik hakların bir kısmını içinde barındırmasından dolayı rekabetçi seçkinlik, demokrasinin zayıf bir görüntüsü olarak tasvir edilir.^[40]

Marksist görüş

[Marksizm](#) toplumu sınıf tabanlı düşünür ve gerçek demokrasinin ancak sınıf farklılıkları kaldırıldığı zaman olabileceğini iddia eder. Yani: demokrasi, için siyasi eşitliğin yeterli olmadığını bunun yanında sosyal eşitliğin de sağlanması gerektiği savunur. Marksist yaklaşım görüşleri itibarı ile halk demokrasisine yakındır. Daha çok liberal demokrasiye eleştirir ve eleştirilerini liberal demokrasinin siyasi eşitlik vaadi ile kapitalist sistemin oluşturduğu sosyal eşitsizlik çelişmesine dayandırır.

'Neo-marksist [Jurgen Habermas](#) ve [Claus Offe](#)'ye göre bir yandan, demokratik süreç hükümeti ekonomik ve sosyal hayattaki sorumluluklarını yerine getirecek kamusal talepleri karşılamaya zorlamakta; öte yandan, yol açabileceği mali krizler sistemi tehdit etmektedir.'^[41] Yani kapitalist bir demokrasi için meşruiyet krizi riski sürekli olarak mevcuttur. Ayrıca bu görüş uluslararası ilişkiler alanında da kullanılmaktadır.

Bununla birlikte [Mao Zedong](#), [Yeni Demokrasi](#) adıyla bir görüş öne sürmüştür, demokrasinin [feodalizm](#) ya da onun uzantısı [feodal sosyalizm](#) devirmek ve [sömürgecilikten](#) bağımsızlık elde etmeyi amaçlaması gerektiğini ifade etmiştir. Mao'ya göre; bunların gerçekleştirilmesi için ise [Karl Marx](#) ve [Vladimir Lenin](#)'in belirttiği [burjuva](#) sınıfla mücadele etme önerisini daha geniş bir paydaya bölmüş olması gereklidir. [Marksist-Leninist](#) teoriler barındıran bu düşünceye göre; [sosyalizm](#) doğrudan varmak için eski egemen düzenle mücadele eden "işçi sınıfı", "köylü sınıfı", "şehir küçük-burjuvazisi" ve "milli burjuvazi" nin koalisyonuna ihtiyaç vardır ve bu yolla eski [kapitalist](#) düzene karşı mücadele edilmelidir. Bu koalisyon, [işçi sınıfının](#) ve onun [öncü partisi](#) olan [komünist parti](#) rehberliğinde olacaktır.^[42]

Korporatist görüş

'Toplumda temel birim olarak birey ya da sınıfı alan görüşlere karşıt olarak, insanları işbölümü içinde oldukları yere göre ve sahip oldukları mesleğin bütün üyeleriyle birlikte örgütleyen korporasyonların toplumun örgütlenmesinde temel olmasını, bu örgütlerin bireysel ve sınıfsal çıkar çatışmalarının yerine bireyler ve bireyle devlet arasında bir çıkar uyumu ve dayanışma sağlayacağını savunan siyasal öğreti'dir.'^[43]

[Mussolini](#), korporatist devlet yapısı için şunları söylemiştir: "Korporatist devlet liberal kapitalizmin -ki bu ekonomik sistem, bireysel kâr'ı vurgulamaktadır- sonu demek olup kolektif çıkarları öne çıkaran yeni bir ekonominin başlangıcını işaret etmektedir. Bu kolektif çıkarlar üreticilerin kendilerinin hazırladığı üretim regülasyonlarına dayanan bir korporatist sistem vasıtasıyla elde edilecektir. Üreticiler derken sadece işverenleri kastetmiyorum, işçiler de bunun içindedir."^[44]

Korporatist düşünürler, bireylerin bağlı bulunduğu örgütlerin siyasi karar alma sürecinde etkinliği arttığı için demokraside temsil özelliğinin arttığını söylerken karşıt düşüncedekiler; güçlü ve etkin örgütlenmelerin karar alma sürecinde kendi çıkarlarında hareket edeceğinden siyasi eşitliği bozabileceğini veya hükümetin kendine yakın örgütlerle ayrıcalık tanıyabileceğinden dolayı demokrasiyi geliştirici bir sistem olmadığını savunurlar.^[45]

Uluslararası ilişkilerde demokrasi

Demokrasiyi [uluslararası ilişkiler](#) disiplini içinde özellikle cumhuriyetçi liberal düşünürler dile getirmişlerdir. Genel olarak 'demokratik, liberal cumhuriyetler birbiriyle savaşmazlar' cümlesiyle açıklanabilir. 'Demokratik cumhuriyetçi hükümetlerin karşılıklı saygı ve uzlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümüne daha fazla önem verdikleri iddia edilerek liberal demokratik devletlerin artması, uluslararası barışın yaygınlaştırılmasının garantisi olarak görülmektedir.^[46]

Yorum

Coğulcu görüşte, ekseriyette olan azınlığı ezmektedir, azınlık olarak nitelenecek bir özelliği yok ise, bir parti ve görüş ise ezilmeye mahkûm olacaktır. Muhalefet olmadan demokrasi olmayacağı kabul edilir, ama muhalefet karşı çıkma değil, bilimsel, sosyal gerekçe ötesinde, birey hakkını temel alan fikirler oluşturmalıdır.

Elitiz görüşte, ekseriyet değil, belirli eğitilmiş olan kişilerin, üniversite mezunu ve tercihan akademik olan ile genelkurmay başkanı gibi kişilerin yönetimde olması istenir, seçim bunlar arasında yapılır. Halktan olan kişiler oy vermeli ama, kurum kültüründe işinin yönetime gelmesi istenmediği için, sadece üst idarede yönetime katılması yeterlidir. Kısaca demokrasi ancak elitlerin işidir denilmiştir.

Marksist görüşte, ekseriyetin değil sosyal eşitliğin, siyasi eşitliğin yanında yer alması, politik yapının yeterli olmadığını bunun yanında insancıl eşitliğin de sağlanması gerektiği vurgusu vardır. Ülkemizde olan imece usulü en güzel örnektir. İsrail'de kibutzlar da bir Marksist örnek olmakta, Rusya ise bu tesislerin tem Marksist değil, belirli devlet işletmeleri olduğu görülmektedir.

Kooperatif görüşte, ekseriyetin baskı kuracağı endişesi ile grupların oluşturduğu dernekler, gruplar ile bunların örgütleyen korporasyonların toplumun örgütlenmesinde temel olmasını, bu örgütlerin bireysel ve sınıfsal çıkar çatışmalarının yerine bireyler ve bireyle devlet arasında bir çıkar uyumu ve dayanışma sağlayacağını savunan bir görüş ise de tam tersi olduğu görülmektedir. Derneklerin hukuksal boyutu, bir bireyin sözü ile aynı değerdedir, bir grup olması ona ek hak getirmemektedir. Ancak, mesleki ve devletin kabul ettikleri disiplin yönetmeliğine dayanarak ceza verebilmektedirler. Birey yine sistemde yoktur.

Uluslararası İlişkilerde Demokrasi: Genel olarak "*Genel olarak 'demokratik, liberal cumhuriyetler birbiriyle savaşmazlar'*" cümlesiyle açıklanabilir" ifadesi kullanılsa da devletler özellikle Yüksek Teknoloji Kültüründe olanlar, bir bakıma paralı askerler ile, terörist grupları askeri eğitim ve silah vererek oluşturdukları karmaşayı, sanki kurtarıyor, demokrasi getiriyor şeklinde, karşı görüşleri yok etmektedirler. Suriye 25 milyon nüfus, şu anda 10 milyona bu şekilde indirilmiş ve karşı gruplar oy kullanmadığı için, ekseriyetle seçildiği bir acı gerçektir.

Özet Olarak: Bir belirli grubun hakimiyeti için, eskiden farklı gerekçeler olsa da zamanımızda demokrasi, demokrasi getirme adı altında darbeler, kargaşalar çıkarılarak, doğal zenginliklere sahip çıkılmakta, kazanç sağlanmaktadır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Criticism**

Inefficiencies

Some economists have criticized the efficiency of democracy, citing the premise of the irrational voter, or a voter who makes decisions without all of the facts or necessary information in order to make a truly informed decision. Another argument is that democracy slows down processes because of the amount of input and participation needed in order to go forward with a decision. A common example often quoted to substantiate this point is the high economic development achieved by China (a non-democratic country) as compared to India (a democratic country). According to economists, the lack of democratic participation in countries like China allows for unfettered economic growth.^[180]

On the other hand, [Socrates](#) believed that democracy without educated masses (educated in the more broader sense of being knowledgeable and responsible) would only lead to populism being the criteria to become an elected leader and not competence. This would ultimately lead to a demise of the nation. This was quoted by Plato in book 10 of The Republic, in Socrates' conversation with Adimantus.^[181] Socrates was of the opinion that the right to vote must not be an indiscriminate right (for example by birth or citizenship), but must be given only to people who thought sufficiently of their choice.

Popular rule as a façade

The 20th-century Italian thinkers [Vilfredo Pareto](#) and [Gaetano Mosca](#) (independently) argued that democracy was illusory, and served only to mask the reality of elite rule. Indeed, they argued that elite oligarchy is the unbendable law of human nature, due largely to the apathy and division of the masses (as opposed to the drive, initiative and unity of the elites), and that democratic institutions would do no more than shift the exercise of power from oppression to manipulation.^[182] As [Louis Brandeis](#) once professed, "We may have democracy, or we may have [wealth](#) concentrated

in the hands of a few, but we can't have both."^[clarification needed]^[182] British writer [Ivo Mosley](#), grandson of blackshirt [Oswald Mosley](#) describes in *In the Name of the People: Pseudo-Democracy and the Spoiling of Our World*, how and why current forms of electoral governance are destined to fall short of their promise.^[184] A study led by Princeton professor Martin Gilens of 1,779 U.S. government decisions concluded that "elites and organized groups representing business interests have substantial independent impacts on U.S. government policy, while average citizens and mass-based interest groups have little or no independent influence."^[185]

Mob rule

[Plato's *The Republic*](#) presents a critical view of democracy through the narration of [Socrates](#): "Democracy, which is a charming form of government, full of variety and disorder, and dispensing a sort of equality to equals and unequaled alike."^[186] In his work, Plato lists [5 forms of government](#) from best to worst. Assuming that *the Republic* was intended to be a serious critique of the political thought in Athens, Plato argues that only Kallipolis, an aristocracy led by the unwilling philosopher-kings (the wisest men), is a just form of government.^[187]

[James Madison](#) critiqued direct democracy (which he referred to simply as "democracy") in [Federalist No. 10](#), arguing that representative democracy—which he described using the term "republic"—is a preferable form of government, saying: "... democracies have ever been spectacles of turbulence and contention; have ever been found incompatible with personal security or the rights of property; and have in general been as short in their lives as they have been violent in their deaths." Madison offered that republics were superior to democracies because republics safeguarded against [tyranny of the majority](#), stating in [Federalist No. 10](#): "the same advantage which a republic has over a democracy, in controlling the effects of faction, is enjoyed by a large over a small republic".

Political instability

More recently, democracy is criticised for not offering enough political stability. As governments are frequently elected on and off there tends to be frequent changes in the policies of democratic countries both domestically and internationally. Even if a political party maintains power, vociferous, headline-grabbing protests and harsh criticism from the popular media are often enough to force sudden, unexpected political change. Frequent policy changes with regard to business and immigration are likely to deter investment and so hinder economic growth. For this reason, many people have put forward the idea that democracy is undesirable for a developing country in which economic growth and the reduction of poverty are top priorities.^[188]

This opportunist alliance not only has the handicap of having to cater to too many ideologically opposing factions, but it is usually short-lived since any perceived or actual imbalance in the treatment of coalition partners, or changes to leadership in the coalition partners themselves, can very easily result in the coalition partner withdrawing its support from the government.

Biased media has been accused of causing political instability, resulting in the obstruction of democracy, rather than its promotion.^[189]

Fraudulent elections

In representative democracies, it may not benefit incumbents to conduct fair elections. A study showed that incumbents who rig elections stay in office 2.5 times as long as those who permit fair elections.^[190] Democracies in countries with high per capita income have been found to be less prone to violence, but in countries with low incomes the tendency is the reverse.^[190] Election misconduct is more likely in countries with low per capita incomes, small populations, rich in natural resources, and a lack of institutional checks and balances. Sub-Saharan countries, as well as Afghanistan, all tend to fall into that category.^[190]

Governments that have frequent elections tend to have significantly more stable economic policies than those governments who have infrequent elections. However, this trend does not apply to governments where fraudulent elections are common.^[190]

Opposition

Democracy in modern times has almost always faced opposition from the previously existing government, and many times it has faced opposition from social elites. The implementation of a democratic government within a non-democratic state is typically brought about by [democratic revolution](#).

Development

Several philosophers and researchers have outlined historical and social factors seen as supporting the evolution of democracy.

Other commentators have mentioned the influence of economic development.^[191] In a related theory, [Ronald Inglehart](#) suggests that improved living-standards in modern developed countries can convince people that they can take their basic survival for granted, leading to increased emphasis on [self-expression values](#), which correlates closely with democracy.^{[192][193]}

Douglas M. Gibler and Andrew Owsiak in their study argued about the importance of peace and stable borders for the development of democracy. It has often been assumed that [democracy causes peace](#), but this study shows that, historically, peace has almost always predated the establishment of democracy.^[194]

[Carroll Quigley](#) concludes that the characteristics of weapons are the main predictor of democracy:^{[195][196]} Democracy—this scenario—tends to emerge only when the best weapons available are easy for individuals to obtain and use.^[197] By the 1800s, guns were the best personal weapons available, and in the United States of America (already nominally democratic), almost everyone could afford to buy a gun, and could learn how to use it fairly easily. Governments couldn't do any better: it became the age of mass armies of citizen soldiers with guns.^[197] Similarly, Periclean Greece was an age of the citizen soldier and democracy.^[198]

Other theories stressed the relevance of [education](#) and of [human capital](#)—and within them of [cognitive ability](#) to increasing tolerance, rationality, political literacy and participation. Two effects of education and cognitive ability are distinguished:^{[199][research question so very][200][201]}

- a cognitive effect (competence to make rational choices, better information-processing)
- an ethical effect (support of democratic values, freedom, human rights etc.), which itself depends on intelligence.

Evidence consistent with conventional theories of why democracy emerges and is sustained has been hard to come by. Statistical analyses have challenged [modernisation theory](#) by demonstrating that there is no reliable evidence for the claim that democracy is more likely to emerge when countries become wealthier, more educated, or less unequal.^[202] Neither is there convincing evidence that increased reliance on oil revenues prevents democratisation, despite a vast theoretical literature on "[the Resource Curse](#)" that asserts that oil revenues sever the link between citizen taxation and

government accountability, seen as the key to representative democracy.^[203] The lack of evidence for these conventional theories of democratisation have led researchers to search for the "deep" determinants of contemporary political institutions, be they geographical or demographic.^{[204][205]} More inclusive [institutions](#) lead to democracy because as people gain more power, they are able to demand more from the elites, who in turn have to concede more things to keep their position.^[citation needed] This virtuous circle may end up in democracy.

An example of this is the disease environment. Places with different mortality rates had different populations and productivity levels around the world. For example, in Africa, the [tsetse fly](#)—which afflicts humans and livestock—reduced the ability of Africans to plow the land. This made Africa less settled. As a consequence, political power was less concentrated.^[206] This also affected the colonial institutions European countries established in Africa.^[207] Whether colonial settlers could live or not in a place made them develop different institutions which led to different economic and social paths. This also affected the distribution of power and the collective actions people could take. As a result, some African countries ended up having democracies and others [autocracies](#).

An example of geographical determinants for democracy is having access to coastal areas and rivers. This natural endowment has a positive relation with economic development thanks to the benefits of [trade](#).^[208] Trade brought economic development, which in turn, broadened power. Rulers wanting to increase revenues had to protect property-rights to create incentives for people to invest. As more people had more power, more concessions had to be made by the ruler and in many [lawless](#) places this process lead to democracy. These determinants defined the structure of the society moving the balance of political power.^[209]

In the 21st century, democracy has become such a popular method of reaching decisions that its application beyond politics to other areas such as entertainment, food and fashion, consumerism, urban planning, education, art, literature, science and theology has been criticised as "the reigning dogma of our time".^[210] The argument suggests that applying a populist or market-driven approach to art and literature (for example), means that innovative creative work goes unpublished or unproduced. In education, the argument is that essential but more difficult studies are not undertaken. Science, as a [truth](#)-based discipline, is particularly corrupted by the idea that the correct conclusion can be arrived at by popular vote. However, more recently, theorists^{[211][2]} have also advanced the concept [epistemic democracy](#) to assert that democracy actually does a good job tracking the truth.

Robert Michels asserts that although democracy can never be fully realised, democracy may be developed automatically in the act of striving for democracy:

The peasant in the fable, when on his death-bed, tells his sons that a treasure is buried in the field. After the old man's death the sons dig everywhere in order to discover the treasure. They do not find it. But their indefatigable labor improves the soil and secures for them a comparative well-being. The treasure in the fable may well symbolise democracy.^[211]

Dr. [Harald Wvdra](#), in his book *Communism and The Emergence of Democracy* (2007), maintains that the development of democracy should not be viewed as a purely procedural or as a static concept but rather as an ongoing "process of meaning formation".^[212] Drawing on Claude Lefort's idea of the empty place of power, that "power emanates from the people [...] but is the power of nobody", he remarks that democracy is reverence to a symbolic mythical authority—as in reality, there is no such thing as the people or *demos*. Democratic political figures are not supreme rulers but rather temporary guardians of an empty place. Any claim to substance such as the [collective good](#), the [public interest](#) or the will of the nation is subject to the competitive struggle and times of [clarification needed](#) gaining the authority of office and government. The essence of the democratic system is an empty place, void of real people, which can only be temporarily filled and never be appropriated. The seat of power is there but remains open to constant change. As such, people's definitions of "democracy" or of "democratic" progress throughout history as a continual and potentially never-ending process of social construction.^[213]

Plato's five regimes⁸

From Wikipedia, the free encyclopedia

[Philosopher Plato](#) discusses **five types of regimes** (*Republic*, Book VIII). They are [Aristocracy](#), [Timocracy](#), [Oligarchy](#), [Democracy](#), and [Tyranny](#). Plato also assigns a man to each of these regimes to illustrate what they stand for. The tyrannical man would represent Tyranny, for example. These five regimes progressively degenerate starting with Aristocracy at the top and Tyranny at the bottom.

Aristocracy

[Aristocracy](#) is the form of government ([politeia](#)) advocated in Plato's *Republic*. This regime is ruled by a [philosopher king](#), and thus is grounded on wisdom and reason. The aristocratic state, and the man whose nature corresponds to it, are the objects of Plato's analyses throughout much of The Republic's books, as opposed to the other four types of states/men, that are studied primarily in Book VIII.

...

Timocracy

Timocracy is treated in Book VIII of the Republic 545a-550c. Aristocracy degenerates into [timocracy](#) when, due to miscalculation on the part of its governing class, the next generation of guardians and auxiliaries includes persons of an inferior nature (the persons with souls made of iron or bronze, as opposed to the ideal guardians and auxiliaries, who have souls made of gold and silver).

...

Oligarchy

Plato defines [oligarchy](#) as a system of government which distinguishes between the rich and the poor, making out of the former its administrators.

...

Democracy

Oligarchy then degenerates into a democracy where freedom is the supreme good but freedom is also slavery. In [democracy](#), the lower class grows bigger and bigger. The poor become the winners. People are free to do what they want and live how they want. People can even break the law if they so choose. This appears to be very similar to anarchy.

Plato uses the "democratic man" to represent democracy. The democratic man is the son of the oligarchic man. Unlike his father, the democratic man is consumed with unnecessary [desires](#). Plato describes necessary desires as desires that we have out of [instinct](#) or desires that we have to survive. Unnecessary desires are desires we can teach ourselves

to resist such as the desire for riches. The democratic man takes great interest in all the things he can buy with his money. Plato believes that the democratic man is more concerned with his money over how he can help the people. He does whatever he wants whenever he wants to do it. His life has no order or priority.

Tyranny

Democracy then degenerates into [tyranny](#), where no one has [discipline](#) and [society](#) exists in chaos. Democracy is taken over by the longing for freedom. [Power](#) must be seized to maintain [order](#). A champion will come along and experience power, which will cause him to become a tyrant. The [people](#) will start to hate him and eventually try to remove him but will realize they are not able.

...

Yorum

Akılsız, düşüncesiz olarak verilen oylar ile demokrasi sağlanamayacağı vurgusu vardır. Ancak politika biliminde, oy verenlerin oranı 5 grupta %20 oranında toplanıp yapılan değerlendirme; 1) Kesin verecek grup, 2) oy vermek isteyen, gerekçesi akıl ile olduğunu tanımlayanlar, 3) çeşitli akrabalık gibi, daha hoşuma gidiyor gibi sosyolojik, psikolojik nedenler olduğu, 4) bu gurup, diğerine veremem diyerek verenler olmaktadır, 5) tam emin olmayan gruplar olmaktadır. Bizim ülkemizde bir ay kala tereddütlü olanların oyu %20 civarında olması ve son haftada %5 ve altına inmesi ile insanların akıllarını kullandıklarının bir verisidir.

Karar vermek için, verilerin boyutu ile paylaşımlar gereklidir. Demokrasi olmayan Çin Halk Cumhuriyeti ile demokratik Hindistan arasında ekonomik kalkınma boyutuna bakılınca, sanki demokrasi engel gibi görülebilir ancak kararda etkili olmamalıdır.

Sokrat'a göre, eğitilmemiş kitlelere popülist, genel reklam şeklinde yaklaşım oya etkili olabileceği belirtilmektedir. Kısaca seçim yapabilecek olana seçme hakkı verilmesi düşünülmektedir.

Karar verilirken, çeşitli yapıda olan kişilerin, buna göre yaklaştığı, ancak her bir oylamada da grupların homojen olmadığı gözlenmelidir. Bazı blok oyları değiştirmek beklenilmemelidir.

Demokrasinin elitlerin kuralları olarak oluşturulduğu, elit oligarşisini oluşturmak, devletler arasında da Yüksek Teknoloji Kültürünün diğerlerine baskı amacını güttüğü ifade edilmektedir. Bir topluma eşit hak ile varlığı ve gelişmesi sağlama yerine onlara ücretsiz bakmak, gerekenleri vermek, onları eğitim ve becerisinin bozulması, bir bakıma tembelliğe iteceği için, yardım değil, baskılamadır.

Politik Dengesizlik: Demokrasinin yönetimde karşı çıktığı açısından politik bir dengesizlik olacağı itirazı olmakta, bu açıdan darbelerin temel gerekçesi de “*demokrasiyi korumak ve kollamak, fakirliği düzeltmek, için idareyi ele alıyoruz en kısa zamanda da gerçek demokrasiyi kuracağız*” denilmektedir. Burada gücü eline alan, üst gelir veya elit tabakadan, fakir ve daha çok olan kişilerin temsilcilerinin ele almasıdır. Daha önce geniş kesim, elitlerden seçmesi, parlamenter sistem yerine, kendisinin iktidara gelmesi ile üst kesim bunu darbe ile yıkmaktadır. Güç kaybını istemez, kendi bakışına, görüşüne göre yaklaşımı istemektedir. Bu bir dengesizlik oluşturduğu belirtilmektedir. Burada birey hakkı değil, zengin, sermaye ve elit denilen, özellikle üniversite mezunlarının ortak görüşünün hâkim olmasını istemektedirler. Burada ayrımcılık boyutu, İnsan Hakları, etik ilkeler gibi boyutlara uymak ile engellenebilir ama kredilerin zenginlerin, sermayedarların alması tercih edilmesi hiçbir gerekçeye bağlanamaz, ama onlar yapar denilerek verilmesi, bir ayrımcılıktır. İş Adamları Derneği ve bazı büyük firmalar devlet kredilerinin %85 fazlasını alıyorsa, TÜBİTAK katkısının %90 ODTÜ alması, diğerlerine geri kalanların paylaşılması elbet demokrasi ilkesi olamaz, ama olduğu da bir gerçektir. Enflasyon baskısı olan ülkelerde, devlet IMF kredisi alıp, belirli kişilere verince, %40 enflasyon eklemesi yaparken, markette ise faiz %180-210 iken, aradaki fark kurumların gelişmesi anlamında bir kayırmadır. Eğer kişi ödeyemezse, cezası ile %50 ödeyeceği yasal düzenlenmektedir. Kısaca enflasyon yüksek durumda bazı kişiler daha çok kazanmakta, buna karşın devlet borcunu enflasyona göre ödemektedir. Ayrıca döviz artışı durumunda akşam haber verilmesi ile üst ticaret parasını dövize yatırır ve sabah Türk lirası ile çekmekte idi. Bu idarenin ne olursa olsun, kaybedilmemesi gerekirse darbe yapılmasının bir gerekçesi olmaktadır.

Sahte Seçimler: Bir diktatör hakimiyet için mutlaka seçim yapar ve ekseriyet çok üst düzeyde, %80 üstü oranda ele alır. Açık oy, gizli tasnif, oyların renginin belirgin ve zarfların şeffaf şeklinde olması, karşı oyların sınırlı olması ve karşı oy atanları fişlemek önemli oy etkileşimi sağlamaktadır.

Karşı çıkanlar: Seçimi kaybeden ve muhalefet daima seçime karşı çıkar, kendisi seçin oynaması yapar ve bunları gerekçe tutarak iptalini ister. Zarfları, bazı tanıdık kişilerinkini mühürlemez ve iptalini ister.

Gelişim: Demokrasi yönetiminde eğer halka refah ve mutluluk sağlamıyorsa elbet tenkit edilecektir. Depremde eğer yardım gelmiyor, ölümlerini bile kendileri çıkarmak zorunda kalıyor, kaldıraçlara kendileri para veriyorsa, yönetim değişecektir. 1999 depreminde devlet 1-2 hafta sonra gitmesi ve insanları ayırarak sorunlara neden olması ile bu dönemden sonra tüm partiler oy almayarak, farklı yeni bir siyasi parti iktidara gelmiştir. Bu demokrasinin tenkit edilen değil, tersine halkın isyanını göstermektedir. Ayrıca darbe girişiminde de halkın ayaklanması, ölmesi ve yaralanması da darbelerin önünde engel oluşturmuştur.

Yerleşim yerine göre, göçebe olanlar eğer oy atmazlarsa, etkinlik oluşmadığı gibi oy renkleri, şehirlilerin görüşü hâkim çıkarak farklı çıkabilmektedir. Benzer durum, sağlık yaklaşımı, ölümlerin yüksek olan yerde daha yoğun olmalıdır, şehirde gereksinim daha az olabilir. Şehirlere taşıma, helikopter, uçak ambulans oluşturmalıdır ki çevredeki, alandakilere sağlık ulaşabilsin.

Oy almak için başlıca gıda, giyim, tüketim malları, yerleşim planlama, eğitim, sanat, edebiyat, bilim, din ve inanışlar bir doğma şeklinde değil, bilimsel ve bireye özgü yapılandırılmalıdır. Kurum kültürü ile zorlama değil, ferde göre, fert farkındalık içinde olarak seçebilmesi sağlanmalıdır. Ucuz çamaşır makinesi yerine satın alınabilir A+++ olanların satılmasıdır. Ekonomi: etkinlik, verimlilik, alabilir, kullanılabilir olmak ve mutluluk yaratması esas olmalıdır. Eskiden 100km'de 35 litre benzin yakan, çarpa anında güvencesi olmayan araba yerine 4-6 litre yakanların ve 5 yıldız koruması ve sigortası olanların sağlanması örnek verilebilir.

Platon'un 5 yönetim modelinde; a) Aristokratik yönetim belirli bir asillik gerekçesi ile kalan yönetim, doğrudan yöneticinin yapısına bağlı olmakta, fedakâr olmasına göre değişmektedir, b) Timogradi, belirli kişilerin idareyi ele almasıdır, parlamenter demokrasi bu boyuttadır, zengin, asil gibi etmenlerde rol oynamaktadırlar. Seçim İngiltere gibi Avam ve Lordlar kamarası, senato gibi ikinci meclisler ile liderin onaylaması gerekli olan durumlarda, etkinliğin belirli kesimde olma yönetimidir, c) Oligarşi; yönetimin zengin ve fakir arasında paylaşımı şeklindedir, d) Demokrasi; fakirlerin giderek daha çoğalması ile yönetimi alacağı ve tersine döneceği vurgu ile, bunun darbeye ve elit tabakanın hakimiyeti eline almasına sebep olacağı belirtilmektedir, e) Tiranlık; demokratik olarak seçilen, bir noktadan sonra diktatör olabilmektedir. Bu yönetimi elinde tutma girişimi oluşturmaktadır.

Genel Yorum

Kültürel bakış açısına göre demokrasi kavramları farklıdır:

- Kabile ve Göçebe, toplayıcı Kültüründe:** Bu kültürde seçim olmaktadır. Seçim için adayların ortaya çıkarak, toplumun içinde güç ve becerilerini göstermeleri, gerekirse ölümüne savaşmaları beklenir. Bunun tasdik mercii, sıklıkla dinsel figürlerdir, ayrıca yaşlı olan bilen, gün görmüş kişiler de onaylamalıdır. Halk burada bir bakıma seyrederek onaylayan olmaktadır.
- Tarım Kültüründe:** Gelenekler geçerli, belirli yönetici aile içinden ancak seçim olabilir, bunu halk değil, konsül gibi belirli daha önceden yetki almış olanlar için geçerlidir. Halkın desteği savaş gibi etkinlikler açısından, bu liderler, savaş galibi veya aralıklı galip gelerek, köle ihtiyacını karşılamalıdır. Neron, belirli yerlerde yeniden yapılar için buraları

çevirip, yakmıştır, sorun oluşmaması için insanları da içeride yakmıştır. Demokrasi buradakiler değil, tesislerden yararlanacaklar olanlar için önemlidir.

- c) **Endüstri Kültüründe:** Belirli kabile, gurup dışında olanlar için seçim olamaz. Yöneticiler ayrı kendi aralarında seçilir, işçilerde kendi aralarında yöneticilere teklif götürecekleri seçerler. Demokrasi katmanlar içindedir. Başlıca 3 katman, kendi aralarında da olmak üzere 12 katmandan söz edilebilir.
- d) **Yüksek Teknoloji Kültüründe:** Teknolojik gücü sahip olan patrondur. Güçlüler arasında seçim olabilir. Güce karşı gelenler sürülür, öldürülür ve yok edilirler. Eşitlik aynı grup için geçerli olup, diğeri dışlanmalıdır, yeri yoktur. Suriye, Filistin bunlara örnektir, onlar yokluğa mahkûm olmayı kabul etmelidirler.
- e) **Birey Hakkı Kültüründe:** Burada toplum hakimiyeti değil, bir kişinin hakkı bile olsa, ona göre yapılanma olmalıdır. Bir toplantıda bir çocuk tuvalete çıkmak isterse, altına yapsın, toplumu rahatsız etmesin denilemez. Gerekirse, tümünden oyun durdurulur, çocuk gelir ve devam eder.

Sosyal Boyut, kültürler göre demokrasi kelimesini, seçilmişlerin tahakkümü olarak kullanır. Diğeri de azınlık ve muhalefetin etkinliği olarak tanımlar, halk bilmez, eğitimsizdir. Kuvvet ayrılığında güçlü olanın sözü alınmalıdır, halkın değil. Seçilmiş ve atanmışların kavgası olurken, birey hakkı ortadan kalkar.

Zamanımızda demokrasi sözünü kullananların, birey hakkını yok edici veya belirli kesime daha fazla güç veya ayrıcalık istediği gözlenmektedir. Birey hakkı çerçevesinin örtülmesi için ve "Ortak Akıl, Kamu Vicdanı" gibi toplum değerleri ile kişinin sözünün bile kesilmesi anlamında olmaktadır.

Demokrasiye inanmıyorum diyen kişiler, toplumun dinamizmi elit ve sermayeden işçi, kasabalı ve gelir düzeyi orta-alt gruba geçmesi veya olasılığı nedeniyle istemeyebilmektedir. Kendi yönetimini istemesi doğaldır ve bu bireyin kişilik hakkıdır. O halde birey hakkı çerçevesinde hukuk yapılanmalı, suç niteliği taşımayanların kendi kişisel davranışları olmalı, bilgilendirme ve rıza temelinde yaklaşım yapması ve sorumluluğu kişi olarak üstlenmesi ile, her birey ayrı inanişta olsa bile başkasını zorlamadıkça bağımsız olmalıdırlar. Temelde namz 4 mezhebe göre farklı kılınır, gerçekte ise 82 mezhep gelmiş ve bazıları yok olmuştur, bunun gibi kurallar kalıbı değil, bireyin algısı ve yapısı temelinde olunmalıdır. Bu yeni bir kültürel yapıdır, toplum görüşü değil, birey görüşünün hâkim olduğu bir yapıdır.

SONUÇ, demokrasiye yapılan tenkitler, bireyin hakkını öncelikli olması, toplumdan ve kurum, kuruluşlardan korunması, kollanması, bilgilendirdikten sonra rızasına göre kendi talebi ile yapması, zarar/suç olması ve olasılığı dışında müdahale edilmeyeceği algısı içinde olması ile yeni bir kültürel yapı oluşması ile çözümlenecektir.

9. Liberté, égalité, fraternité¹⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **propaganda** poster from 1793 representing the **French First Republic** with the **slogan**, "*Unity and Indivisibility of the Republic. Liberty, Equality, Fraternity or Death.*" Together with symbols such as **tricolour flags**, **phrygian cap** and the **gallic rooster**. **Liberté, égalité, fraternité** (French pronunciation: **libeste egalite fraterinite**), French for "**liberty, equality, fraternity**,"^[1] is the **national motto** of **France** and the **Republic of Haiti**, and is an example of a **tripartite motto**. Although it finds its origins in the **French Revolution**, it was then only one motto among others and was not institutionalized until the **Third Republic** at the end of the 19th century.^[2] Debates concerning the compatibility and order of the three terms began at the same time as the Revolution. It is also the motto of the **Grand Orient de France** and the **Grande Loge de France**.

Yorum

Fransız bayrağında olan 3 renk; bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik ifade etse bile, bu kavramlar soyut iken, somutlaştırılması ile anlamları değişmektedir. Kültürlerde de kavramlar o kültürel yapıya göredir.

Kabile kültüründe: a) Bağımsızlık; kabilenin, gurubun bağımsızlığıdır, Fenerbahçe'nin bağımsız olması, Beşiktaş ile bağının olmamasıdır. b) Eşitlik, her Fenerbahçelinin bir arada ve eşit olması c) Kardeşlik; takım arasında olan ilişki, bağ ve iletişimidir.

Tarım kültüründe: a) Bağımsızlık; her katmana göre, her gelenek müsaadesine göre bağımsızdır b) Eşitlik; ancak kast içinde bağımsız olabilir, üst, orta ve alt kültürler ancak kendi içinde bağımsızdırlar, c) Kardeşlik; kast içinde oluşur, bir üst tabakanın gözünün içine bile bakamaz, başı eğik olmalıdır.

Endüstri kültüründe: a) Bağımsızlık; sermayedar ve işçi kendi aralarında bağımsızdır, b) Eşitlik te ancak meslek ve işe göredir, c) Kardeşlik; işe göre kardeşlik olur, evlilikler de bu duruma göredir ve "işçinin işçi olarak kal" prensibi geçerlidir.

Yüksek Teknoloji kültüründe: a) Bağımsızlık; her pilot kendileri arasında yemek yer, doktor, hemşire ve eczacı ayrı oturmalıdırlar, b) Eşitlik; mesleğe, makama göredir, profesör ancak profesör ile eşit olabilir, c) Kardeşlik; belirli görevlerde, hekimler kendi aralarında kardeş olabilirler.

Birey Hakları kültüründe: a) Bağımsızlık; gerçekten her bireyin ne olursa olsun bağımsızlığı vardır, suç dışında yaptıkları kendi sorumluluğundadır, bilgilendirme, sonucunda rıza alınabilir, b) Eşitlik; her birey yaşam hakkı olarak eşit, bunlar sağlanmalıdır, ayrıca yaptıkları işe ve göreve göre hak edişleri olur, doğum yapan annenin ek hakkı verilmesi, emzirme izni sayılabilir c) Kardeşlik; gerçek anlamda kardeşlik geçerli, her bir kişi istediği, sevdiği ile evlenebilir, suç kavramı dışında, herhangi bir kural ve kısıtlama olamaz.

SONUÇ: Her toplum kendine göre bir algı içindedir.

İngilizler kendilerinin Güneş batmayan imparatorluğu olması ve aristokrat yapısı ile Avrupa Birliğinden ayrılmışlardır. İmparatorluk kuran, İspanya, Türkiye vardır. Bu açıdan İspanya Güney Amerika, Türkiye Osmanlı kalıntıları ile uğraşmak zorunda kalmaktadır. Diğerleri hakimiyet kurmak için savaşı arzulamaktadırlar.

Origins during the French Revolution

Text displayed on a placard announcing the [sale of expropriated property](#) (1793). Soon after the Revolution, the motto was often written as "Liberty, Equality, Fraternity, or Death". The "death" part was later dropped for being too strongly associated [with the excesses of the revolution](#).

The [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) of 1789 defined liberty in Article 4 as follows:

Liberty consists of being able to do anything that does not harm others: thus, the exercise of the natural rights of every man or woman has no bounds other than those that guarantee other members of society the enjoyment of these same rights.

Equality, on the other hand, was defined by the 1789 Declaration in terms of judicial equality and merit-based entry to government (art. 6):

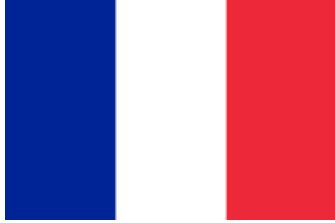
[The law] must be the same for all, whether it protects or punishes. All citizens, being equal in its eyes, shall be equally eligible to all high offices, public positions and employments, according to their ability, and without other distinction than that of their virtues and talents.

Liberté, égalité, fraternité actually finds its origins in a May 1791 proposition by the [Club des Cordeliers](#), following a speech on the Army by the [marquis de Guichardin](#).^[2] A British marine held prisoner on the French ship *Le Marat* in 1794 wrote home in letters published in 1796:^[10]

The republican spirit is inculcated not in songs only, for in every part of the ship I find emblems purposely displayed to awaken it. All the orders relating to the discipline of the crew are hung up, and prefaced by the words *Liberté, Égalité, Fraternité, ou la Mort*, written in capital letters.

The compatibility of *liberté* and *égalité* was not doubted in the first days of the Revolution, and the problem of the antecedence of one term on the other not lifted.^[2] Thus, the [Abbé Sieyès](#) considered that only liberty ensured equality, unless the latter was to be the equality of all dominated by a [despot](#); while liberty followed equality ensured by the rule of law.^[2] The abstract generality of law (theorized by [Jean-Jacques Rousseau](#) in *The Social Contract*) thus ensured the identification of liberty to equality, liberty being negatively defined as an independence from arbitrary rule, and equality considered abstractly in its judicial form.^[2]

This identification of liberty and equality became problematic during the Jacobin period, when equality was redefined (for instance by [François-Noël Babeuf](#)) as [equality of results](#), and not only judicial equality of rights.^[2] Thus, [Marc Antoine Baudot](#) considered that French temperament inclined rather to equality than liberty, a theme which would be re-used by [Pierre Louis Roederer](#) and [Alexis de Tocqueville](#), while [Jacques Necker](#) considered that an equal society could only be found on coercion.^[2]

The [French Tricolour](#) has been seen as embodying all the principles of the Revolution—*Liberté, égalité, fraternité*^[21]. The first to express this motto was [Maximilien Robespierre](#) in his speech "On the organization of the National Guard" (French: *Discours sur l'organisation des gardes nationales*) on 5 December 1790, article XVI, and disseminated widely throughout France by the popular Societies.

....
 The third term, *fraternité*, was the most problematic to insert in the triad, as it belonged to another sphere, that of moral obligations rather than rights, links rather than statutes, harmony rather than [contract](#), and community rather than individuality.^[21] Various interpretations of *fraternité* existed. The first one, according to Mona Ozouf, was one of "*fraternité de rébellion*" (Fraternity of Rebellion),^[21] that is the union of the deputies in the [Jeu de Paume Oath](#) of June 1789, refusing the dissolution ordered by the King [Louis XVI](#): "We swear never to separate ourselves from the [National Assembly](#), and to reassemble wherever circumstances require, until the constitution of the realm is drawn up and fixed upon solid foundations." Fraternity was thus issued from Liberty and oriented by a common cause.^[21]

Another form of *fraternité* was that of the patriotic Church, which identified social link with religious link and based fraternity on Christian brotherhood.^[21] In this second sense, *fraternité* preceded both *liberté* and *égalité*, instead of following them as in the first sense.^[21] Thus, two senses of Fraternity: "one, that followed liberty and equality, was the object of a free pact; the other preceded liberty and equality as the mark on its work of the divine craftsman."^[21]

Another hesitation concerning the compatibility of the three terms arose from the opposition between liberty and equality as [individualistic](#) values, and fraternity as the realization of a happy community, devoided of any conflicts and opposed to any form of [egotism](#).^[21] This fusional interpretation of Fraternity opposed it to the project of [individual autonomy](#) and manifested the precedence of Fraternity on individual will.^[21]

In this sense, it was sometimes associated with death, as in *Fraternité, ou la Mort!* (Fraternity or Death!), excluding liberty and even equality, by establishing a strong dichotomy between those who were brothers and those who were not (in the sense of "[you are with me or against me](#)", brother or foe).^[21] [Louis de Saint-Just](#) thus stigmatized [Anarchic Cloots' cosmopolitanism](#), declaring "Cloots liked the universe, except France."^[21]

With [Thermidor](#) and the execution of Robespierre, *fraternité* disappeared from the slogan, reduced to the two terms of liberty and equality, re-defined again as simple judicial equality and not as the equality upheld by the sentiment of fraternity.^[21] The [First Consul](#) ([Napoleon Bonaparte](#)) then established the motto *liberté, ordre public* (liberty, public order).

19th century

Following Napoleon's rule, the triptych dissolved itself, as none believed possible to conciliate individual liberty and equality of rights with [equality of results](#) and fraternity.^[21] The idea of [individual sovereignty](#) and of [natural rights](#) possessed by man before being united in the collectivity contradicted the possibility of establishing a transparent and fraternal community.^[21] [Liberals](#) accepted liberty and equality, defining the latter as equality of rights and ignoring fraternity.^[21] [Early socialists](#) rejected an independent conception of liberty, opposed to the social, and also despised equality, as they considered, as [Fourier](#), that one had only to orchestrate individual discordances, to harmonize them, or they believed, as [Saint-Simon](#), that equality contradicted [equity](#) by a brutal levelling of individualities.^[21] Utopian socialism thus only valued fraternity, which was, in [Cabet's Icarie](#) the sole commandment.^[21]

This opposition between liberals and socialists was mirrored in rival historical interpretations of the Revolution, liberals admiring 1789, and socialists 1793.^[21] The [July Revolution](#) of 1830, establishing a constitutional monarchy headed by [Louis-Philippe](#), substituted *ordre et liberté* (order and liberty) to the Napoleonic motto *Liberté, Ordre public*.^[21] Despite this apparent disappearance of the triptych, the latter was still being thought in some underground circles, in Republican [secret societies](#), masonic lodges such as the "Indivisible Trinity," far-left booklets or during the [Canuts Revolt](#) in Lyon.^[21] In 1834, the lawyer of the [Society of the Rights of Man](#) (Société des droits de l'homme), [Dupont](#), a liberal sitting in the far-left during the [July Monarchy](#), associated the three terms together in the [Revue Républicaine](#) which he edited:

Any man aspires to liberty, to equality, but he can not achieve it without the assistance of other men, without fraternity.^[21]

The triptych resurfaced during the 1847 [Campagne des Banquets](#), upheld for example in [Lille](#) by [Ledru-Rollin](#).^[21]

Two interpretations had attempted to conciliate the three terms, beyond the antagonism between liberals and socialists. One was upheld by Catholic traditionalists, such as [Chateaubriand](#) or [Ballanche](#), the other by socialist and republicans such as [Pierre Leroux](#).^[21] Chateaubriand thus gave a Christian interpretation of the revolutionary motto, stating in the 1841 conclusion to his *Mémoires d'outre-tombe*:

Far from being at its term, the religion of the Liberator is now only just entering its third phase, the political period, liberty, equality, fraternity.^[21]

Neither Chateaubriand nor Ballanche considered the three terms to be antagonistic. Rather, they took them for being the achievement of Christianity. On the other hand, Pierre Leroux did not disguise the difficulties of associating the three terms, but superated it by considering liberty as the aim, equality as the principle and fraternity as the means.^[21] Leroux thus ordered the motto as Liberty, Fraternity, Equality,^[21] an order also supported by [Christian socialists](#), such as [Buche](#).^[21]

Against this new order of the triptych, [Michelet](#) supported the traditional order, maintaining the primordial importance of an original individualistic right.^[21] Michelet attempted to conciliate a rational communication with a fraternal communication, "right beyond right"^[21] and thus the rival traditions of socialism and liberalism.^[21] The [republican](#) tradition would strongly inspire itself from Michelet's syncretism.^[21]

1848 Revolution

With the [1848 February Revolution](#), the motto was officially adopted,^[11] mainly under the pressure of the people who had attempted to impose the [red flag](#) over the [tricolor flag](#) (the 1791 red flag was, however, the symbol of martial law and of order, not of

insurrection).^[2] [Lamartine](#) opposed popular aspirations, and in exchange of the maintaining of the tricolor flag, conceded the Republican motto of *Liberté, Égalité, Fraternité*, written on the flag, on which a red rosette was also to be added.^[2] Fraternity was then considered to resume and to contain both Liberty and Equality, being a form of civil religion (which, far from opposing itself to Christianity, was associated with it in 1848^[2]^[source needed]) establishing social link (as called for by Rousseau in the conclusion of the *Social Contract*).^[2] However, Fraternity was not devoid of its previous sense of opposition between brothers and foes, images of blood haunting revolutionary Christian publications, taking in *Lamennais'* themes.^[2] Thus, the newspaper *Le Christ républicain* (The Republican Christ) developed the idea of the Christ bringing forth peace to the poor and war to the rich.^[2]^[12] As soon as 6 January 1852, the future [Napoleon III](#), first President of the Republic, ordered all [prefects](#) to erase the triptych from all official documents and buildings, conflated with insurrection and disorder.^[2] [Auguste Comte](#) applauded Napoleon, claiming equality to be the "symbol of metaphysical anarchism", and preferring to it his diptych "*ordre et progrès*" ("order and progress", which would then become the motto of Brazil, *Ordem e Progresso*).^[13] On the other hand, [Proudhon](#) criticized fraternity as an empty word, which he associated with idealistic dreams of [Romanticism](#).^[2] He preferred to it the sole term of liberty.

Paris Commune and Third Republic

[Pache](#), mayor of the [Paris Commune](#), painted the formula "Liberté, Égalité, Fraternité, ou la mort" on the walls of the commune. It was only under the [Third Republic](#) that the motto was made official. It was then not dissociated with insurrection and revolutionary ardours, [Opportunist Republicans](#) such as [Jules Ferry](#) or [Gambetta](#) adapting it to the new political conditions.^[14] [Larousse's](#) *Dictionnaire universel* deprived fraternity of its "evangelistic halo" (Mona Ozouf), conflating it with solidarity and the [welfare role](#) of the state.^[2]

Some still opposed the Republican motto, such as the nationalist [Charles Maurras](#) in his *Dictionnaire politique et critique*, who claimed liberty to be an empty dream, equality an insanity, and only kept fraternity.^[2] [Charles Péguy](#), renewing with Lamennais' thought, kept fraternity and liberty, excluding equality, seen as an abstract repartition between individuals reduced to homogeneity, opposing "fraternity" as a sentiment put in motion by "misery", while equality only interested itself, according to him, to the mathematical solution of the problem of "poverty".^[2]

[Péguy](#) identified Christian charity and socialist solidarity in this conception of fraternity.^[2] On the other hand, [Georges Vacher de Lapouge](#), the most important French author of [pseudo-scientific racism](#) and supporter of [eugenism](#), completely rejected the republican triptych, adopting another motto, "*déterminisme, inégalité, sélection*" (determinism, inequality, selection). But, according to Ozouf, the sole use of a triptych was the sign of the influence of the republican motto, despite it being corrupted in its opposite.^[2]

20th century

During the [German occupation of France in World War II](#), this motto was replaced by the reactionary phrase "*travail, famille, patrie*" (work, family, fatherland)^[15] by [Marshal Pétain](#), who became the leader of the new [Vichy](#) French government in 1940. Pétain had taken this motto from the [colonel de la Rocque's](#) *Parti social français* (PSF), although the latter considered it more appropriate for a movement than for a regime.^[2]

Following the Liberation, the [Provisional Government of the French Republic](#) (GPRF) re-established the Republican motto *Liberté, égalité, fraternité*, which is incorporated into both the 1946 and the 1958 French constitutions.^[1]

Other nations

Many other nations have adopted the French slogan of "liberty, equality, and fraternity" as an ideal. These words appear in the [preamble](#) to the [Constitution of India](#), enforced in 1950. Since its founding, "Liberty, Equality and Brotherhood" has been the lemma of the Social Democratic Party of Denmark. In the [United Kingdom](#) the political party the [Liberal Democrats](#) refer to "the fundamental values of liberty, equality and community" in the preamble of the party's Federal Constitution, and this is printed on party membership cards.^[16]

The Philippine national flag has a rectangular design that consists of a white equilateral triangle, symbolizing liberty, equality, and fraternity; a horizontal blue stripe for peace, truth, and justice; and a horizontal red stripe for patriotism and valor. In the center of the white triangle is an eight-rayed golden sun symbolizing unity, freedom, people's democracy, and sovereignty.

The idea of the slogan "Liberty, Equality, Fraternity" has also given an influence as [natural law](#) to the First Article of the [Universal Declaration of Human Rights](#):

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.^[17]

Culture

At one point the motto was put on in 1905, [following the French law on the separation of the state and the church](#), on churches controlled by the French republic, rather than the Catholic Church.

Some former colonies of the French Republic (such as [Haiti](#), [Chad](#), [Niger](#), and [Gabon](#)) have adopted similar three-word mottos. The terms are also referred to in the film trilogy *Three Colors* by [Krzysztof Kieslowski](#).

Yorum

Bu 3 kavram İnsan Hakları dahil tüm toplumsal boyutta öne çıkarılan yapılarıdır. Kuran raina demeyin, unzurna deyin (2/104) ve (4/46), ayetleri ile köle, çoban bulmayın, sorumluluk alın ve bilgilenin, öğrenin demek, 10 yerde eşit olmayı belirtmekte, 87 yerde kardeşlikten söz etmektedir. Buna karşın, din adamları insanları yaratan aynı olsa bile, birbirinden ayırarak bölmektedirler. Kişilerin somut fiiline bakılması gerektiği yerine, kişiliğine bakılması eski kültürel yapıda vardır. Bu açıdan dinde/Kuran da olmamasına karşın, inançta büyük bölünmeler oluşmuştur.

1791 Yılında Fransa'da kökene almış, Kilise bunu inanışta birlik, Katolikler kardeş demişlerdir. Ortodokslar ile yüzyıl savaşları unutulmamıştır.

Eşitlik sonuca göre olmuş, dost ve düşman olmasına göre ayırım Napolyon zamanında gözlenmektedir.

Sosyalistler, orkestrada aynı harmoniyi elde etmek ile olabileceğini, bu nedenle fertlerin ayrılması ile bunun sağlanamayacağı fikrindedirler.

1848 yılında kırmızı bayrak olmuş ise de anlamı medeni kanun ve kanun devleti ise de daha sonra 3 renk bayrak yeniden oluşmuştur. 1852 yılında Napolyon bunu metafizik anarşi olarak tanımlamıştır.

Paris ayrı bir şehir ve simgedir, Fransızca diksiyonu bile burada ayrıcalıklıdır. Je ne sais pas (okunuşu : jai ne se pa) iken Fransızlar şe pa demektirler. Lutice bölgesi, Sen nehrinin ortasındaki ada olup, asilzadelerin oturduğu yerdir. Bu açıdan Paris halkının Fransa'da yeri farklıdır.

Bu terim, Dünya Savaşları sırasında Endüstri Kültürüne uygun olarak “*çalış, aile ve baba-ocağı*” şeklinde yorumlanmıştır.

Üniversal İnsan Hakları Bildirgesinde de bu doğal, kişinin yapısı olarak sahip olduğu haklar grubundadır.

1905 yılında Fransız yasaları Kilise boyutundan ayrılmıştır.

10. Fransız Devrimi¹⁶

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Fransız Devrimi veya **Fransız İhtilali** (1789-1799), **Fransa**'daki mutlak **monarşinin** devrili, yerine **cumhuriyetin** kurulması ve **Roma Katolik Kilisesi**'nin ciddi **reformlara** gitmeye zorlanmasıdır. **Avrupa** ve Batı dünyası tarihinde bir dönüm noktasıdır. Sosyal bir akımı başlatan en büyük etkidir.

Fransız halkı önceki döneme göre büyük bir evrim geçirmektedir. Halk bilinçlenmektedir ve sarayın, kralın, seçkinlerin denetiminden çıkmaya başlamıştır. Şehirlerde yaşayan pek çok **burjuva**, büyük bir atılım içindedir. Kitaplar yaygınlaşmakta, aileler çocuklarını üniversitelere göndererek sağlam bir gelecek kurma yolunu tutarak kültürel seviyeyi yükseltmektedir. Bağımsız yayıncıların çıkardıkları gazete, bildiri ve broşürler, kitlesel bilinçlenmeye yol açmaktadır. Bu koşullar da toplumsal değişim taleplerinin olgunlaşmasına yol açmıştır.

Toprak sahipleri ve soylular ayrıcalıklarını korumaya çalışmakta; bu sebeple burjuvaların soylu tabakasına geçmesini engelleyecek bariyerler yükseltmektedir. Soylular statülerini koruma hevesindeyken, burjuvalar da ekonomik olarak güçlenmelerine rağmen toplumsal haklarda söz sahibi olamamaktan şikayetçidirler. Kırsal nüfus ise üzerindeki vergi yükünün hafifletmesini istemektedir.

Devrimci düşünce, ülkede köklü yapısal değişikliklere gitmesi gerektiğine inanan katmanlar arasında yayılmaya başlamıştır. Merkezi otorite ülkenin içinde bulunduğu evrimsel süreci kavrayamamış ve eski yöntemlerle sorunları halletme yolunu seçmiştir. Oysa özellikle burjuva, İngiliz devriminin etkisiyle geçici çözümlerle yetinmek değil, kitlesel olarak İngiliz modelindeki gibi 'parlamentar monarşi rejimi' altında yönetime katılmayı arzulamaktadır.

Yorum

Fransız Devrimini hazırlayan nedenler, Tarım Kültüründen Endüstri Kültürüne geçme mücadelesidir. Türkiye'de Cumhuriyete geçiş, herhangi bir çalkantı oluşturmamıştır. Elbet Osmanlıya bağlı olanlar olmuş olabilir, ancak burada Meclisi Mebussan daha sonra TBMM olarak görev değişiklidir. Bu toplulum buna uyumu ile açıklanabilir.

Kısaca geleneksel yapıdan Endüstriyel yapıya geçiştir. Nitekim Napolyon bunu eski düzene döndürmeye çalışmış ama dalgalanan sosyolojik yapı onu da devirmiştir.

Sebepleri

Devrimin düşünsel nedenleri

Toplum büyük bir hızla değişmekte, bunun altında da 'aydınlanma filozoflarının' büyük etkisi bulunmaktaydı.^[1] Aydınlanma felsefesi, mantığın, köklü gelenekleri ve siyasal rejimin mutlakiyetçi eğilimlerini ortadan kaldırmayı emrettiğine kanaat getirmiştir. Aydınlanmacılar özgürlüğün tüm alanlarda olması gerektiği fikrini savunmaktaydı.^[1] **Descartes**, daha XVII. yüzyılda, aklın ve eleştirel zihniyetin üstünlüğüne vurgu yapmış, **Montesquieu** ise yasama erkinin halkı temsil eden vekiller aracılığı ile kullanılmasını ve güçler ayrılığı ilkesinin hayata geçirilmesini önermiştir. **Voltaire**'e göre kral, filozoflardan kurulu danışmanların örgütüne uyarak toplumu aydınlatmayı hedeflemeli, İngiliz modelini benimseyerek, parlamenter bir sistemin kapılarını açmalıydı. **Rousseau**, insanların doğuştan eşit olduğuna inanmakta, çoğunluğun iradesinin (*halk egemenliği*) siyasal rejime hâkim olması gerektiğini vurgulamaktaydı. **Diderot** ile d'Alambert ise yasa önünde eşitlik, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi talepleri dillendirmekteydi.

Aydınlanma filozoflarının etkileri yanında İngiliz Halklar bildirgesi gibi metinler ve bunların temelini oluşturan **John Locke**'nin fikirleri ve **Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi**'nde dile getirilen demokratik ilkeler ve liberal ekonomi fikirleri burjuvaları hareketlendirmiştir. Fransızlar dışarıdan gelen fikir ve hareketleri içselleştirerek ihtilale zemin hazırlamışlardır.

Devrimin Ekonomik Sebepleri

Devrimden önceki yıllar Fransız ekonomisi için pek de parlak sayılmamaktadır. Gelişen ticaret, savaşlar sebebiyle yavaşlama yönüne kaymış; köylü, mahsulünden beklenen verimi alamayarak büyük sıkıntılarla karşılaşmıştır. Ayrıca, tek kıtlıkla, açlığa kadar dayanan sorunlarla karşılaşmışlar tek çözüm yolu olarak kıta şehirlere göç etme yolunu tutmuşlardır, fakat şehirlerde de onları parlak bir yaşam beklememektedir; artan nüfusun ihtiyacını şehirler karşılayamaz duruma gelmiştir. Nüfus artması doyurulması gereken insanların çoğalmasına sebep olmuştur. Gelenlerin işsizlik sorunuyla da karşılaşması, istihdam olanağı bulamamaları toplumsal sorunların artmasına neden olmuştur. Aslında Fransa'nın ekonomisi pek çok çağdaş devlete göre ileri sayılmaktaydı; fakat önceki dönemlerle karşılaştırıldığında görülen fark edilir gerileme, halkı paniğe sokmuştur.^[1] Halkın içinde bulunduğu

ekonomik sorunlar vergilerin düzenli olarak ödenmemesine yol açmış devletin en önemli gelir kaynağı olan vergilerin sektöre uğraması hazineleri büyük bir bunalıma sürüklemiş, uzayan savaş maliyetlerinin fazla olması ve teknolojinin gelişmesiyle savaş masraflarının artması, bir de saray masraflarının aşırılığı sebebi ile devlet iflasın eşiğine gelmiştir. Bu nedenle kral, vergilerin artırılması ve yeni vergiler konması yolunu tutmuş; bu plan dahilinde tüm toplumda vergilerin yaygınlaşması düşüncesi ortaya çıkmıştır. Paris Parlamentosu da bu yeni vergi aleyhine onay veremeyerek genel meclisin, Etats Generaux'un toplanmasını istemiştir.

Fransa, **Kuzey Amerika**'daki tüm kolonilerini 1763 tarihinde, **Yedi Yıl Savaşları** sonunda imzalanan **Paris Antlaşması** ile İngiltere'ye kaptırmıştı. İngiltere, Yedi Yıl Savaşları'nın mali yükünü, yeni vergilerle kolonilerden çıkarmaya kalkışınca; bu durum Kuzey Amerika kolonilerinde huzursuzluk yaratmıştı. 1774 yılında **Onüç Koloni**'nin başlattığı **Amerikan Bağımsızlık Savaşı** 1776 yılında bağımsızlık ilanıyla sürmüştü. Fransa ise bu çatışmalara büyük boyutlarda mali destek vererek dolaylı olarak katılmıştır.

Bu harp harcamaları ve giderek artan **saray** masrafları dolayısıyla Fransız monarşisi de mali yönden tükenmişti.

Etats généraux'un yeniden toplanması

1789 yılında **XVI. Louis, soylular** toplayıp toprak mülkiyeti üzerinden vergi alınmasını istediğinde soylular parlamentonun toplanmasını istediler. 1614 yılından beri toplanmamış olan **parlamento**, soylular, din adamları ve halktan seçilen üç kamaradan oluşuyordu.

Parlamentonun toplanması, toplumsal yapıdaki çelişkilerin de ortaya çıkmasına neden oldu. Bir yanda soyluların ve din adamlarının ayrıcalıklı durumu diğer yanda da burjuvazi ve halktan temsilciler arasında parlamentoda ciddi sorunlar ortaya çıktı. **18. yüzyılın** başlarından beri Fransa dış **ticaretinin** kat kat artması, varlıklı bir **burjuvazi** oluşturmuştu. Bu sınıflar, artık sahip oldukları ekonomik güce karşılık gelecek bir politik güç istiyorlardı. Feodal yapının ve **monarşinin** kaçınılmaz sonucu olan sosyo-ekonomik sınırlamaların kaldırılmasından yanaydılar.

Serment du Jeu de paume

Parlamentonun toplanmasıyla orta sınıftan halk, özellikle varlıklı sınıflar, monarşiye karşı savaş açtılar. Bir **anayasayla** monarşinin yetkilerinin sınırlandırılmasını, iç gümrük duvarlarının kaldırılarak iç ticaretin serbestleştirilmesi, vergilerin yeniden düzenlenmesi ve yönetimde daha fazla hak elde etme talebinde bulundular.

Bu talepleri 16. Louis kabul etmedi. Orta sınıf, peşine halktan diğer unsurları da katarak **14 Temmuz 1789** günü **Bastille** hapishanesine saldırdı. Hapishane ele geçirilip mahkûmlar salındı.

Fransız Devrimi **1789-1815** yılları arasında beş farklı dönem yaşayarak devam etti.

Hizipler

Fransız Devrimi'nde çok farklı kesimler rol almıştır. Paris yoksullarının temsilcileri kendilerine Enragee (öfkeli) adını vermişlerdi. Heberistler de yoksullara yakın ve radikal bir kesimi oluşturuyordu. Devrimi bir halk hareketinden çok salt bir ilerleme olarak anlayan üst kesim temsilcileri iki kanada bölünmüştü. Jakobenler radikal ilerlemeci, Jironenler ise liberal ve ılımlı ilerlemeciydi. Jakobenler de daha sonra bölündü ve Danton ayrı baş çekti. Jakobenlerin içindeki en sertlik yanlıları Robespierre ve San Just'tu. San Just, "Hürriyetin istibdadını istiyoruz." paradoksal sözleriyle ün salmıştır. (kaynak belirtilmeli)

Meşrutiyet Devri (1789-1792)

Bastille Baskını

14 Temmuz 1789 da Parisliler **Bastille Hapishanesi**'ne hücum ettiler. Bu genel ayaklanmanın ardından (**1791**) yılında bir kurucu meclis toplandı ve **İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi** yayınladı. Ardından da ulusal egemenliğe dayanan bir anayasa hazırlayarak monarşinin yetkilerini sınırlandırdı. Bu anayasa, halk tarafından seçilecek bir parlamentonun yasama ve yürütme yetkilerini kralla paylaşmasını öngörmekteydi.

Kanunları hazırlamak, bütçeyi tasdik etmek ve hükümetin icraatını kontrol etmek görevleri meclise verildi. Ayrıca İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin esasları uygulamaya konuldu.

İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin uygulamaya konulması ve bir halk meclisinin **yürütme erkini** ele alması, Fransa'da feodalite kurumlarını yıktı. Zaten halk yığınlarındaki soylulara karşı gelişen öfke, pek çok soylunun topraklarını bırakarak diğer Avrupa ülkelerine kaçmalarına yol açtı.

Fransa'daki tüm bu gelişmeler, tüm Avrupa açısından çok önemli sonuçlar doğuracak, sadece gelecek yılların değil, yüzyılların da içsel dinamiklerini kökten değiştirecekti.

Avrupa'da herkes, **feodal** sınırlamalardan kurtulan bir Fransa ekonomisinin büyük bir gelişme göstereceğini, bunun ise Fransa'yı uluslararası ticaret alanında rekabet edilmesi çok zor bir güç haline getireceğini öngörebiliyordu. Üstelik böylece bir ekonomik büyümenin, eskisinden çok daha güçlü bir Fransız askeri gücünü besleyebilecek durumda olması, kuvvetle muhtemeldi.

Öte yandan Fransa'da ortaya çıkan, **insan haklarından**, eşitlikten ve özgürlükten yana bu düşünce hareketinin tüm Avrupa'ya yayılması ve mevcut monarşilerin geleceğini tehdit etmesi kaçınılmazdı.

Kadınların Versay Sarayı'na yürüyüşü

Varennes Olayı

Tuileries Sarayı Baskını

Başlarda burjuvazi, kralı ve **liberal** görüşlü soylularına safına çekerek Fransa'nın toplumsal ve ekonomik yapısında, her üç tarafın da çıkarlarına olan düzenlemeleri yapmak hesabındaydı. Ama karşılığında, bu görüşte bir müttefik yoktu. XVI. Louis, yetkilerinin sınırlandırılmasına razı olmamakta direndi. Ayrıca o tarihlerde Fransa'da **liberal aristokratlar** yoktu, hepsi tutucuydu ve eski düzenin geri gelmesini istiyorlardı.

Bu durumda hem kral hem de soylular, **Habsburg** hanedanından imparator **II. Leopold**'e güveniyorlardı. II. Leopold, **1791** yılında, diğer Avrupa devletlerinde de desteklenecek olursa, Fransız Devrimi'ne karşı askeri güç kullanılabileceğini duyurdu. II. Leopold, aynı zamanda Fransa kraliçesi **Mari Antoniette**'nin kardeşiydi.

Kralın **mutlakiyet** idaresini yeniden kurmak için içeride isyan çıkartması, dışarıda ise Fransa'nın düşmanlarıyla işbirliğine gitmesi sonucu, **1792**'de **cumhuriyet** ilan edildi.

Fransız Devrimi cumhuriyeti ilan etmek isteyen birçok ülkeye örnek olmuştur.

Eylül Katliamı

Fransa Kralı **XVI. Louis** görevlerinden mahrum bırakıldıktan ve ailesi tutuklandıktan sonra Fransız halkının büyük bir kısmı, kraliyet yandaşlarının ayaklanacaklarına inanmıştı. Radikaller bu gibi komplocuların öldürülmesini istemişlerdi. **2 Eylül 1792**'de Parislilerden oluşan silahlı bir grup hapishaneden diğer bir hapishaneye nakil taşıyan konvoyu saldırmış ve mahkûmları öldürmüştü. Bunun üzerine **Paris, Lyon, Versay, Orléans** gibi yerlerde kalabalık kitleler hapishaneleri bastılar ve mahkûmları imha ettiler.

Cumhuriyet Devri (1792-1795)

Vendee isyanı

Sadece 1793 ile 1794 yılları arasında (Jakoben devrimci diktatörlüğü) 18.000 ile 40.000 arasında kişi [Giyotin](#) ile idam edildi. Cumhuriyet yönetimi millî birliği sağladı ve dış tehdidi etkisiz hale getirdi. [21 Ocak 1793](#)'te dış güçlerle ittifak yaptığı için kral [XVI. Louis](#) idam edildi. [16 Ekim 1793](#)'te kraliçe [Marie Antoinette](#) vatan hainliği suçundan idam edildi.

Terör dönemi

1793-1794 yılları arasında kalan bu döneme Terör Dönemi de denmektedir.

9 Thermidor

Cumhuriyet esaslarına göre yeni bir anayasa hazırlandı. Fakat yasanın gerekleri yeterince ve ağırlaşan şartlar sebebiyle tatbik edilemedi. Zamanla ekonomik durumları normale dönen ve mali açıdan güçlenen halk temsilcileri, parlamentoda çoğunluk sağladılar ve ağır tedbirlerin kaldırılmasını istediler. Böylece 1795'te [Direktuvar](#) idaresi yapıldı.

Bu dönemde icra kuvveti Beşyüzler ve İhtiyarlar Meclisi tarafından seçilecek beş direktuvara bırakıldı. Yasama yetkisi Beşyüzler Meclisi'ne verildi. Millî hâkimiyet esaslarının kullanılması cumhuriyet dönemine göre daha azaltıldı. Millet Meclisi seçimlerine katılmak zengin olmayı gerektirdi. Sonuçta: Devlet yönetimi güçleşti, meclisler arasındaki düşmanlık duyguları arttı, ordu, meclis kavgalarına ve siyasete girdi. Neticede konsüllük idaresine geçilmesine karar verildi.

13 Vendémiaire

Direktuvar hükümeti (1795-1799)

[Direktuvar](#), Fransız Devrimi sonucunda oluşan asıl gücün [direktörlerde](#) olduğu yönetim şeklidir. [Napolyon](#) tarafından yıkılmıştır.

Babeuf Komplosu

Konsül hükümeti (1799-1804)

1799'da [konsüllük](#) idaresi kuruldu. Bu idarede beş direktuvarın yetkileri üç konsüle devredildi ve tüm yetkiler birinci konsüde toplandı. Birinci konsül de General Napolyon Bonapart oldu. Konsül yönetimine geçiş yol açan darbe, Marksist terminolojide burjuva devrimci döneminin sonu olarak değerlendirilir. Bu idare 1804 yılına kadar devam etti. Bundan sonra imparatorluk idaresi başladı.

Yorum

Fransız İhtilali bir yönetim değişikliği değil, bir kültürel değişim olması, onun çeşitli dirençlerle karşılaşmasından kaynaklanmaktadır. Diğer ülkelerde de bunun etkisi farklı boyutta incelenmiş, yukarıda bunun bir isyan, hükümet kurulması gibi çeşitli boyutlar sadece sürecin oluşumudur. Yeni Çağ yerine Yakın Çağ gibi tarihsel tanımlama yerine, bir kültürel değişim boyutu olduğu vurgusu tanımca daha önemlidir.

Ülkemizde 600 yılı aşkın bir İmparatorluğun, yüksek desteklenmesine karşın, burada inancın kişilere değil, fikirlere özgü olduğu, işgal altında iken düşmana silah atılmaması fetvasına karşı fetva olarak Denizli, Acıpayam Müftüleri karşı fetva çıkarmışlardır. Dolayısıyla Padişah/Sultan'a karşı hem Vezirlik makamı, Divan ve diğer yaklaşımların da karşı çıkması ile oluşan bir İstiklal Savaşıdır. Bu bir değişim, Kültürel açıdan yeni Türkiye yaratılmıştır.

Fransız Devrimi'nin sonuçları

- Yıkılmaz diye düşünülen, hatta egemenlik hakkını Tann'dan aldığı iddia edilen mutlak krallıkların yıkılabileceği ortaya çıktı.
- İkel şekli Yunan şehir devletlerinde, gelişmiş şekli İngiltere ve ABD'de görülen demokrasi, Kıta Avrupası'nda da gelişmeye başladı ve Batı medeniyetinin vazgeçilmez unsurlarından biri haline geldi.
- Egemenliğin halka ait olduğu kabul edildi.
- [Milliyetçilik](#) ilkesi, siyasi bir karakter kazanarak, çok uluslu devletlerin parçalanmasında etkili oldu.
- [Eşitlik](#), [özgürlük](#) ve [adalet ilkeleri](#) yaygınlaşmaya başladı.
- Şahsi güçlere, zekâya ve girişim yeteneğine ortam hazırladı.
- Fransız İhtilali, sonuçları bakımından [evrensel](#) olduğundan [Yeniçağ](#)'ın sonu, [Yakın Çağ](#)'ın başlangıcı kabul edildi.
- Dağınık halde bulunan milletler, siyasi birliklerini kurmaya başladılar.
- İnsan Hakları Bildirisi, Fransızlar tarafından dünya çapında bir bildiriye dönüştürüldü.
- Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirlere karşı [Fransız Devrim](#) ve [Napolyon Savaşları](#) (1792-1815) başladı. Önce Fransa ile [Avusturya](#) ve [Prusya](#) arasında başlayan bu savaşlara, daha sonra [İngiltere](#) ve [Rusya](#) da katıldı. Savaşlar [Napolyon](#)'un yenilgiyle sonuçlandı. [Viyana Kongresi](#) ile Avrupa'nın siyasi durumu yeniden düzenlenmiştir. (1815)

Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi

[28 Ağustos 1789](#)'da Fransız Devrimi'nden sonra, [Fransız Ulusal Meclisi](#) tarafından, [Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) kabul ve beyan olundu.

Bildirge; insanların eşit doğduğunu ve eşit yaşamaları gerektiğini, insanların zulme karşı direnme hakkı olduğunu, her türlü egemenlik esasının millete dayalı olduğunu ve mutlak egemenliğin bir kişi ya da grubun elinde bulunamayacağını, devleti idare edenlerin esas olarak millete karşı sorumlu olduğunu, hiç kimsenin dini ve sosyal inançları yüzünden kınanamayacağını söylüyordu.

Yorum

Fransız İhtilalinde oluşan boyutlar kültürel faktörler altında incelenmesi daha olanaklı olmalıdır.

Burada hakların birey, insanlara yönelik olmadığı, millet, gruplara olduğu ve bu açıdan yönetimin yenilenme gereksinimi, yeni gözlenen Protestolar ile anlaşılmalıdır. Belirli güçten

alınan yönetim, yine bu sefer seçimle gelen yönetime verilmesi, birey hakkını sağlamadıkça dengeye ulaşması beklenmemektedir.

11. Civil and political rights¹⁷

From Wikipedia, the free encyclopedia

Civil and political rights are a class of [rights](#) that protect [individuals' freedom](#) from infringement by [governments](#), [social organizations](#), and private individuals. They ensure one's entitlement to participate in the civil and political life of the society and [state](#) without [discrimination](#) or [repression](#).

Civil rights include the ensuring of peoples' physical and mental [integrity](#), [life](#), and [safety](#); protection from discrimination on grounds such as [race](#), [gender](#), [sexual orientation](#), [national origin](#), [color](#), [age](#), [political affiliation](#), [ethnicity](#), [religion](#), and [disability](#);^{[1][2]} and [individual rights](#) such as [privacy](#) and the freedom of [thought](#), [speech](#), [religion](#), [press](#), [assembly](#), and [movement](#).

Political rights include [natural justice](#) (procedural fairness) in [law](#), such as the [rights of the accused](#), including the [right to a fair trial](#); [due process](#); the right to seek redress or a [legal remedy](#); and rights of [participation](#) in [civil society](#) and [politics](#) such as [freedom of association](#), the [right to assemble](#), the [right to petition](#), the [right of self-defense](#), and the [right to vote](#).

Civil and political rights form the original and main part of international [human rights](#).^[4] They comprise the first portion of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) (with [economic, social, and cultural rights](#) comprising the second portion). The theory of [three generations of human rights](#) considers this group of rights to be "first-generation rights", and the theory of [negative and positive rights](#) considers them to be generally [negative rights](#).

History

The phrase "Rights for Civil" is a translation of Latin *jus civis* (rights of a citizen). Roman citizens could be either free (*libertas*) or servile (*servitus*), but they all had rights in law.^[4] After the [Edict of Milan](#) in 313, these rights included the freedom of religion; however in 380, the [Edict of Thessalonica](#) required all subjects of the Roman Empire to profess Catholic Christianity.^[6] Roman legal doctrine was lost during the Middle Ages, but claims of universal rights could still be made based on Christian doctrine. According to the leaders of [Kett's Rebellion](#) (1549), "all bond men may be made free, for God made all free with his precious blood-shedding."^[7]

The earliest traces of civil rights in written form are visible from the cylindrical inscriptions about rights granted to the people by Cyrus the Great of Persia. He is believed to be the first emperor who had shown his keen interest in codifying the rights and freedoms.

Cyrus had conquered Babylon in 539 B.C. He not only ordered his armies not to enslave any person, but also granted freedom of religion, free life & equality. This is all important that clay cylinders of Cyrus & the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations in 1948 are spoken about.

Next to Cyrus Cylinders, [Magna Carta](#) Act is accepted codified document on Civil Rights. British people laid the foundation of Magna Carta by taking out massive protest marches against suppression of their rights by the Monarchy. In 1215, King John accepted about 62 out of 105 demands and that code is popularly known as Magna Carta-1215.

Subsequently, writers of United States' Constitutions were deeply inspired by the basic rights that the Persian Monarch had granted to his subject 2500 years before. And later on, UNO gave due respect to these inscriptions and incorporated them in the Universal Declaration of Human Rights.

In 1789, the people of France stood up in revolt against oppression by the King Louise. Their demands were granted of Equality, Liberty & Fraternity. All the three later on were adopted by French Constitution in 1791.. Besides, French Revolution is considered to be the first revolution that also focused women's rights & liberties.

In the 17th century, [English common law](#) judge Sir [Edward Coke](#) revived the idea of rights based on citizenship by arguing that Englishmen had historically enjoyed [such rights](#). The [Parliament of England](#) adopted the [English Bill of Rights](#) in 1689. It was one of the influences drawn on by [George Mason](#) and [James Madison](#) when drafting the [Virginia Declaration of Rights](#) in 1776. The Virginia declaration is the direct ancestor and model for the [U.S. Bill of Rights](#) (1789).

The removal by legislation of a civil right constitutes a "civil disability". In early 19th century Britain, the phrase "civil rights" most commonly referred to the issue of such legal discrimination against Catholics. In the [House of Commons](#) support for civil rights was divided, with many politicians agreeing with the existing civil disabilities of Catholics. The [Roman Catholic Relief Act 1829](#) restored their civil rights.

In the 1860s, Americans adapted this usage to newly freed blacks. [Congress](#) enacted [civil rights acts](#) in [1866](#), [1871](#), [1875](#), [1957](#), [1960](#), [1964](#), [1968](#), and [1991](#).

Protection of rights

[T. H. Marshall](#) notes that civil rights were among the first to be recognized and codified, followed later by political rights and still later by social rights. In many countries, they are [constitutional rights](#) and are included in a [bill of rights](#) or similar document. They are also defined in [international human rights instruments](#), such as the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and the 1967 [International Covenant on Civil and Political Rights](#).

Civil and political rights need not be codified to be protected. However, most [democracies](#) worldwide do have formal written guarantees of civil and political rights. Civil rights are considered to be [natural rights](#). [Thomas Jefferson](#) wrote in his *A Summary View of the Rights of British America* that "a free people [claim] their rights as derived from the laws of nature, and not as the gift of their [chief magistrate](#)."

The question of to whom civil and political rights apply is a subject of controversy. Although in many countries [citizens](#) have greater protections against infringement of rights than non-citizens, civil and political rights are generally considered to be universal rights that apply to all [persons](#).

According to political scientist Salvador Santino F. Regilme Jr., analyzing the causes of and lack of protection from human rights abuses in the Global South should be focusing on the interactions of domestic and international factors—an important perspective that has usually been systematically neglected in the social science literature.^[8]

Other rights

[Custom](#) also plays a role. Implied or [unenumerated rights](#) are rights that [courts](#) may find to exist even though not expressly guaranteed by written law or custom; one example is the [right to privacy](#) in the [United States](#), and the [Ninth Amendment](#) explicitly shows that there are other rights that are also protected.

The [United States Declaration of Independence](#) states that people have unalienable rights including "Life, Liberty and the pursuit of Happiness". It is considered by some that the sole purpose of government is the protection of life, liberty and property.^[9]

Ideas of [self-ownership](#) and [cognitive liberty](#) affirm rights to choose the food one eats,^{[10][11][12]} the [medicine one takes](#),^{[13][14][15]} the [habit one indulges](#),^{[16][17][18]}

Social movements for civil rights

Civil rights guarantee equal protection under the law. When civil and political rights are not guaranteed to all as part of equal protection of [laws](#), or when such guarantees exist on paper but are not respected in practice, opposition, legal action and even [social unrest](#) may ensue.

Civil rights movements in the United States gathered steam by 1848 with such documents as the Declaration of Sentiment.^{[19][20]} Consciously modeled after the [Declaration of Independence](#), the [Declaration of Rights and Sentiments](#) became the founding document of the American women's movement, and it was adopted at the Seneca Falls Convention, July 19 and 20, 1848.^{[20][full citation needed]}

Worldwide, several [political movements](#) for [equality before the law](#) occurred between approximately 1950 and 1980. These movements had a legal and constitutional aspect, and resulted in much law-making at both national and international levels. They also had an activist side, particularly in situations where violations of rights were widespread. Movements with the proclaimed aim of securing observance of civil and political rights included:

- the [civil rights movement](#) in the United States, where rights of black citizens had been violated;
- the [Northern Ireland Civil Rights Association](#), formed in 1967 following failures in this province of the [United Kingdom](#) to respect the Roman Catholic minority's rights; and
- movements in many Communist countries, such as the [Prague Spring](#) and [Charter 77](#) in [Czechoslovakia](#) and the uprisings in Hungary.

Most civil rights movements relied on the technique of [civil resistance](#), using [nonviolent](#) methods to achieve their aims.^[21] In some countries, struggles for civil rights were accompanied, or followed, by [civil unrest](#) and even armed rebellion. While civil rights movements over the last sixty years have resulted in an extension of civil and political rights, the process was long and tenuous in many countries, and many of these movements did not achieve or fully achieve their objectives.

Problems and analysis

Questions about civil and political rights have frequently emerged. For example, to what extent should the government intervene to protect individuals from infringement on their rights by other [individuals](#), or from [corporations](#)—e.g., in what way should [employment discrimination](#) in the [private sector](#) be dealt with?

[Political theory](#) deals with civil and political rights. [Robert Nozick](#) and [John Rawls](#) expressed competing visions in Nozick's *Anarchy, State, and Utopia* and Rawls' *A Theory of Justice*. Other influential authors in the area include [Wesley Newcomb Hohfeld](#), and [Jean Edward Smith](#).

First-generation rights

First-generation rights, often called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally civil and political in nature, as well as strongly [individualistic](#): They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, [freedom of speech](#), the [right to a fair trial](#), (in some countries) the [right to keep and bear arms](#), [freedom of religion](#), [freedom from discrimination](#), and [voting rights](#). They were pioneered in the [United States](#) by the [Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

The civil rights movement was a struggle for social justice that took place mainly during the 1950s and 1960s for blacks to gain equal rights under the law in the United States. In 1868, the 14th amendment to the constitution gave blacks equal protection under the law. In the 1960s, Americans who knew only the potential of "equal protection under the law" expected the president, the Congress, and the courts to fulfill the promise of the 14th Amendment.

Yorum

Demokrasi ile Birey Hakları kavramı ayrılmaktadır, seçim ile demokrasi olduğu söylenebile, kişilik hakları topluma bakılarak, "Ortak Akıl, Toplum Görüşü, Mahalle Baskısı, Jüri Kararı" adı altında yok edilemez, edilmemeli, rıza ve karar kişiye bırakılmalıdır. Ancak kanun ile kişi hakları engellenebilir, düzenlemeler ile olamaz. Yaşam Hakkı ancak mukayese bile edilemez. Hasta Hakları Yönetmeliğinde de "rıza şartı aranmayan durumlar" dışında geçerli olamaz. Kanunların hukuk, Danıştay tarafından denetlenmesi söz konusu olması, Anayasa'ya ve Avrupa Konsey görüşüne uygun olacağı için, artık eski boyut, idarenin yaptığı doğru ve birey uyarılmadıkça geçerli kabul edilmemektedir.

Birey Hakkı ve bireyin bağımsızlığı, kamu/devlet, sosyal organizasyonlar ve diğer kişilerce herhangi bir boyutta bozulamaz (infringement), kişiliği herhangi bir ayırım yaparak, baskılayarak ele alınamaz.

Fiziksel v ruhsal, akılcı özelliklerinin bozulmaz, gerçek ve yaşam ile güvenliği temelinde olması, herhangi bir ayırım (cins, ırk, cinsel uyumu, milliyeti, rengi, yaşı, politik yaklaşımı, etnik kökeni, inancı, engelli durumu) yapılamayacağı, kişilik hakları; özgün, özel durumu, düşünceleri, konuşması, inanışları, basın-yayın, yazılı ifadeleri, derneklere katılması ve davranışları, zarar ve suç olmadığı sürece bireysel, kişilik haklarıdır.

Politik hakları; doğal kanuni adalet, itham edilince iddianın ispatı (trafik cezası için somut dijital veri/resim olmalıdır), yargılanma hakkı (suç cezasının ancak bağımsız yargı tarafından yapılması), oylama, kanaatini belirtmek ve savunma hakkı vardır.

1948 İnsan Hakları Bildirgesi ile ekonomik, sosyal ve kültürel hakları tanınmalı, üçüncü jenerasyon insan hakları boyutuna taşınmalıdır.

İlk jenerasyon haklarda, negatif ve pozitif haklar dikkate alınmakta, genellikle negatif haklar dikkate alınmaktadır.

Birey, kişilik hakları, yasal açıdan eşit korunma altındadır. Ancak, eşit koruma için garantisi yoktur. Kâğıt olarak var, ancak, pratikte etkisi sağlanamamaktadır. Amerika’da zenciler (Afrika Kökenliler) ve Kuzey İrlanda için bağımsızlık boyutudur.

Birçok sivil hareketler, sosyal direnç, zorlama olmadan, huzursuzluk yaratmaları ile karşı çıkabilmektedirler. Buna karşın çoğu amaçlarına ulaşamamışlardır.

Birey Hakları ile Politik Haklar çoğunlukla çakışmaktadır.

İlk jenerasyon haklar “mavi haklar” olarak tanımlanmaktadır ki Magna Carta gibi belirtilenlere uymaktadır. 1948 ve 1953 Bildirgeleri de benzer boyutlardadır.

12. www.equalityhumanrights.com¹⁸

What human rights are covered by the Act?

The Act sets out your human rights in a series of ‘Articles’. Each Article deals with a different right. These are all taken from the ECHR and are commonly known as ‘the Convention Rights’:

- [Article 2: Right to life](#)
- [Article 3: Freedom from torture and inhuman or degrading treatment](#)
- [Article 4: Freedom from slavery and forced labour](#)
- [Article 5: Right to liberty and security](#)
- [Article 6: Right to a fair trial](#)
- [Article 7: No punishment without law](#)
- [Article 8: Respect for your private and family life, home and correspondence](#)
- [Article 9: Freedom of thought, belief and religion](#)
- [Article 10: Freedom of expression](#)
- [Article 11: Freedom of assembly and association](#)
- [Article 12: Right to marry and start a family](#)
- [Article 14: Protection from discrimination in respect of these rights and freedoms](#)
- [Protocol 1, Article 1: Right to peaceful enjoyment of your property](#)
- [Protocol 1, Article 2: Right to education](#)
- [Protocol 1, Article 3: Right to participate in free elections](#)
- [Protocol 13, Article 1: Abolition of the death penalty](#)

Articles 1 and 13

Articles 1 and 13 of the ECHR do not feature in the Act. This is because, by creating the Human Rights Act, the UK has fulfilled these rights.

For example, Article 1 says that states must secure the rights of the Convention in their own jurisdiction. The Human Rights Act is the main way of doing this for the UK.

Article 13 makes sure that if people’s rights are violated they are able to access effective remedy. This means they can take their case to court to seek a judgment. The Human Rights Act is designed to make sure this happens.

What does the Act do?

The Act has three main effects:

1. You can seek justice in a British court

It incorporates the rights set out in the European Convention on Human Rights (ECHR) into domestic British law. This means that if your human rights have been breached, you can take your case to a British court rather than having to seek justice from the European Court of Human Rights in Strasbourg, France.

2. Public bodies must respect your rights

It requires all public bodies (like courts, police, local authorities, hospitals and publicly funded schools) and other bodies carrying out public functions to respect and protect your human rights.

3. New laws are compatible with Convention rights

In practice it means that Parliament will nearly always make sure that new laws are compatible with the rights set out in the European Convention on Human Rights (although ultimately Parliament is sovereign and can pass laws which are incompatible). The courts will also, where possible, interpret laws in a way which is compatible with Convention rights.

Find out more about human rights and how they play a part in our everyday lives: [what are human rights?](#)¹⁷

13. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>¹⁹

1. [Introductory Text](#)

2. [Introduction](#)
 1. [1. The Convention Rights.](#)
 2. [2. Interpretation of Convention rights.](#)
3. [Legislation](#)
 1. [3. Interpretation of legislation.](#)
 2. [4. Declaration of incompatibility.](#)
 3. [5. Right of Crown to intervene.](#)
4. [Public authorities](#)
 1. [6. Acts of public authorities.](#)
 2. [7. Proceedings.](#)
 3. [8. Judicial remedies.](#)
 4. [9. Judicial acts.](#)
5. [Remedial action](#)
 1. [10. Power to take remedial action.](#)
6. [Other rights and proceedings](#)
 1. [11. Safeguard for existing human rights.](#)
 2. [12. Freedom of expression.](#)
 3. [13. Freedom of thought, conscience and religion.](#)
7. [Derogations and reservations](#)
 1. [14. Derogations.](#)
 2. [15. Reservations.](#)
 3. [16. Period for which designated derogations have effect.](#)
 4. [17. Periodic review of designated reservations.](#)
8. [Judges of the European Court of Human Rights](#)
 1. [18. Appointment to European Court of Human Rights.](#)
9. [Parliamentary procedure](#)
 1. [19. Statements of compatibility.](#)
10. [Supplemental](#)
 1. [20. Orders etc. under this Act.](#)
 2. [21. Interpretation etc.](#)
 3. [22. Short title, commencement, application and extent.](#)

14. Article 2: Right to life²⁰

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which the penalty is provided by law.
2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:

- in defence of any person from unlawful violence
- in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained, and
- in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Article 2 protects your right to life

Article 2 of the [Human Rights Act](#) protects your right to life.

This means that nobody, including the Government, can try to end your life. It also means the Government should take appropriate measures to safeguard life by making laws to protect you and, in some circumstances, by taking steps to protect you if your life is at risk.

Public authorities should also consider your right to life when making decisions that might put you in danger or that affect your life expectancy.

If a member of your family dies in circumstances that involve the state, you may have the right to an investigation. The state is also required to investigate suspicious deaths and deaths in custody.

The courts have decided that the right to life does not include a right to die.

Yorum

İnsan Hakları temelinde yeni yasal düzenlemeler ile bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik vurgusunun hukuksal boyutta olduğu görülmektedir. Başlıcaları:

- 1.Yaşam Hakkı, 2.İşgence yasaktır ve insan hakları korunmalı, insancıl olmayanların yasağı,
- 3.Esaret ve güç kullanım yasaktır, 4.Bağımsızlık ve güvenlik temel ilkelere dendir, 5.Adaletli, hak edişe göre, adil yargılanma hakkı, 6.kanun dayanağı olmadan ceza verilemez, yasak ancak kanunun yasakladığı olabilir, 7.özel yaşamı ve hayatının korunması, aile, ev ve ilişkilerinin saygı duyulmalıdır, 8.Düşünme, inanış ve din konusunda bağımsızdır, ancak bu başkasını etkilemek, ikna ve zorlama yasağını da beraberinde getirmektedir, propaganda yasaktır, 9.İfade etme, yorumlama ve düşünce belirtmesi serbesttir, kısaca veri doğru ve kanıtı olmalı, yorum ise hür ve bağımsızdır, 10.demek ve birlik kurma, üye olma serbestliği, 11.Evlenme ve aile kurma hürriyeti, 12.ayırım yasağı, eşitlik olmalı, haklara ve bağımsızlığına hürmet edilmelidir. Protokoller de: a)sulh içinde olmak, benliği, kişiliğinin haklarına uyum, saygı, b)Eğitim hakkı, c)serbest seçin hakkı, d)ölüm cezasının kaldırılması.

İnsan Haklarının ilk basamağında, yaşan hakkı ile, bu hakkın, insan olma varlığının, hiçbir şekilde etkilenmemesi gerektiği, yasalarla korunması öne alınmaktadır. Bu yeni bir Kültürel Boyut olmakta, ilk maddeler olarak; "*PART I The Convention Rights and Freedoms: a) Article 2 Right to life: 1. Everyone's right to life shall be protected by law. No... 2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in.*" insanın, birey olarak haklarının üstte tutulduğu, toplum, grup veya diğer etkileşimden ayrı tutulduğu, sadece aydınlatma, bilgilendirme ile rıza öne alınmaktadır.

Evlilik durumu örnek verilebilir; görevlinin söylediği "*kendi rızanız ve isteğiniz ile, evlenmek üzere, ayrı, ayrı yazılı başvurduanız, bizler de bir engel olmadığını saptadık, burada şehitler huzurunda kendi rızanız ile, başkasının baskısı olmadan, evlenmeyi kabul ediyor musunuz, birbirinizi karı-koca olarak kabul ediyor musunuz? Ahmet kızı, Ayşe'den doğma, Mehmet Yaşar Evet ediyorum, siz Hasan'ın kızı, Fatma'dan doğma Elif Görür, Evet ediyorum, şahitler de duyduanız, onaylıyor musunuz? Yazılı olarak imzalıdıktan sonra, biz de Kanunun bize verdiği yetki ile bu işlemi onaylıyorum* demektedirler. Onay, rızaların hukuksal ve yasalar gereği olması ile olmaktadır. Rıza, onay ile yer alamaz, onam tanımının yasada yeri yoktur, bu açıdan kanuni değil, hukukta yeri olamaz.

Yasal düzenleme ile oluşan boyut; 1)Mahkemelerde adaletin oluşması, birey sorumlu ise, buna göre kişinin hakkı öne alınması, hak edişe göre yaklaşım, cezanın somut, zarar ve rıza dışı olması ile oluşması gerçek üzere yapılanma, 2)Toplumun birey haklarına saygısı ve haklara uyumunu sağlamakta, hiçbir gücün, kişilik hakları üstünde olamayacağı vurgusu vardır, 3)Yeni yasalar, birey hakkı üzerinde yeniden yapılanmalıdır. Toplum değil, İnsan Haklarına göre, kişilerin hakları üstünlüğü üzerinde olmalıdır. Bu açıdan Türkiye, Anayasa Mahkemesine kişisel başvuru hakkı tanınması ötesinde, CUMUK; Ceza Usulü Muhakemesi Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Ticaret Kanunu dahil, tüm yasalar bunun üzerine yeniden yapılanmıştır.

Belirgin bulgu olarak trafikte artık cezalar mutlaka resim kanıtı ile olmakta, uyarı yapılmadan hız cezası verilmemekte, makbuz kesilmemektedir.

Özet olarak 2006 yılından itibaren Evren yeni bir kültürel yapıya girmiştir, birçok kişi bunun algısında değildir. Bilgi çağı çoktan birey hakkına göre değişmiştir, kişilik hakkını çiğneyeni bilgi olarak sunamazsınız, aileler çocuklarının fotoğraflarını bile paylaşması, mahkemeler tarafından yasak, kişilik haklarını ifşa etmek gibi nedenle suç kabul edilmektedir. Aileler çocuklarına kızamaktadırlar. Birçok Anayasa Mahkemesi, İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının yorumlamasını başka açıdan yapanların, konuyu algılamadıkları görülmektedir.

Sınavlarda yazılı sorular dışında sözlü olanlarda da soruyu kitaptan kendisinin seçmesini öneriyorum, ancak bunun Tıp Bilimi açısından gerekçe ve değerlendirmesini yapması, olgu bazına indirmelidir. Tüm 10kişi aynı anda alınarak, bir gün süren bir süreçte, çay, kahve ve yemek dahil bir blok süre geçmekte idi. Hatalarını gösteriyor, tam 100 puan olan durum ile kendi verdiği cevabı irdelemesi istiyorum. Buna göre kendisi puan veriyor, servis çalışması ile ekleme yapıyorum. Genel durum, öğrencilerin kendilerini daha ağır cezalandırdığı, bu açıdan %20-25 ekleme yapmak zorunda kaldığımı biliyorum. Bu konuda geniş yasal boyut ile kitapçık yazarak Dekanlığa ilettim. Amacı, benim kişilere bol ve gereksiz fazla verdiğim iddiası yerine gerçek modern eğitim örneğini sunmak idi.

15. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006²¹

A2006-3

Schedule 1 Consequential amendments

Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005

Part 1.4 Public Advocate Act 2005

The Legislative Assembly for the Australian Capital Territory enacts as follows:

1 Name of Act
This Act is the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*.

2 Commencement
This Act commences on the day after its notification day.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

3 Legislation amended
This Act amends the *Human Rights Commission Act 2005*.
Note This Act also amends the following legislation:
· *Health Records (Privacy and Access) Act 1997*
· *Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005*
· *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005*
· *Public Advocate Act 2005*.

4 Section 2
substitute
2 Commencement
(1) This Act commences on a day fixed by the Minister by written notice.
Note 1 The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day
Note 2 A single day or time may be fixed, or different days or times may be fixed, for the commencement of different provisions
(2) The Legislation Act, section 79 (Automatic commencement of postponed law) does not apply to this Act.

Schedule 1 Consequential amendments
Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997
[1.1] New part 10
Part 10 Transitional—Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006
50 Transitional—effect of Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)
(1) The *Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)* A2005-63 is taken to have always had effect as if each amendment of the dictionary were an amendment of section 4.
(2) This section is a law to which the Legislation Act, section 88 (Repeal does not end effect of transitional laws etc) applies.
51 Expiry—pt 10
This part expires on the day after the day it commences.

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005
[1.2] Section 2
substitute
2 Commencement
This Act commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005
[1.3] Section 2 (2)
substitute
(2) The following amendments in schedule 1 commence on the commencement of the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*:
· amendment 1.92
· amendment 1.93
· amendment 1.94
· amendment 1.95
· amendment 1.97
· amendment 1.100.
(3) The remaining provisions commence on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

[1.4] Schedule 1, amendment 1.93
substitute
[1.93] Section 4, definitions of health record, health service, health service provider, immediate family member, medical board, personal health information, record, record keeper and registration board
omit
[1.5] Schedule 1, amendment 1.95, new section 4B, note 1
omit
the offences against section 23
substitute
all offences against this Act

[1.6] Schedule 1, amendment 1.100, new dictionary, definitions of commission, consumer, disability and guardian
omit
[1.7] Schedule 1, new amendments
in part 1.6, insert
[1.100A] Dictionary, definition of commissioner
omit
[1.100B] Dictionary, new definition of commission
insert
commission means the human rights commission.
[1.100C] Dictionary, definition of disability
substitute
disability—see the *Human Rights Commission Act 2005*, section 8 (2).

Part 1.4 Public Advocate Act 2005
[1.8] Section 2

substitute

2 Commencement

(1) This Act (other than section 11 (2)) commences on 1 March 2006.

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

(2) Section 11 (2) commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.

Endnotes

1 Presentation speech

Presentation speech made in the Legislative Assembly on 14 February 2006.

2 Notification

Notified under the Legislation Act on 22 February 2006.

3 Republications of amended laws

For the latest republication of amended laws, see www.legislation.act.gov.au.

I certify that the above is a true copy of the Human Rights Commission Legislation Amendment Bill 2006, which was passed by the Legislative Assembly on 16 February 2006.

Clerk of the Legislative Assembly

Yorum

2006 İnsan Hakları tanımlamasının metni yukarıda sunulmaktadır. Daha önce bu konu işlenmiştir.

16. HTS (Harmonized Tariff Schedule) AND FREEDOMS²²

ARTICLE 2 Right to life 1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law. 2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary: (a) in defence of any person from unlawful violence; (b) in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained; (c) in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

ARTICLE 5 Right to liberty and security 1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law: (a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court; (b) the lawful arrest or detention of a person for noncompliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law; (c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so; (d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority; (e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants; (f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition. 2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.

3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1 (c) of this Article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial. 4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful. 5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this Article shall have an enforceable right to compensation.

ARTICLE 6 Right to a fair trial 1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice. 2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law. 3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

(a) to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him; (b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence; (c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require; (d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him; (e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Yorum

Bağımsızlık konusunda temel alınanlar, birey olarak belirtilmektedir, kurum, toplum, halk olarak yaklaşım bulunmamaktadır;

- 1) Yaşam Hakkı: Her bireyin yaşam hakkının kanunla korunması söz konusudur.
- 2) Hiçbir kimse, hiçbir gerekçe ile bu yaşam hakkını tartışmaya bile açamaz
- 3) Bağımsızlık ve güvenlik hakkı önemlidir. Yasa/kanunlarla ile korunmaktadır.
- 4) Yargılanmanın bireysel açıdan, birey sorumluluğu ile ancak mahkemeler tarafından yapılacağı, suçun kanuni, yazılı olduğu, tartışma, geleneklere bağımlı olmayacağı, kanıtı dayalı olacağı da vurgulanmaktadır.

5) Bireye ancak bilgilendirme, aydınlatma yapıldıktan sonra, rızası olursa, kişilik, bedensel ve diğer yaklaşımlar yapılabileceği, kanunlarla bunun dışında yapılmayacağı, Yaşam Hakkı dışında temel olarak bilgilendirme ve rıza şartı gereklidir. Kısaca tüm hukuk, yasal düzenleme, halk, toplum değil, birey ve birey hakkı temelinde yapıldığı görülmelidir.

Bu bir kültürel değişimdir, toplumun buna uyumu zaman alacağı değil, karşı olanların yasal mahkemeler tarafından davayı kaybetmeleri ile ancak algılayabilecekleri sanılmaktadır. Ancak onların yargısı "hukuk yok, haklarımız gasp ediliyor" denilerek, insanları fert olarak zulüm yapabileceklerini sanmaktadırlar. Artık, kalıp, kural değil, bireyin rızası esastır.

17. The European Court of Human Rights²³

The European Court of Human Rights (ECHR and ECtHR) was established in 1959. The Court has 47 judges, one from each Member State.

The object of the Court is to ensure observance of the European Convention on Human Rights (ECHR) by members of the Council of Europe. The Court examines applications from both individual citizens and states alleging human rights violations. In recent years, the Court has passed more than 1,000 judgments annually.

A state is obligated not only in relation to the rulings passed against the state itself; all European states that have signed up to the Convention are under obligation to keep abreast of the rulings passed by the Court. In this way, the states are required to adjust their legislation and case law to bring them into line with the Court's rulings.

Denmark has been ruled against in several cases before the European Court of Human Rights, which sits in Strasbourg.

You have the right to complain to the European Court of Human Rights

Complaints may not be brought directly before the ECHR as a first instance.

Cases must first be closed by all of the state's own national complaint and appeal bodies. If a case is then brought before ECHR it must be described. This description must contain:

- a brief presentation of the complaint
- citation of the rights and/or freedoms alleged to have been violated
- a listing of the administrative and/or legal rulings passed by national authorities on the case.

The Court's central office acknowledges receipt of all applications. When the central office replies, it may request further information on the case. If the central office finds that the complaint (known as an 'application') is not admissible for examination by the Court, the applicant will be notified.

There is no requirement for legal representation when lodging a complaint, but if a case is found admissible for examination by the Court, the applicant must as a rule be represented by a lawyer.

Court procedure

When a complaint is received, it is registered with the ECHR as a formal complaint (application). From then on, the case is accessible to the public unless the ECHR decides that the case or parts of it should be subject to non-disclosure. An applicant may, however, request that their identity not be disclosed.

If the case is not dismissed, it will be examined by a so-called Chamber. The Chamber, composed of seven judges, requests the opinion of the Government concerned on the case. It may also summon the applicant and the state to a public hearing where the parties may put their positions forward.

In most cases, the Chamber will seek to bring about a 'friendly settlement' between the applicant and the Government. If this can be achieved, the Chamber closes the case by making a decision which describes the case and its resolution.

If settlement proves impossible, the Chamber must deliver a judgment. The case may also be sent before the Grand Chamber if the case raises an important question concerning interpretation of the European Convention on Human Rights, although this may be denied by the state or the applicant.

Appealing judgments by the Chamber

If the state or complainant assert that the Chamber's judgment is incorrect, they may each within three months after the judgment request that the case be sent before the Grand Chamber. A panel of five of the Grand Chamber's seventeen judges then decide whether to examine the case.

For citizens seeking to lodge a complaint, the Danish Institute for Human Rights recommends consulting the guidelines on the Danish Ministry of Justice website (in Danish) or the notes for applicants and the admissibility checklist in English on the website of the ECHR.

Yorum

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini kabul eden ülkelerden biri Türkiye olup, herhangi bir iddiası olan buraya başvurabilir.

Ermeni soykırım iddiasını buraya taşımış, ancak olmadığı kararı çıkmış, bu son 2015 yılında yinelenen bir karar olmuştur. Burada Ermenistan gerçek delil sunmamakta, propaganda malzemeleri ile dava açmaya çalışmaktadır. Vatan toprağı olan bir yerden, yine başka hudutları içinde, daha avantajlı olarak yerleştirme işlemidir. Yok olduğu söylenenlerin, başka ülkelere göç ettiği anlaşılmakta, resmi rakam 33000 kişi olup, bu dönemde Kuş gribi nedeni ile Avrupa'da 16 milyon, Osmanlıda da 2,5 milyon kişi öldüğü sanılmaktadır. Kusurlu görülen devlet memurları dahil 127 kişi idama mahkûm edilmiştir.

İnsan Haklarının temel aldığı esaslar: a) civil liberties, birey haklarındaki bağımsızlık, b) bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunmasıdır. Ülkemizde Anayasal değişiklik ile Anayasa Mahkemesine de bireysel başvuru hakkı sağlanmıştır.

18. Three generations of human rights²⁴

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The division of [human rights](#) into **three generations** was initially proposed in 1979 by the [Czech](#) jurist [Karel Vasak](#) at the [International Institute of Human Rights](#) in [Strasbourg](#). He used the term at least as early as November 1977.^[1] Vasak's theories have primarily taken root in European law. His divisions follow the three watchwords of the [French Revolution: Liberty, Equality, Fraternity](#). The three generations are reflected in some of the rubrics of the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).^[citation needed] The [Universal Declaration of Human Rights](#) includes rights that are thought of as second generation as well as first generation ones, but it does not make the distinction in itself (the rights listed are not in specific order).

First-generation human rights

First-generation human rights, sometimes called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally [civil and political](#) in nature: They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, the [right to life, equality before the law, freedom of speech](#), the [right to a fair trial, freedom of religion](#), and [voting rights](#). They were pioneered by the [United States Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

Second-generation human rights

Second-generation human rights are related to equality and began to be recognized by governments after [World War II](#). They are fundamentally [economic, social, and cultural](#) in nature. They guarantee different members of the citizenry equal conditions and treatment. Secondary rights would include a [right to be employed in just and favorable condition](#), rights to [food, housing](#) and [health care](#), as well as [social security](#) and [unemployment benefits](#). Like first-generation rights, they were also covered by the Universal Declaration of Human Rights, and further embodied in Articles 22 to 28 of the Universal Declaration, and the [International Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights](#).

In the United States of America, President [Franklin D. Roosevelt](#) proposed a [Second Bill of Rights](#), covering much the same grounds, during his State of the Union Address on January 11, 1944. Today, many nations, states, or groups of nations have developed legally binding declarations guaranteeing comprehensive sets of human rights, e.g. the [European Social Charter](#).

Some states have enacted some of these economic rights, e.g. the state of [New York](#) has enshrined the [right to a free education](#),^[23] as well as "the right to [organize](#) and to [bargain collectively](#)",^[4] and [workers' compensation](#),^[5] in its [constitutional law](#). These rights are sometimes referred to as "[red](#)" rights. They impose upon the government the duty to respect and promote and fulfill them, but this depends on the availability of resources. The duty is imposed on the state because it controls its own resources. No one has the direct [right to housing](#) and [right to education](#). (In [South Africa](#), for instance, the right is not, *per se*, to housing, but rather "to have access to adequate housing",^[6] realised on a progressive basis.^[7])

The duty of government is in the realization of these positive rights.

Third-generation human rights

Third-generation human rights are those rights that go beyond the mere civil and social, as expressed in many progressive documents of [international law](#), including the 1972 [Stockholm Declaration](#) of the [United Nations Conference on the Human Environment](#), the 1992 [Rio Declaration](#) on Environment and Development, and other pieces of generally aspirational "[soft law](#)".

The term "third-generation human rights" remains largely unofficial, just as the also-used moniker of "[green](#)" rights, and thus houses an extremely broad spectrum of rights, including:

- [Group and collective rights](#)
- Right to [self-determination](#)
- [Right to economic and social development](#)
- Right to a [healthy environment](#)
- Right to [natural resources](#)
- Right to [communicate](#) and [communication rights](#)
- Right to participation in [cultural heritage](#)
- Rights to [intergenerational equity](#) and [sustainability](#)

The [African Charter on Human and Peoples' Rights](#) ensures many of those: the right to self-determination, right to development, right to natural resources and right to satisfactory environment.^[8] Some countries also have constitutional mechanisms for safeguarding third-generation rights. For example, the Hungarian [Parliamentary Commissioner for Future Generations](#),^[9] the [Parliament of Finland's Committee for the Future](#), and the erstwhile [Commission for Future Generations](#) in the Knesset in Israel.

Some international organizations have offices for safeguarding such rights. An example is the [High Commissioner on National Minorities](#) of the [Organization for Security and Co-operation in Europe](#). The [Directorate-General for the Environment](#) of the European Commission has as its mission "protecting, preserving and improving the environment for present and future generations, and promoting sustainable development".

A few jurisdictions have enacted provisions for [environmental protection](#), e.g. New York's "forever wild" constitutional article,^[10] which is enforceable by action of the [New York State Attorney General](#) or by any citizen [ex rel](#) with the consent of the [Appellate Division](#).^[11]

Commentary

[Maurice Cranston](#) argued that *scarcity* means that supposed second-generation and third-generation rights are not really rights at all.^[12] If one person has a right, others have a duty to respect that right, but governments lack the resources necessary to fulfill the duties implied by citizens' supposed second- and third-generation rights.

Charles Kesler, a professor of government at [Claremont McKenna College](#) and senior fellow of the [Claremont Institute](#), has argued that second- and third-generation human rights serve as an attempt to cloak political goals, which the majority may well agree are good things in and of themselves, in the language of rights, and thus grant those political goals inappropriate connotations. In his opinion, calling socio-economic goods "rights" inherently creates a related concept of "duties", so that other citizens have to be coerced by the government to give things to other people in order to fulfill these new rights. He also has stated that, in the US, the new rights create a "nationalization" of political decision-making at the federal level in violation of federalism.^[13] In his book *Soft Despotism, Democracy's Drift*, Paul Rahe, the Charles O. Lee and Louise K. Lee Chair in Western Heritage at [Hillsdale College](#), wrote that focusing on equality-based rights leads to a subordination to the initial civil rights to an ever-expanding government, which would be too incompetent to provide for its citizens correctly and would merely seek to subordinate more rights.^[14]

19th century philosopher [Frederic Bastiat](#) summarized the conflict between these *negative and positive rights* by saying: M. de Lamartine wrote me one day: "Your doctrine is only the half of my program; you have stopped at liberty; I go on to fraternity." I answered him: "The second half of your program will destroy the first half." And, in fact, it is quite impossible for me to separate the word "fraternity" from the word "voluntary". It is quite impossible for me to conceive of fraternity as legally enforced, without liberty being legally destroyed, and justice being legally trampled underfoot.^[15]

Economist [Friedrich Hayek](#) has argued that the second generation concept of "social justice" cannot have any practical political meaning:

No state of affairs as such is just or unjust: it is only when we assume that somebody is responsible for having brought it about ... In the same sense, a *spontaneously working market*, where prices act as guides to action, cannot take account of what people in any sense need or deserve, because it creates a distribution which nobody has designed, and something which has not been designed, a mere state of affairs as such, cannot be just or unjust. And the idea that things ought to be designed in a "just" manner means, in effect, that we must abandon the market and turn to a *planned economy* in which somebody decides how much each ought to have, and that means, of course, that we can only have it at the price of the complete abolition of personal liberty.^[16]

[New York University School of Law](#) professor of law [Jeremy Waldron](#) has written in response to critics of the second-generation rights:

In any case, the argument from first-generation to second-generation rights was never supposed to be a matter of conceptual analysis. It was rather this: if one is really concerned to secure civil or political liberty for a person, that commitment should be accompanied by a further concern about the conditions of the person's life that make it possible for him to enjoy and exercise that liberty. Why on earth would it be worth fighting for this person's liberty (say, his liberty to choose between A and B) if he were left in a situation in which the choice between A and B meant nothing to him, or in which his choosing one rather than the other would have no impact on his life?^[17]

[Hungarian socialist and political economist Karl Polanyi](#) made the antithetical argument to Hayek in the book *The Great Transformation*. Polanyi wrote that an uncontrolled free market would lead to repressive economic concentration and then to a co-opting of democratic governance that degrades civil rights.^[18]

The [World Conference on Human Rights](#) opposed the distinction between *civil and political rights* (negative rights) and *economic, social and cultural rights* (positive rights) that resulted in the [Vienna Declaration and Programme of Action](#) proclaiming that "all human rights are universal, indivisible, interdependent and interrelated".^[19]

Yorum

İlk jenerasyon İnsan Hakları; "mavi" haklar olarak tanımlanmaktadır. Birey ve politik haklar bütünlük içindedir. Koruma, negatif koruma olarak tanımlanmaktadır. Başlıca vurgulananlar; yaşam hakkı, yasadan önce eşitlik, konuşma hürriyeti, adaletli yargılanma, inanç bağımsızlığı, oy atma hakkı belirtilmektedir.

İkinci jenerasyon İnsan Hakları; 2. Dünya Savaşı sonrasında, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar doğal olarak sağlanmaktadır. Haklar ayrıca; çalışma hakkı, iyi, insancıl durumda olma hakkı, yiyecek, evi olması, sağlık bakımı, sosyal güvenlik ve işsizlik durumundan faydalanma getirilmiştir.

Üçüncü jenerasyon İnsan Hakları; Ek diğer boyutlarda 1972 Stockholm Bildirgesi ile tanımlanmıştır. Burada çevre sağlığı, "yeşil" ışık olarak tanımlanmaktadır. Haklar geniş boyuta taşınmıştır. Bunlar; Kolektif Hakları ve Grupları: 1)Kendi geleceği ve benliğini kendisinin karar vermesi, 2)ekonomik ve sosyal gelişimine hakkı olması, 3)sağlıklı çevre olması, 4)doğal kaynaklar hakkı olması, 5)iletişim ve ilişkide buluma hakkı, 6)kültürel geçmiş ve geleceğe katılma hakkı, 7)jenerasyonlar arasında eşitlik ve devamlılığıdır.

İlk ve ikinci jenerasyon hakları durumsal haklardır. Kişinin bireysel hakkı açısından öne alınmaktadır.

19. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs²⁵

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE)** is a [committee of the European Parliament](#) that is responsible for protecting [civil liberties](#) and [human rights](#), including those of [minorities](#), as listed in the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).

Its current chair, elected on 10 July 2019, is [Juan Fernando López Aguilar](#), member of the [S&D political group](#).^[1]

Responsibilities

Specifically, the committee deals with [data protection](#) issues; asylum, migration, and "integrated management of the common borders"; and the [EU approach to criminal law](#)", including police and judicial cooperation and [terrorism](#), all while ensuring that the principles of [subsidiarity](#) and [proportionality](#) are respected.^[2] Additionally, it oversees several [agencies of the European Union](#), including the [European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction](#) and the [European Union Agency for Fundamental Rights](#), [Europol](#), [Eurojust](#), the [European Police College](#) (Cepol), the [European Public Prosecutor's Office](#) and other such agencies.^[2] However, its purview does not include gender-based discrimination, which is overseen by the [Committee on Women's Rights and Gender Equality](#), and [employment discrimination](#), which is overseen by the [Committee on Employment and Social Affairs](#).^[3]

Controversy

[Udo Voigt](#), the former leader of the far-right [National Democratic Party of Germany](#) (NPD) who has praised [Adolf Hitler](#), joined the committee as a non-attached member in July 2014,^[4] sparking outrage from [European Parliament President Martin Schulz](#), the [European Jewish Congress](#), and the [European Network Against Racism](#), among others. [Jan Philipp Albrecht](#), a German [Green Party](#) member and vice chair of the committee, expressed doubt about Voigt's ability to significantly influence the legislative process, but he did concede that "his presence could lead the public to question the European Parliament".^[5]

Yorum

Birey bağımsızlığı ve insan hakları konusundaki izlem ve takip boyutu olmaktadır. Buna karşın Avrupa Parlamentosunun bu yapıya karşı bir duruş sergilediği tartışması da olduğu bilinmelidir.

20. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment²⁶

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment**, or **Stockholm Declaration**, was adopted June 16, 1972 by the [United Nations Conference on the Human Environment](#) at the 21st plenary meeting as the first document in international [environmental law](#) to recognize the right to a healthy [environment](#). In the declaration, the nations agreed to accept responsibility for any environmental effects caused by their actions.^[1]

Breakdown of Declaration

Within the document, seven proclamations cover the global nature of environmental problems and state that they will require extensive cooperation among nations to resolve.^[2] These proclamations conclude that efforts for environmental preservation and improvement will benefit all people and their posterity.^{[2][3]} The declaration then states twenty-six principles to guide the nations through their responsibilities. The action plan is split into three categories including an environmental assessment called Earthwatch, environmental management, and 109 supporting measures.^{[2][3]}

Yorum

İnsan Hakları konusunda "Çevre Sağlığı" boyutu da bu grup içinde, birey haklarında ele alınmaktadır. Ancak kabul etmeyen ülkelerde olmuştur.

Türk Ceza Kanununun İlk Maddesinde bu konuda yer almaktadır. Öncelikle kişi hak ve özgürlüğü belirtilmektedir ki bunun yasalar boyutuna da bağlanmıştır. Şöyle ki: "*Ceza Kanununun amacı: Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir*".

21. Rio Declaration on Environment and Development²⁷

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Rio Declaration on Environment and Development**, often shortened to **Rio Declaration**, was a short document produced at the 1992 [United Nations "Conference on Environment and Development"](#) (UNCED), informally known as the [Earth Summit](#). The Rio Declaration consisted of 27 principles intended to guide countries in future [sustainable development](#). It was signed by over 175 countries.

History

The international community met twice to assess the progress made in implementing the principles of the document; first in [New York City](#) in 1997 during a General Assembly Session of the UN, and then in [Johannesburg](#) in 2002. While the document helped to raise environmental awareness, evidence shows that little has been achieved in the document's environmental goals.^[1]

Content

The Rio Declaration proclaims 27 principles. It includes formulations of the [precautionary principle](#) (principle 15) and of the [polluter pays principle](#) (principle 16).

See also

Yorum

Çevre sağlığını korumak, daha doğru yaklaşım ile çevreyi korumak, gözetmek ve iyileştirme ilkeleri tanımlanmıştır. Ancak, Amerika bunu reddetmiştir. Dolayısıyla ülkeler kendi çıkarları için bunu kabul etmemektedir.

22. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI²⁸

Kanun No.: 2709. Kabul Tarihi: 7.11.1982.

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin ebedi varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir iş bölümü ve iş birliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılâpları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarında, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere, TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Yorum

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda temel vurgular; a)millet iradesi, iradenin üstünlüğü, seçim ile millete dayandığı, başka yöntemle başvurulamayacağı, b)Dünya kardeşliği ile şerefli bir üyesi olduğu, c)varlığın maddî, manevî mutluluğu, çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma ile d)Atatürk felsefesi, milliyetçilik gibi konularda da vurgu vardır.

Özet Olarak: 1.demokratik, 2.laik ve 3.sosyal, 4.hukuk devleti denilmektedir. Ayrıca Kuvvet ayrılığının sorunları, kendilerinin bir güç oluşma mücadelesinin önüne geçmek için; 1.üstünlük sırlamasını anlamına gelmediği, 2.yetki, görev kullanılmasından ibaret olduğu, 3.iş bölümü ve iş birliği olduğu belirtilmektedir.

Burada kişilerin millet olarak seçim ile doğrudan etkin olması belirtilmektedir.

Atatürk bakış açısında; a)*Fikri hür, vicdanî hür, irfanî hür* prensibi ile, b)*Muasır medeniyet ötesi hedeflendiği* (çağdaş değil, onun ötesi), c)*Türk kavramının bir kültürel boyut olduğu*, bu insanlık üzere olan tüm bireyleri kapsadığı, kendine Türk tanımlayanlar (*Ne Mutlu Türküm Diyene*) için, zorlama olmadan, talep edenler ile oluşması, d)*Adalet Mülkün Temelidir* yaklaşımı ile hakimiyetin ancak adalet, hakların bireylere sağlanması ile olacağı, bunun inanç, geçmiş gelen bir metot olarak tanımıdır.

2004 yılındaki TCK ise öncelik kişi, hak ve özgürlüğü öne alınmakta, kamu düzeni ve güvenliği ikinci planda tutulmaktadır. 2006 Yılındaki tanımlanmadan daha önce, çevre sağlığının da 1992 Yılında olduğu dikkate alınmalıdır. Dolayısı ile Anayasa Mahkemesi yeni verdiği kararlarda, millet kavramını öncelikle kişi hak ve bağımsızlığı olarak algılamaktadır.

23. TÜRK CEZA KANUNU²⁹

Kanun Numarası: 5237. Kabul Tarihi: 26/9/2004. Yayımlandığı R. Gazete: Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611 Yayımlandığı Düstur: Tertip : 5 Cilt : 43

BİRİNCİ KİTAP

Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı

Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi

Madde 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenemez.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.
(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi

Madde 3- (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenir.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

Kanunun bağlayıcılığı

Madde 4- (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

(2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Özel kanunlarla ilişki

Madde 5- (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Yorum

2004 Yılındaki yasal yapı, 1)Bu yapının tüm özel kanunlarda da uygulanacağı vurgu ile adalet anlayışı öne alınmakta, 2)Bilmemek mazeret olmadığı, bu açıdan bilgilendirme olmadan yapılması gerektiği, ancak düzenlemelerin suç olmaması açısından onların bilgilendirme şartı olduğu ile bu nokta birlikte irdelenmeli, 3)suç işlemeyi önlemek te kapsama alınmıştır.

Hukuk tanımı olarak; a)kişi hak ve özgürlüğü, b) kamu düzen ve güvenliği, c)kamu sağlığı ve çevre, d)Toplum barışı olarak ve e)hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz vurgulanmaktadır.

Suçun ancak yazılı olarak Kanunda olması ile suçtur. Kıyas yapılamaz, örf, gelenek emsal alınamaz, geniş yorumlanamaz,

Eşitlik ilkesi: kişiler arasında 1)ırk, 2)dil, 3)din, mezhep, 4)milliyet, 5)renk, 6)cinsiyet, 7)siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri, 8)felsefi inanç, 9)milli veya sosyal köken, 10)doğum, 11)ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz olarak belirtmektedir.

İnsanların suç dışında yaptıklarının kendi tutum ve davranışları olarak karıştılamayacağı, sorgu bile yapılamayacağı belirtilmektedir.

İnsanların Dünyaya Yayılımı

İnsanların Evrene yayılımı savaş değil, sevgi ile olmuştur, sevgi üremek içinde gereklidir.

Herkim bu Evreni silah ile fethedileceği, daha doğru tanımlama ile ele geçirebileceğini sanıyorsa, aldaniyor, tarihi okumalılar

Tarih insanlık üzere olan toplumun varlığı sürdürdüğü, Türk diye bir kimlik olarak tanımlanmasa bile, Türk diye sosyolojik tanımladığımız, ırksal olmayan, insanlık, kardeşlik ve birlik üzerinde olan genel oluştuğu Orta Asya Bölgesinde, eklemeli dil prensibinde hakimiyeti olan kabilelerin, birbirini yok etmesi değil, sadece adının değişmesi gözlenmektedir.

Osmanlı Meclisi Mebussan iken Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisine dönüşmüştür. 16 Devlet kurmak demek, 16 devleti başka ad ile devam ettirdik demektir.

Sevgi ve etik değerlerde olmayan, belirli bir kesimin, zulmüne ve diktatörlüğü ile halkına eziyet edenlerin yokluğu, tarih kitaplarında okunmalıdır. Amerika'nın Vietnam savaşında etkisiz olduğu söylenebilir, ama şimdiki Vietnam, tüm her yerleşimde CocaCola ve diğer sermayenin özellikle Tika ağacı ürünlerinin oluşması ve pazarlamasını yapmaktadırlar. Kısaca savaşla alınmayan yerler, barış ile, başka yönetim altında gerçekleşmiştir. Bu durum, barışa güvenmenin, sevgi ile yönetimin, demokrasinin kendi algılarına göre değil, birey hakkı çerçevesinde oluşmaya devam etmelidir.

Her topluluk, her devlet ve her devlet toplulukları kendine göre seçim yapması ile demokrat oldukları ve demokrasi uyguladıklarını belirtirler. Ancak, zamanımızda Teknoloji Kültüründe olan devletlerin Suriye'de teröristler ile birlikte herhangi bir Birleşmiş Milletlerin onayı

olmadan toprakların büyük kısmını işgal etmeleri, başka askerler yetiştirerek, onlara başka devletlerin paralarını ödedikleri silahlarla hakimiyet kurmaktadır. Attıkları bombalar ise ancak %10 gibi terörist öldürdüğü, genel halkın ise göçe zorlandığı gözlenmektedir. Göçmenlerin alınmaması ötesinde, onları kabul eden ülkelere de yardım etmedikleri belirgindir. Hiçbir ülke göçmenleri almadıkları, aldıklarının ise eğitilmiş ve zengin olanlar olduğu ve seçerek alındığı da belirgindir. Bu arada işgal edilen bölge petrol çıkarılan alan olup, bunun da çok ucuz şekilde ürünlerin elde edildiği de belirgindir. Dolayısıyla bir komedi oynanmakta, söylenen ise demokrasi kelimesi olup, kendilerine göre yaklaşım yapılmaktadır. Seçim dediğiniz aman, toplum %12 gibi bir oranını elinde tutan bir kabilenin, yönetici olunca, diğer kesimleri sürmesi ve öldürmesidir, çünkü seçim olsa kaybedecektir. Aynı durum İsrail’de de Filistinliler eğer oylamaya katılırlarsa, Musevilerin iktidarı kaybedecekleri belirgindir. O halde seçim belirli kişiler ile olmalıdır ve bu gözlenmektedir. Türkiye göçmenleri olduğu gibi koruduğu için, bunlar daha sonra ülkelerinde oy kullanacakları için, seçim kaybedici olduğundan, bu yaklaşım kabul edilemez görülmekte, Türkiye’nin Suriye’yi işgal etmesi, kısaca seçilecek iktidarın Türkiye lehinde olacağı iddiasıdır. Çünkü Türkiye işgal niyeti yoktur, insanlık temel amacıdır. Kısaca demokrasi eylemi, mutlaka serbest seçim değil, belirli kurumun hakimiyeti için yapılmaktadır. Kısaca kültürel belirgin farklılık oluşmaktadır ve bu aşağıda kültürel yapı irdelemesi ile daha iyi anlaşılır olabilecektir.

1. Tablo: Kültürel öğelere göre demokrasi anlayışı³⁰

Din / İnanış / Yönetim Boyutu	
Göçer, Göçebe	<p>Kabile, takımın var olması için gerekirse bir kişi veya ortak karar almasıdır. Seçim grup olduğu için, el kaldırmak veya tokalaşmak yolu ile olur. Peygamber zamanında el tokalaşma, kabul etme/biat etme anlamındadır. Seçim doğrudan yüz yüze oluşur.</p> <p>Endüstri kültüründe olsa bile göç ederse, aynı yapıda olmaktadır. Tüm toplum aynı adımla yürümelidir. Hata yapan, bunu canı ile öder, atılır veya dışlanır.</p> <p>Bireyler bir işi becerilerine göre ortak hallederler. Bağımsızlık (kabile kümenin bağımsızlığıdır, kişinin olamaz), Eşitlik (küme bireyleri görevlerine göre eşittir), Kardeşlik (kabile arası kardeşlik vardır, akraba evlilikleri de çoktur)</p> <p>Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları ile bütünleşirler. Toplumun iyiliği içinde olmalıdır ki en ufak bile katkıda bulunabilir.</p>
Tarım, Köy, Kasaba	<p>Şehir ve yerleşim yerleri daha büyük olduğu için, seçim ile işbaşına gelmek ve ilk demokrasi tanımı olmuştur. Seçim sıklıkla sadece belirli grup arasında yapılır.</p> <p>Birey ancak lidere istediğini söyleyebilir veya temsililer ile dileklerini iletebilir. Bir ağaca dilekler asılarak, belirli çiçek gibi simgeler ile sunulur.</p> <p>Örf, adet ve gelenek önemlidir. Her şehir, özellikleri nedeniyle birbiri ile düşmanlık içindedir. Savaşın kahramanlık olması nedeniyle, inanışlar çok güçlü ve papaz, hoca mutlak gerekli görülür.</p> <p>Demokrasi olsa bile birey idarenin kararlarına uymalıdır.</p> <p>Bireyler bir işi becerilerine göre yapmalıdırlar. Üst grup yönetim, orta grup hizmet eden, alt grup ise iş üreten, çiftçi, işçidir. Bağımsızlık (kast içinde olabilir, lidere bağımlı olmalıdır), Eşitlik (iş durumuna göre eşittir, eğer mağlup olunursa, eşitlik ilkesi nedeniyle tüm takım öldürülür), Kardeşlik (kastlar birbiri ile kardeş olup, yardım yapmalıdırlar)</p> <p>Tarikatlar, aynı görüşler, özellikle seçim olan yerlerde güçlerini toplamalı veya darbelerle ele geçirmelidirler. Toplumun iyiliği, şehrin varlığıdır</p>
Endüstri	<p>Kabile değil, kurum geçerlidir. Kurumdaki yapıya göre bireyler, yüklendikleri görevleri yapmalıdırlar ve kurumu korumak ve gözetmelidirler. Endüstri kültüründe diplomalar bir üst yapıya geçeceği için önemlidir, ancak bu eğitim belirli kişilere özgü yapılandırılır, kasabalı eğitim almamalıdır. Tüm kurum adına olmalıdır, işçi, işçi olmaktan mutlu olmalıdır. Hata yapan, işini kaybeder.</p> <p>Bireyler bir işi becerilerine göre görev yaparlar, görev kutsaldır. Bağımsızlık (kişi görevini yapma boyutuna göre eşittir), Eşitlik (küme bireyleri eşittir), Kardeşlik</p>

	(kümeler görevleri ve var oluşları açısından dayanışma göstermelidirler. İşçi hareketleri bu açıdan önemli bir kardeşlik dayanışmasıdır) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları grup ve ekseriyet için, seçimi almak için bütünleşirler. Toplumun iyiliği ötesinde menfaati, içinde olmalıdır.
Teknoloji	Teknolojiyi kullanan, hakimiyeti elinde bulundurur. Küme ancak teknik üstünlük olanlar arasındadır, güçlü olan, teknolojik üstün olan yönetimi ele alır. Seçim, ancak güçlü olanlar arasında olabilir. Seçim, güçlüler arasında seçimdir. Her toplum kendi usulüne göre özel seçim sistemi oluşturur, sıklıkla kademelidir. Parlamento iki aşamalı ekseriyetle olan Senato yapısı da sıklıkla vardır. Birçok devlet bu teknoloji kültürüne bağımlı olarak varlık yapar, onların kültürel yapısı bağımlı yapıda olur, demokrasi de bağımlı olmalı, müdahaleli, baskılı, kademeli, dikta demokrasisidir. Bireyler bir işi yüksek bilgi ve becerilerine göre kademeli olurlar. Profesör ile doçentler ayrı kademede olurlar. Bağımsızlık (aynı teknolojiyi kullananlar kendi aralarında bağımsızdırlar, meslek grubu önemlidir, birbirini gözetir ve kollarlar), Eşitlik (küme bireyleri görevlerine göre eşittir), Kardeşlik (küme içinde kardeşlik olur, diğerleri arasında olmaz) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim değil, mezuniyetler ortak ise, ortak bir iş yapıyorlarsa bütünleşirler. Toplumun iyiliği değil, küme önemlidir.
Civil Liberties	Toplum, kabile değil birey önemlidir. Kişi insanlığın bir varlığı olarak, var oluşu önemlidir, bir değerdir. Birey hakkı öne çıkmakta, devlet, kamu, kurum ve kuruluşlar bu hakkı örtemez, öne çıkamazlar. Yaşam Hakkı ötesinde insanlık öne alınmaktadır. İnsanlar bireysel sorumludur ve suç dışındaki şeyleri yapmak haklarıdır. Rıza ancak bilgilendirmek ile olabilir. Suç kesin, yazılı, yoruma, kıyasa kapalı, şüphe, varsayıma kapalıdır, örf, adet ve geleneklere de kapalıdır. Somut ve kanıtlı olmalıdır, zarar unsuru olmalıdır, şüphe ile zarar olmaz. Zararın önlenmesi de yine somut olmalıdır. Düzenleme üzerine ceza verilemez. Bağımsızlık (insan olarak bağımsızlık esastır, ancak aydınlatma ile rıza alınabilir, kimsenin bireye etki yapamaz, sadece bilgi, öğüt, danışmanlık yapabilir), Eşitlik (birey olarak eşittir, ancak hak edişe göre gerekenler verilir. İnsan olma üzere doğal hakları talep bile etmeden verilmelidir.), Kardeşlik (insanlık olarak tüm insanlar birbiri ile kardeşler, herhangi bir gruplanma, düzey kabul edilemez) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları bireye etki edemez, sadece bilgi verme açısından önemlidir, bilimsel olmayanlar ise geçersizdir. Toplumun iyiliği değil, bireyin mutlu olması temeldir.

Yönetimin bireyin kendi eline alması, bilgilendirme ve rıza boyutu

Bir toplumu yok edebilir, ortadan kaldırabilir, sürebilirsiniz ama insanların tek tür olması nedeniyle yeni toplumlar, kümeler varlık olarak oluşacaklardır. Zalim olanlar bir süre ellerindeki silah gücü ile ayakta durular, genişlerler ama "**Kul Hakkı çiğneyenlerin varlıklarını uzun süre sürdürdüklerine dair tarihte tek bir örnek yoktur**". Devamlılık ancak insanlık ve sevgide olmak ile oluşabilir.

Son Söz: 1960 Darbesi ile Babamın İdama mahkûm olması, gerekçeli kararda herhangi bir yasal dayanağın olmaması ötesinde, ömür boyu hapsolarak çevrilmesi ötesinde, bizlere karşı *düşük* muamelesi ile yaklaşımların, adalet kavramı (sizi tıkan kuvvet böyle istiyor), tüm insanlık boyutlarının ortadan kalkmasının gerekçesi, demokrasi ve halkın idaresi anlamında yapılması, tipik bir kültürel dikta gerekçesidir. Suç olmadan, suçlama demokrasi olarak sunulduğu, birçok ülkede demokratik rejim kurma gerekçesi ile yapıldığı, yeni bir sömürgelik gerekçesi sunulmaktadır. Bu açıdan insanlığın yayılması sevgi ötesinde birey hakları temelinde olması ile bu Evrene barış gelmesi beklenebilir.

Sonuç

Hekimlik, insanın var oluşu ile ortaya farklı yapıda da olsa, büyücülük ve Şaman yaklaşımından, memur, daha sonra ise Tıp Bilimi üzerine bir meslek olmuş olsa da, burada bilgi ve kitap yaklaşımı, kalıpları yerine bireye göre yaklaşım yapan bir meslektir, terziliğe bu açıdan benzetilebilir.

Hekimler insanlığın, koruma ve gözetilmesi, İnsan Hakları ve etik ilkelerde olması, bunun genel anlamda değil birey açısından ele almaları gerekmektedir.

Birey hakları önemli olup, bu haklar toplum ve kamu görüşü ve düzeni açısından ele alınamaz. İlk ve son söz olarak, her bireyin kendisine özgü hakları vardır, yaklaşım hak edişe göre yapılmalıdır. Demokrasi birey hakkı temelinde ele alınmalıdır. Hekim bireyin avukatı, insanlığın kişi üzerinde oluşturandır. Bu yasal ve etik ilkeler tarafından da tanımlanmaktadır.

Sevin, sevgide kalın, şeytanı bile sevin, çünkü şeytan bir obje değil bize bir fikirdir, ona göre korunmamızı gösterir, kaçınmalıyız. İnsanlıkta kalmak önemli, zalim elbet bir gün gidecektir, sonları kesiktir, başınızı dik tutun.

Kaynaklar

1. eksisozluk.com
2. www.tdk/demokrasi
3. www.nedir.com
4. Demokrasi/Wikipedia
5. Democracy/Wikipedia
6. 6a) Medine Sözleşmesi/Wikipedia, 6b) Constitution of Medina/Wikipedia
7. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine-sozlesmesi.htm?
8. Türkçe Meal: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'an'ı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp
9. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>
10. Kafir / Wikipedia
11. <https://www.mumsemaforum.com/islami-kavramlar/115854-mu-min-ne-demektir.html>, takva ne demektir, müşrik nedir
12. <https://profyoneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>
13. <https://hzmhammedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>
14. Plato's five regimes /Wikipedia
15. Liberté, égalité, fraternité/ Wikipedia
16. Fransız Devrimi / Wikipedia
17. Civil and political rights/Wikipedia
18. www.equalityhumanrights.com
19. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>
20. Article 2: Right to life
21. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006
22. HTS AND FREEDOMS
23. The European Court of Human Rights
24. Three generations of human rights/Wikipedia
25. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs / Wikipedia
26. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment/Wikipedia
27. Rio Declaration on Environment and Development/Wikipedia
28. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI
29. TÜRK CEZA KANUNU
30. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018